

Letos le pustni spomin na lani - lanskega »Lenarškega fašanka« se je v pustni povorki udeležilo več kot 1600 mask, dogajanje pa je privabilo več tisoč obiskovalcev. V letošnjem času epidemije covid-19 je bilo pustno dogajanje pusto! Foto: Radio Slovenske gorice

Jurovski Dol, središče Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah, je po sneženju pokazal svojo idilično podobo, ki je bila v zadnjih časih bolj redka. Foto: Dejan Kramberger

Covid-19 v občinah v osrednjih Slovenskih goricah

Od začetka epidemije 4. marca 2020 do sredine februarja (17. februarja 2021) je bilo po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIZJ) v Občini Benedikt z novim koronavirusom skupaj okuženih 230 občanov in občanov, v Občini Cerkevjak 180, v Občini Lenart 887, v Občini Sveta Ana 213, v Občini Sveta Trojica 196 in v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah 233. V šestih občinah v Uprav-

ni enoti Lenart je bilo dotlej torej skupno okuženih 1929 občanov in občanov.

V Sloveniji je bilo do takrat z novim koronavirusom skupno okuženih preko 182 tisoč ljudi. Sredi februarja je bilo v Sloveniji aktivno bolnih preko 11 tisoč ljudi, proti covidu-19 pa je bilo cepljenih z enim odmerkom blizu 78 tisoč in z dvema odmerkoma preko 48.500 ljudi.

T. Kšela

Izbor za nagrado Zlati kamen

Občina Benedikt najbolj razvojno prodorna občina v vzhodni Sloveniji

Na izboru za nagrado Zlati kamen za najbolj razvojno prodorno občino v Sloveniji sta se letos odlično odrezali dve občini iz osrednjih Slovenskih goric: Občina Benedikt je postala regionalna zmagovalka za vzhodno Slovenijo, skupaj z njo pa se je med osem občin-finalistk uvrstila tudi Občina Sveta Ana.

Nagrado Zlati kamen je prejela občina Nova Gorica zlasti zaradi dobrega sodelovanja in čezmejnih projektov z Gorico v Italiji. Nagrado ji je slovesno podelil predsednik republike Borut Pahor.

Občino Benedikt, ki jo ne na slovesnosti zastopal župan mag. Milan Repič, pa so razglasili za najbolj razvojno prodorno občino v vzhodni Sloveniji, zlasti zaradi uspešne gradnje stanovanj po ugodnih cenah ter zagotavljanja kakovosti bivanja in socialne povezanosti. Zahvaljujoč svojemu razvojnemu modelu je Občina Benedikt postala ena od slovenskih občin z najbolj ugodnimi demografskimi gibanji, saj sodi po povprečni starosti prebivalcev med najmlajše v Sloveniji.

Poleg Benedikta sta regionalni zmago-

valki tudi občini Grosuplje in Luče. Poleg že omenjenih občin so se v finale med osem najbolj razvojno prodornih občin v Sloveniji uvrstile še občine Tržič, Logatec in Ravne na Koroškem. Za občino zdravja pa so letos razglasili občino Žiri. Nagrado Zlati kamen so podelili ob jubilejni konferenci Zlati kamen, ki je zaradi epidemije potekala po spletu, posvečena pa je bila pripravam na novo evropsko finančno perspektivo.

Projekt Zlati kamen, ki je blagovna znamka podjetij SBR in Planet GV, pripravlja multidisciplinarna skupina strokovnjakov iz različnih podjetij, ustanov in treh slovenskih univerz, ki analizira javno objavljene podatke in kazalnike o razvojnih uspehih občin (občinske proračune, podatke AJPEŠ-a, podatke Sursa itd.). Pri tem ji pomaga razvojni svet, ki ga vodi prof. dr. Vesna Mikolič iz Znanstveno raziskovalnega središča Koper. Na koncu izberejo in nagradijo tiste občine, ki zaradi svoje razvojne, v prihodnost in v dobro vseh občanov in občanov usmerjene dejavnosti predstavljajo primere dobre prakse in so lahko za zgled drugim.

T. Kšela

Združenje občin za višja investicijska sredstva za šolstvo in predšolsko vzgojo

Predsedstvo Združenja občin Slovenije je na seji pretekli četrtek spregovorilo tudi o potrebah po investicijskih sredstvih za področji šolstva in predšolske vzgoje. Ocenjujejo, da so potrebe bistveno večje, kot predvideva trenutno objavljen javni razpis. Kot so sporočili, pa so na vlado že naslovili tudi predloge za deveti protikoronski zakon.

V združenju napovedujejo, da bodo za potrebe priprave temeljite analize zbrali podatke o potrebah vseh občin na področju investicij v osnovno šolstvo in predšolsko vzgojo. »Na tem področju bo treba srednjeročno zagotavljati bistveno višja sredstva, da bodo pokrite minimalne potrebe, ki se kažejo v izredno slabi osnovnošolski in predšolski infrastrukturi,« so zapisali v sporočilu za javnost.

Pojasnili so tudi, da je združenje na vla-

do že naslovilo predloge ukrepov, za katere menijo, da bi jih bilo treba umestiti v deveti protikoronski zakon. Zaradi kadrovske težave, s katerimi se v času epidemije srečujejo tudi na občinah, predlagajo podaljšanje rokov za pripravo in sprejem zaključnih računov občin za 30 dni.

Po njihovem mnenju bi bilo nujno podaljšati tudi rok za uskladitev programov opremljanja ter odlokov o merilih in odmeri komunalnega prispevka, in sicer s 30. marca na 30. september letos. Podaljšali bi tudi veljavnosti občinskih prostorskih načrtov, sprejetih na podlagi zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor, ki ni več v veljavi. Tu predlagajo podaljšanje roka z 31. decembra letos na 31. december 2023.

E. P. po STA

IZ VSEBINE Ovtarjevih novic

○ Osmi sveženj protikoronskih ukrepov	2
○ Benedikt – najbolj razvojno prodorna občina v regiji – uvaja participativni proračun	3
○ V ŠRC Cerkevjak bodo uredili odvodnjanje	4
○ Ponovoletnega sprejema zaradi covid-19 ni bilo, zato pa pismo lenarškega župana	4
○ Lenart - mesto, ki je ponovno postalo mesto	4
○ Sv. Ana med razvojno najbolj prodornimi občinami v regiji	5
○ Soglasje k statutu trojiškega zavoda za turizem	6
○ Sv. Jurij: 15. seja občinskega sveta, naložbe v komunalne in druge dejavnosti	7
○ Dogodki in dogajanja v občinah osrednjih Slovenskih goric	8
○ Znanje za razvoj	9
○ Iz narave za naravo	10
○ Za ohranjanje spomina, med ljudmi	11
○ Po Afriki – proti Zimbabveju	12
○ Iz kulture, ob slovenskem kulturnem prazniku, pogovor s pisateljem Igorjem Plohlom	14
○ Šport, za razvedrilo	19
○ LAS Ovtar Slovenskih goric	20

Osmi sveženj ukrepov za omilitev posledic epidemije

Poslanci v državnem zboru so na začetku februarja sprejeli »Zakon o dodatnih ukrepih za omilitev posledic Covid-19«. Za izvedbo ukrepov, ki se jih je prijelo ime osmi sveženj protikoronskih ukrepov, bo država namenila 320 milijonov evrov. Glavni cilj ukrepov je ohraniti delovna mesta in uveljaviti ukrepe za omilitev posledic epidemije na področju delovnih razmerij, trga dela ter socialnega varstva in zdravstvenega varstva.

- Ukrep subvencioniranja čakanja na delo, ki je bil že doslej pri delodajalcih dobro sprejet in ki ugodno vpliva na razmere na trgu dela, so z zakonom podaljšali in nadgradili ter velja do konca aprila. Po tem datumu ga lahko vlada po svoji presoji podaljša še dvakrat po mesec dni. Država bo podjetjem v dejavnostih, ki so z vladnimi odloki zaprte, povrnila nadomestila plač delavcev v celoti (tako imenovani drugi bruto). Ukrep bodo lahko koristili delodajalci, ki jim bodo letos zaradi epidemije prihodki upadli za več kot 20 odstotkov.

- Z januarjem se je minimalna plača zvišala na 1024,24 evra bruto. Država bo delodajalce razbremenila tako, da jim bo v letošnjem prvem polletju za delavca z minimalno plačo dala 50 evrov subvencije, v drugi polovici leta pa jim bo ponudila razbremenitev pri plačilu za socialno varnost. Delodajalec v času prejemanja subvencije in še tri mesece po tem ne bo smel odpuščati iz poslovnih razlogov.

- Julija se bo najnižja osnova za plačilo socialnih prispevkov za delavce v delovnem razmerju začasno do konca leta znižala s 60 odstotkov povprečne plače na višino minimalne plače.

- Krizni dodatek v višini 200 evrov bodo prejeli tudi zaposleni, ki ga ob decembrski plači zaradi izplačila nagrade za poslovno uspešnost niso.

- Dijaki, starejši od 18 let, s stalnim ali začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki se v letošnjem šolskem letu izobražujejo po javno veljavnih izobraževalnih programih, so upravičeni do enkratnega solidarnostnega dodatka v višini 50 evrov. Dijaki morajo zahtevek za nakazilo enkratnega solidarnostnega dodatka oddati do 28. februarja, izplačan pa jim bo do 31. marca. Ta dodatek se ne šteje v dohodek po predpisih, ki urejajo pravice iz javnih sredstev, razen pri izredni denarni pomoči. Prav tako se od njega ne plača dohodnina.

- Tudi študenti, ki študirajo na fakultetah v tujini, bodo prejeli 150 evrov solidarnostnega dodatka.

- Do enkratnega solidarnostnega dodatka so upravičene vse brezposelne osebe, ki so bile ob uveljavitvi osmega protikoronskega zakona (5. februarja letos) vpisane v evidenco brezposelnih oseb in so izgubile zaposlitev po 12. marcu 2020, pri čemer jim zaposlitev ni prenehala po njihovi krivdi ali volji ter ob uveljavitvi osmega protikoronskega zakona še niso sklenile pogodbe o novi zaposlitvi.

Omenjene brezposelne osebe morajo za pridobitev enkratnega solidarnostnega dodatka v višini 150 evrov oddati vlogo najpozneje v 30 dneh od uveljavitve zakona ter ji priložiti odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga oziroma dokazilo o prenehanju delovnega razmerja za določen čas. O dodelitvi enkratnega solidarnostnega dodatka odloči Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje v 30 dneh od prejema vloge.

Enkratni solidarnostni dodatek se ne šteje v dohodek pri uveljavljanju pravic po predpisih, ki urejajo pravice iz javnih sredstev, razen pri izredni denarni socialni pomoči.

Od enkratnega solidarnostnega dodatka za brezposelne prejemniki niso dolžni plačati dohodnine. Enkratni solidarnostni dodatek se brezposelni osebi izplača ne glede na morebitno upravičenost do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti.

- Solidarnostni dodatek do zneska 150 evrov bodo prejeli tudi prejemniki nadomestil iz invalidskega zavarovanja, ki delajo krajši delovni čas (višina bo odvisna od obsega delovne obveznosti in ne zneska invalidskega nadomestila) ter vojni veterani, ki prejemajo veteranski dodatek kot edini prejemek, pa tudi upravičenci po zakonu, ki ureja vojne invalide, ki prejemajo družinski dodatek kot edini prejemek, in invalidi po zakonu, ki ureja socialno vključevanje invalidov.

- Država je zagotovila dodatna sredstva Rdečemu križu in Slovenski Karitas.

- Ukrep skrajšanja delovnega časa bodo lahko koristili tudi na kmetijah, ki zaposlujejo delavce po pogodbi o zaposlitvi.

- Do konca leta 2021 je podaljšan ukrep, po katerem lahko vsi zaposleni koristijo enkrat na leto tri dni bolniške odsotnosti z dela brez potrdila osebnega zdravnika.

- Tisti, ki so preboleli covid-19 in potrebujejo dodatno bolnišnično zdravljenje, bodo upravičeni do podaljšane obravnave, ki vključuje zdravstveno nego, fizioterapijo in delovno terapijo.

- Socialno varstveni zavodi in vzgojno izobraževalni zavodi, ki izvajajo zdravstveno dejavnost, ter izvajalci nege so upravičeni do povračila stroškov, povezanih z zdravljenjem oseb s covidom-19 s kisikom. Eden izmed pomembnejših ukrepov v predlogu PKP8 na področju oskrbe starejših je tudi izvajanje podaljšane obravnave, ki se nanaša na čas, potreben za okrevanje.

S protikoronsko zakonodajo so bili doslej sprejeti številni ukrepi na področju oskrbe starejših, ki finančno breme višjih stroškov oskrbe starejših v domovih za starejše prenašajo na proračun in ne na oskrbovance. V ta namen je bilo lani in letos iz proračuna zagotovljenih 56 milijonov evrov za pomoč izvajalcem pomoči na domu; povračilo oskrbnine zaradi umika v domačo oskrbo; kritje izpada prihodkov zaradi nezasedenih kapacitet; stroške za zaposlene ki so opravljali zdravstveno dejavnost pri izvajalcih institucionalnega varstva; dodatke zaposlenim, financiranje dodatnih kadrov pri izvajalcih institucionalnega varstva za 2 leti; dodatek zaposlenim za delo v sivi in rdeči coni; dodatek za delo v rizičnih razmerah in dodatek za nevarnost in posebne obremenitve; enomesečno strateško zalogo varovalne opreme; varovalno opremo za zaposlene v sivi in rdeči coni (samo za osnovno in socialno oskrbo) ter dezinfekcijo in podobno. Od začetka epidemije so bili sprejeti tudi ukrepi za omilitev kadrovske in prostorske tiske v domovih za starejše. V njih je bilo dodatno zaposlenih 541 oseb, 116 je zaposlenih preko javnih del, z občasnimi in začasnimi delom pa so v domovih za starejše opravili 3527 ur. Poleg tega so študenti in dijaki v teh domovih opravili preko 55 tisoč delovnih ur.

T. Kšela

Ljudje in dogodki z vsega sveta Veliki pisatelji

Februarja Slovenci v spomin na našega največjega pesnika Franceta Prešerna slavimo slovenski kulturni praznik. Prešeren je znan po vsem svetu tudi zaradi naše državne himne Zdravljice, v kateri med drugim piše: Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat dan, da koder sonce hodi prepri iz sveta bo pregan. Seveda se zlasti zadnja leta ob slavljih spomnimo tudi na naše druge največje literate, ki so se s svojimi deli pomembno vpisali v zgodovino. Med njimi vsekakor velja omeniti našega največjega pisatelja Ivana Cankarja, ki je nekaj časa bival tudi pri prijatelju, zdravniku in pisatelju Lojzu Kraigherju v Trojici, kjer so mu postavili spomenik. Podpisani sem Cankarju posvetil kratko satirično igro, ki se je izgubila neznano kam.

Tokrat se bom posvetil trem velikim pisateljem: svetovno znanemu in menda največjemu pisatelju Angležu Williamu Shakespearu, Slovcu Ivanu Cankarju in svetovno znani, predvsem mladinskih pisateljici Švedinji Astrid Lindgren.

Shakespeare (1564–1616) je bil dramatik in pesnik. Rodil se je v družini rokavičarja v Stratfordu. Od leta 1592 je bil uspešen igralec in pisec iger v Londonu. Kasneje se je udeleževal v gledališki skupni. Premogel je veliko domišljije, duhovitosti in nadarjenosti za psihološko pronicljivo in živo upodabljanje človeških značajev, konfliktov in tragikomičnega pehanja za smislom življenja. Od njegovih 37 iger se jih 10 v celoti dogaja v Angliji. Veliko njegovih iger smo in še igramo tudi na Slovenskem. Med znanimi interpreti naj omenim igralca Staneta Severja in Jerneja Šugmana. Pri nas so bila uprizorjena in so naletela na lep sprejem pri občinstvu: Veliko hrupa za nič, Beneški trgovec, Ukročena trmoglavka, Milo za drago, Sen kresne noči, Romeo in Julija, Hamlet, Othello. Shakespeareova dela so največ uprizarjali v Ljubljanski Drami. Zanimivo je, da so njegova dela igrala tudi nekatera ljubiteljska gledališča.

Velik ljubitelj Prešernih in Shakespeareovih del je bil tudi Ivan Cankar (1876–1918). Na pamet je znal vse Prešernove pesmi in prebral vse Skakepearove igre. Kot je o njem v najnovejši knjigi napisal zgodovinar in dramatik Igor Grdina, je bil Cankar knez slovenske besede. Njegova dela so se osredotočala na tiste poteze Cankarjeve osebnosti, ki so bistvene za njegovo umetniško ustvarjalnost in njeno razumevanje. Grdina posveča pozornost predvsem pisateljem in ženskam, ki so najbolj zaznamovali njegovo osebnost. Omenja Otona Župančiča,

Tone Štefanec

Vladimirja Levstika in Lojza Kraigherja. Ženske so bile za Cankarja predvsem umetniški navdih za literarno ustvarjanje. Bil je pisatelj in dramatik, napisal pa je tudi igro Erotika, ki so jo zažgali. Seveda pa ni mogoče mimo Cankarjevega političnega udejstvovanja, v katerem je prevladoval boj za slovensko narodno zavest. Sam je napisal, da je njegovo najboljšo dramsko delo Hlapec Jernej in njegova pravica.

Grdina je zapisal, da je bil hlapec Jernej večni delavec, takšen, kakršnega je mogoče srečati v katerem koli času. Cankar je Jerneja imel za nekakšen prototip za univerzalno krivico.

Naj omenim še nekaj Cankarjevih iger, ki so tudi med našimi ljudmi bolj ali manj znane: Za narodov blagor, Kralj na Betajnovi, Pohujšanje v dolini Šentflorjanski, Lepa Vida. V vseh njegovih igrah, uprizorjenih predvsem v Ljubljanski Drami, so in še igrajo najbolj znani slovenski igralci.

Grdina piše, da so zelo različni ljudje razumeli Cankarja. Omenja Lojza Kraigherja in dobrosrčnega ljubljanskega stolnega kanonika Andreja Kalana, ki sta bila med drugimi blizu Ivanu Cankarju.

Atrid Lindgren (1917–2002) se je rodila v Vimmerbyju na Švedskem. Sprva je delala kot uslužbenka v založbi. Leta 1944 je opozorila nase s prvo knjigo za dekleta in z odrsko kriminalko. Mednarodno slavo je dosegla kot otroška pisateljica s knjigo Pipi Langstrump (Pika Nogavička), v kateri je nanizala dogodivščine drobne pegaste deklice s čudežno močjo, ki se z navihanostjo in s čudežno močjo in čudaškimi domisleki upira svetu odraslih, a zaradi svoje dobrodnosti nikoli ne zaide v resne težave. Ta knjiga je po slogu in pristopu pomenila prelomnico v otroški literaturi, ki je bila dotlej samo didaktična. Po mnogih njenih delih so posneli filme. Pika Nogavička se je uveljavila tudi na Slovenskem, kjer so jo vzljubili ne samo otroci, ampak tudi starši. Domovinsko pravico je dobila v Velenju, kjer se zberejo otroci in njihovi starši na otroških igrah. Glavna je seveda igralka Pike nogavičke, ki je praviloma vsako leto druga, včasih zelo mlada, včasih pa nekoliko starejša deklica. Velenjčani so poskrbeli za pravi praznik v spomin na eno največjih in najbolj zanimivih otrok v svetovni literaturi.

Tone Štefanec

Skupna občinska uprava Maribor

SOU Maribor - vzoren primer medobčinskega sodelovanja

Ministrstvo za javno upravo je v lanskem letu občinam nakazalo sredstva za sofinanciranje skupnih občinskih uprav (SOU) v višini nekaj več kot 6,1 milijona evrov.

SOU Maribor, ki jo je ustanovilo osemnajst občin, med njimi tudi občine osrednjih Slovenskih goric, je tako (kot ena izmed 51 skupnih občinskih uprav, delujočih na območju Slovenije) v letu 2020 prejela 554.855,27 EUR sredstev za delovanje Medobčinskega inšpektorata in redarstva ter Medobčinskega urada za varstvo okolja in ohranjanje narave.

Država sofinancira delovanje skupnih občinskih uprav za enajst nalog, višina sofinanciranja pa je odvisna od števila nalog, ki jih za občine ustanoviteljice opravlja SOU. Stimulativno nagrajevanje občinskega povezovanja občine tako vodi v združevanje resursov na različnih področjih. Dokaz slednjega je tudi dejstvo, da je s 1. februarjem 2021 pod okriljem SOU Maribor začela Skupna notranjerevizijska služba, katere ustanovitev

so podprli predstavniki organi vseh občin ustanoviteljic. Po sprejetju sklepa o potrditvi tovrstnega predloga s strani mestnega sveta Mestne občine Maribor je bilo gradivo v rekordnem času meseca dni obravnavano in deležno podpore tudi na občinskih svetih vseh ostalih sedemnajstih občin ustanoviteljic.

Skupna občinska uprava pomeni skupno opravljanje posameznih nalog, in sicer na način, ob katerem izkušnje ene občine lahko koristijo vsem. Verjamemo in dokazujemo, da je sposobnost stopiti v čevlje drugega vrednota, ki jo je mogoče vzpostaviti tudi na ravni institucij.

V SOU Maribor se zavedamo, da lahko le s povezovanjem in skupnim nastopanjem presežemo povprečje in ustvarimo pogoje za boljše življenje v regiji. Obljubljamo pravičnost, vztrajnost in napredek. Strast in upanje za dosego cilja zato gradimo na zavedanju, da je vsaka izmed naših ustanoviteljic enako pomembna in v nečem posebna.

mag. Zorica Zajc Kvas, vodja SOU Maribor

Obvestilo dopisnikom in sodelavcem Ovtarjevih novic!

Vsebinsko Ovtarjevih novic soustvarja vse več občanov (dopisnikov). Uredništvo nenapovedane in nenaročene prispevke uporabi v celoti ali skrajšane (s prilagojenim naslovom) ali jih ne uporabi.

Zaradi velikega števila prejetih sporočil o dogodkih je potrebno njihov obseg omejiti. Ta je do 15 vrstic in ena fotografija, če bistveno dopolnjuje prispevek. Pri pomembnejših dogodkih so možna vnaprej dogovorjena odstopanja. Prispevki lokalne skupnosti lahko obsegajo do 40, društev (občni zbori, večji dogodki) pa do 20 vrstic. Prispevki naj bodo v Wordu (Times New Roman, velikost 12, razmik 1,5), fotografije morajo biti najmanj 1 MB, poslane v posebni datoteki. Izbor fotografij opravi uredništvo. Objavljeni prispevki izražajo stališča avtorjev. Prispevkov z elementi sovražnega govora in nepodpisanih prispevkov ne objavljamo.

Naslednja številka izide v petek, 26. marca 2021. Zadnji rok za oddajo prispevkov ali nujne rezervacije prostora je 12. marec 2021.

Uredništvo

Pitna voda v osrednjih Slovenskih goricah je varna

Skladnost pitne vode je Mariborski vodovod, d. d., tudi v letu 2020, tako kot do sedaj, zagotavljal z izvajanjem notranjega nadzora po izdelanem HACCP načrtu oziroma z obvladovanjem procesov od črpanja podzemne vode, njene obdelave, prečrpavanja in distribucije do uporabnikov. Skladnost pitne vode se je spremljala na črpališčih, na omrežju v vodooskrbnih objektih in pri uporabnikih (večinoma v osnovnih šolah in vrtcih ter deloma v gostinskih objektih). Izvajanje notranjega nadzora se je vršilo v skladu z določili Pravilnika o pitni vodi (Ur.LRS, št. 19/2004, 35/2004, 26/2006, 92/2006, 25/2009 in 74/15).

Skupno je bilo v sklopu izvajanja notranjega nadzora v letu 2020 odvzetih 2.164 vzorcev za mikrobiološka preskušanja in 103 za kemijska preskušanja. Na celotnem sistemu Mariborskega vodovoda, d. d., je

bilo v letu 2020 mikrobiološko neskladnih 3,65 % vzorcev, kemijsko je bilo neskladnih 0,97 % vzorcev.

Podrobnejše poročilo ter več podatkov o kakovosti pitne vode se nahaja na spletni strani: <http://www.mb-vodovod.si/>

Pitno vodo, ki jo je v letu 2020 dobavljal Mariborski vodovod za občine Benedikt, Cerkevjak, Lenart, Sveta Ana, Sveta Trojica in Sveti Jurij v Slov. gor. Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano ocenjuje kot skladno z zahtevami Pravilnika o pitni vodi. Glede na obseg opravljenih preskušanj ocenjujejo pitno vodo kot varno.

Občina Benedikt

Najbolj razvojno prodorna občina v regiji uvaja participativni proračun

Občino Benedikt so na konferenci Zlati kamen razglasili za najbolj razvojno prodorno občino v vzhodni Sloveniji. To pravzaprav ne preseneča, saj je uspešen razvoj tako v Benediktu kot na območju celotne občine mogoče čutiti na vsakem koraku. O razvoju Benedikta in o tem, kako namerava občina v odločanje o njem preko participativnega proračuna še bolj kot doslej pritegniti občanke in občane, smo se pogovarjali z županom Občine Benedikt Milanom Repičem.

Občino Benedikt so strokovnjaki z različnih področij (tudi iz akademskega) razglasili za razvojno najbolj prodorno na območju Podravja in Pomurja. V ospredju letošnjega ocenjevanja občin je bila njihova sposobnost sodelovanja, tako navznoter z občani in gospodarstvom kot tudi navzven. Kaj vam pomeni, da ste se uvrstili med osem najbolj razvojno prodornih občin pri nas? Na katere dosežke ste najbolj ponosni?

Informacija, da je naša občina dosegla standard ISSO, me je presenetila. Kasnejša informacija, da smo se po oceni strokovnega sveta uvrstili med osem najuspešnejših občin v Sloveniji za leto 2022, pa dobesedno navdušila, ker enostavno o tovrstnem ocenjevanju nismo niti razmišljali. Veliko veselje in zadovoljstvo pa me je prevevalo na sami podelitvi Zlatega kamna. Vse občine finalistke smo prejele plaketo. V nadaljevanju so bile izbrane najbolj prodorne občine vsake regije. Naša občina je prejela Plaketo Zlati kamen za razvojno najbolj prodorno občino vzhodne regije, kjer so bile zajete vse občine Podravske in Pomurske regije. Delo občin je ocenjeval strokovni svet, ki ga sestavlja več strokovnjakov iz različnih področij. Analiza njihovega dela temelji na kazalnikih indeksa ISSO. V sestavljeni indeks je vključenih 54 kazalnikov z osmih področij (demografija, učinkovitost, gospodarstvo, trg dela, izobraževanje, življenjski standard, socialna kohezija s politično kulturo in okolje). Ti kazalniki so dodatno urejeni v tri skupine: kazalnike stanja, aktivnosti in razvojne dinamike. Rdeča nit letošnjega jubilejnega izbora pa je bila soustvarjanje, zmožnost občin za sodelovanje. To sodelovanje zajema različne razsežnosti: sosednje kraje, mednarodno okolje, pa tudi

Občina Benedikt se hitro razvija.

sodelovanje navznoter, vključevanje prebivalcev v razvoj, sodelovanje z gospodarskimi družbami, ustanovami in podobno.

Pomen sodelovanja v občini venomer ponašam tudi sam. Naše občanke in občani vedo, da občina ni občinska stavba ali uprava. Občina smo vsi skupaj. Z dobrim sodelovanjem in pozitivno energijo bomo skupaj pisali dobre zgodbe. Sodelovanje je tudi temelj gospodarskega razvoja občine. V dveh letih mojega vodenja občine smo se trudili, da bi k sodelovanju pritegnili čim več naših občanov in občank. Poleg točk za sodelovanje na različnih področjih, zelo ugodne demografije, je bil na prireditvi ob predstavitvi naše občine izpostavljen tudi trud in uspeh pri pripravi projektov za črpanje državnih in evropskih sredstev. K dobremu rezultatu je prispevalo tudi to, da je naša občina uspešna pri vključevanju v projekte, ki jih neposredno financira Evropska unija.

Zlati kamen je sistem za spodbujanje in spremljanje razvoja na ravni lokalne samouprave. Zlati kamen meri tisto, čemur smo lokalne skupnosti namenjene: zagotavljanju pogojev za dobro življenje. Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem občankam in občanom, da so pripravljene sodelovati pri skupnih projektih, ki nam bodo vsem v ponos in prinašali zadovoljstvo, da živimo v tem okolju. To priznanje pa je tudi obveza, da bomo na tej poti vztrajali in se trudili, da bomo jutri še boljši. Tako že v letošnjem letu uvajamo nov način sodelovanja občanov in občank v občino. To je uvedba participativnega proračuna.

Kako ste se zanj odločili? To pomeni, da bodo v proračunskem letu 2022 o razporeditvi dela proračunskih sredstev za investicije odločili občanke in občani sami, saj sami najbolje vedo, kaj nujno potrebujejo oziroma kaj jim bo najbolj

olajšalo življenje in dvignilo njegovo kakovost. Kje in kdaj se je porodila zamisel?

Ideja o uvedbi participativnega proračuna je bila z moje strani podana že v času pred volitvami. Takrat sem se poglobil v pomen izvajanja participativnega proračuna in ugotovil, da gre za sodobno obliko sodelovanja ljudi pri načrtovanju in izvajanju različnih projektov, programov ali nalog. Ko sem bil še otrok, se spomnim, da so delovali vaški odbori. Na teh odborih so se ljudje dogovorili, kaj bodo s skupnimi močmi naredili. V glavnem je takrat šlo za urejanje cest in občestnih jarkov. Ko je bil načrt dogovorjen, so prostovoljno in volontersko pristopili k nalogi ter jo naredili. In ne samo to, nato so se tudi trudili, da so to stvar vzdrževali. V današnjem času so potrebe ljudi nekoliko drugačne, ne pa bistveno. Prepričan sem, da je velika večina ljudi še vedno pripravljena sodelovati v okolju, v katerem živi. Participativni proračun je le eden od načinov, kako občanke in občane pritegniti, da javno povedo svoje želje in potrebe, ki naj jih lokalna skupnost uresniči. Še več, pozvani so, da dajo predloge in jih sami izberejo. Po izboru sodelujejo pri izvedbi in kasneje tudi skrbijo za to pridobitev.

Naj poudarim, da je participativni proračun mehanizem, s katerim se odločanje o delu občinskega proračuna, ki je namenjen investicijam, prenese na občane. Občani lahko predlagajo in nato izberejo projekte, ki se bodo financirali iz javnega denarja, in se s tem vključijo v procese upravljanja občine. Na tak način se poveča transparentnost občinskega poslovanja in učinkovitost porabe javnega denarja, vzpostavi se dialog in zaupanje med občani in občinsko upravo.

Projekt participativnega proračuna ste poimenovali »Fküp stoupmo«. Že ime projekta pove veliko, pa vendar, kaj vse ste želeli z njim povedati?

Pri izbiri poimenovanja projekta participativnega proračuna smo iskali ime, ki bi izražalo domačnost in bi izhajalo iz našega vsakdanjega pogovora. Hkrati pa tudi, da bi imelo sporočilo. Upam, da smo s sloganom »Fküp stoupmo« uspeli zajeti oboje. Hkrati tudi upam, da ga bodo naše občanke in občani vzeli za svojega ter stopili skupaj. Stopili skupaj pri predlaganju predlogov, kasneje pri glasovanju oziroma izboru, še posebno pa pri izvedbi in vzdrževanju potrjenih projektov. Že sedaj želim povedati, da pri participativnem proračunu gre za večletni projekt. To pomeni, da se bodo novi projekti zbirali vsako leto. In tisti, ki ne bodo izbrani prvo leto, bodo morda uspešni v naslednjem letu. Skratka občanke in občane vabim, da v tem projektu aktivno sodelujejo, da »fküp stoupijo« in naredijo nekaj zase in za celotno skupnost.

V samem Benediktu se ljudje srečujejo tako rekoč že z mestnimi problemi, v okoliških naseljih pa s tipično podeželskimi. Koliko sredstev bo v letu 2022 v posamezni volilni enoti občankam in občanom na voljo za projekt ali projekte, za katere se bodo sami odločili, in kako jih bodo izbrali?

Po pogovoru z domačini in tudi s strokovnjaki, ki občinam pomagajo pri zagonu participativnih proračunov, smo se odločili, da je najprimernejše, če območje občine razdelimo na tri enote. Primerno se nam je zdelo, da vzamemo območja volilnih enot. Vsaka volilna enota je svoja zakrožena celota. Občanke in občani bodo znotraj take enote lažje izbrali projekt, ki bo zadovoljeval njihove potrebe, kot pa, če bi bila občina ena enota. V skladu s priporočili stroke bo za vsako enoto v proračunu za leto 2022 namenjenih 7.000 eur. Skupaj torej 21.000 eur. Občine, ki so že uvedle participativni proračun, v ta namen

Podelitev Zlatega kamna, foto: Igor Barton

namenjajo med 1 in 2 odstotka proračuna. Način izvedbe je naslednji: najprej bomo, oziroma občanke in občane že seznanjamo s pričetkom izvajanja participativnega proračuna. Sledilo bo povabilo k oblikovanju in pošiljanju predlogov za projekte. V nadaljevanju bo izvedeno glasovanje o vseh prispelih predlogih. Predlagali in glasovali bodo lahko vsi naši občani, starejši od 15 let. Pričakujemo zelo različne predloge. Da bo projekt uvrščen v financiranje, je potrebno, da se bo nahajal na zemljišču, ki je v lasti občine in bo dobil največjo podporo na glasovanju.

Občankam in občanom ne bo lahko izbrati najboljšega projekta, saj že občina sama skrbi za osnovni razvoj na različnih področjih. Projekt ali projekti, za katere se bodo odločili občanke in občani sami, jim mora oziroma morajo prinesiti »nekaj več«.

Kot župan se trudim, da v okviru razpoložljivih financ naredimo, kar se da največ za naše občanke in občane. In to na vseh področjih: v infrastrukturi, šolstvu, kulturi, športu ... Projekte v okviru participativnega proračuna pa bodo občani neposredno izbrali sami. Je pa res, da bodo zaradi razpoložljivih finančnih sredstev to manjši projekti. Upam pa, da bodo tudi taki ljudem prinesli veliko zadovoljstva in tisto »nekaj več«. Namen participativnega proračuna je, da se investicije, ki jih izvaja občina, približajo resničnim potrebam prebivalstva.

Benedičanke in Benedičani znate stopiti skupaj, kar z različnimi aktivnostmi dokazujete iz leta v leto. Verjamete, da bo projekt »Fküp stoupmo« še povečal povezanost med ljudmi v skupnosti, ali pa lahko privede tudi do prerakanj med naselji v volilnih enotah, če se ga vsi ne bi lotili dovolj preudarno?

Računam na to, se pravi na še večjo povezanost med ljudmi, saj na območjih, kjer se izvaja participativni proračun, ljudje bolj zaupajo v demokracijo, poveča se kakovost življenja, subjektivno zadovoljstvo in uravnoveženost med deli občine, ne nazadnje pa se s tem gradi tudi skupnost.

Vsekakor bo zelo pomembno, da bomo občanom pravilno predstavili namen izvajanja participativnega proračuna. To pa je, da se ljudje združijo, uskladijo mnenja in skupaj nekaj naredijo zase in okolje, v katerem živijo. Nikakor to ne sme prerasti v tekmovanje med vami, ki bi privedlo do nestrpnosti in jeze. Prav zaradi tega še enkrat poudarjam, da gre za večletni projekt. In projekti, ki ne bodo izbrani prvo leto, bodo lahko izbrani v enem izmed naslednjih let.

Bodo predlogi in pobude občanov in občanov tudi nekakšen smerokaz za občino, kam naj v naslednjih letih usmeri svoja prizadevanja? Kaj bo s predlogi, ki ne bodo izbrani za realizacijo?

Vsekakor bodo predlogi neki smerokaz, kaj si ljudje želijo in kaj potrebujejo. Pričakujem tudi predloge, ki bodo presejali vrednost, ki jo bomo planirali v proračunu. To pa pomeni, da bodo lahko ti projekti zajeti med investicijske projekte občine v naslednjih letih. Še enkrat pa ponavljam, da bodo lahko projekti, ki ne bodo izbrani prvo leto, izbrani v enem izmed naslednjih let.

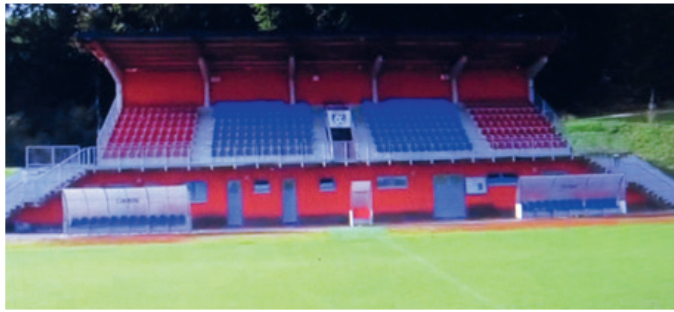
Tomaž Kšela

Občina Cerkevjak

V športno-rekreacijskem centru bodo uredili odvodnjavanje

Občini Cerkevjak so se lotili projekta, s katerim bodo uredili odvodnjavanje atletske steze in glavnega nogometnega igrišča v športno-rekreacijskem centru Cerkevjak, saj športnikom slabo odvodnjavanje športnih površin povzroča nemalo preglavic. Ob večjih nalagah namreč meteorne vode zastajajo na igralnih površinah, zato jih dalj časa ne morejo uporabljati. Razlog za to tiči v ilovnatih tleh v osrednjih Slovenskih goricah, ki vodo vpijajo zelo počasi. Problem je mogoče rešiti z izgradnjo ustreznih kanalet, po katerih bodo meteorne vode z atletske steze in nogometnega igrišča hitreje odtekale.

Brez športno-rekreacijskega centra si športnega življenja v Cerkevjaku ni več mogoče predstavljati.

Brez športno-rekreacijskega centra Cerkevjak si športnega in rekreativnega življenja v občini Cerkevjak ni več mogoče zamišljati. Za ograjo centra se nahajata glavno in pomožno nogometno igrišče, krajša atletska steza ter dve tenis igrišči. Športni objekti so osvetljeni, tako da jih je mogoče uporabljati tudi v večernih urah. Ob glavnem nogometnem igrišču je tribuna z nekaj več kot 350 sedeži, pod njo pa so slačilnice in garderobe za igralce, tuši in štiristezni strelišče za streljanje z zračno puško. V športno-rekreacijskem centru domuje tudi Nogometni klub Cerkevjak, ki so ga pred dvajsetimi leti ustanovili Marjan Žmavc, Milan Perkovič, Janko Maguš, Danijel Kovarčič, Jože Kocbek in Marjan Peklar. Danes ima klub prijavljenih šest tekmovalnih ekip (U7, U9, U11, U13, U15 in člansko ekipo), kar je glede na število prebivalcev v osrednjih Slovenskih goricah veliko. V nogometnem klubu Cerkevjak ne trenirajo samo otroci iz Občine Cerkevjak, temveč tudi otroci in mladi iz Svetega Jurija ob Ščavnici, Benedikta, Negove, Svete Trojice in Vitomarcev. Poleg tega pa v zadnjem času na nogometnem igrišču v Cerkevjaku potekajo tudi mednarodne tekme mladih slovenskih reprezentanc.

Žal pa sta nogometni igrišči skupaj z drugimi športnimi površinami v športno-rekreacijskem centru ob močnejšem deževju poplavljeni in na njih ni mogoče izvajati športnih aktivnosti. Zato so na občini začeli iskati rešitev, ki bi preprečila poplavljanje športnih terenov. Našli so jo v odvodnjavanju atletske steze in glavnega nogometnega igrišča.

Občinski svet je že sprejel dokument identifikacije investicijskega projekta »Odvodnjavanje atletske steze in glavnega nogometnega igrišča«. V okviru tega projekta bodo najprej odstranili travno rušo med robom nogometnega igrišča in atletske steze. Nato bodo

Občina bo letos poskrbela tudi za pripravo dokumentacije za drugo fazo izgradnje Vitalin parka.

odstranili betonski robnik ter položili kanale, po katerih bo voda odtekala v že obstoječo betonsko jaško. Tako bodo športni tereni tudi po močnejšem deževju na voljo tako za potrebe vzgoje in izobraževanja otrok kakor tudi za treninge in tekme športnikov ter rekreacijo občanov.

Vrednost investicije znaša blizu 14 tisoč evrov, sofinancerski delež Fundacije za šport pa lahko znaša okoli 5.500 evrov. Po besedah župana Marjana Žmavca je Občina Cerkevjak vloga za sredstva pri tej fundaciji vložila že jeseni.

V športno-rekreacijskem centru Cerkevjak namerava občina postaviti tudi nadstrešek nad območjem, ki je namenjeno okrepčilu obiskovalcev športnega centra ob izvajanju športnih aktivnosti. Za to bo občina namenila okoli šest tisoč evrov.

Prav tako bo občina letos nadaljevala z investicijo v Vitalin park. Lani so že zgradili balinišče in objekt ob njem, letos pa bo občina zagotovila sredstva za pripravo projektne dokumentacije za drugo fazo projekta. V okviru te faze

bodo postavili naprave za vadbo na prostem (nekakšen fitnes na prostem) in igrišče za odbojko na mivki. Za pripravo dokumentacije za to investicijo ima občina v proračunu letos na voljo štiri tisoč evrov. Balinišče v Vitalin parku pa bodo začeli uporabljati letos spomladi.

Mladi v Cerkevjaku imajo na voljo za športne aktivnosti tudi igrišče pri osnovni šoli, ki so ga pred časom preplastili. Pri šoli je občina lani namestila tudi igrala, ki jih lahko uporabljajo otroci in učenci. Za to investicijo je občina namenila okoli 20 tisoč evrov. Mladi v Občini Cerkevjak imajo tako kar veliko možnosti za rekreacijo in tudi za resno ukvarjanje s športom, ki mlade vzgaja za zdrav način življenja.

Na občini pa niso pozabili niti na ureditev varnih poti do športnih terenov. Zato načrtujejo tudi preplastitev ceste skozi naselje Kadrenci do športno-rekreacijskega centra Cerkevjak v skupni dolžini 340 metrov. Ob tej priložnosti bodo ob cesti uredili tudi pločnik, in sicer tako, da bodo na asfaltni površini hodnik za pešce z muldo ločili od cestišča. Poleg tega bodo pripravili vse potrebno za kasnejšo postavitev javne razsvetljave. Ureditev pločnika ob tej cesti je zelo pomembna, saj po njej hodi v športno-rekreacijski center veliko mladih. Za celotno investicijo ima občina v letošnjem občinskem proračunu na voljo 69 tisoč evrov. Z južne andrenške strani pa bo občina mladim olajšala in skrajšala dostop do športno rekreacijskega centra tako, da bo modernizirala cestni odsek Živko-Andrenška graba.

Sicer pa je Občinski svet Občine Cerkevjak v drugem branju sprejel občinski proračun z letošnje leto. Na prihodkovni strani je težek nekaj več kot 2,6 milijona evrov, na odhodkovni pa okoli 2,5 milijona evrov. Največja investicija v letošnjem letu ostaja energetska prenova poslopja osnovne šole.

Celotna investicija bo stala okoli 620 tisoč evrov, skoraj polovico sredstev pa bo primaknilo ministrstvo za infrastrukturo. Za izvedbo te investicije, ki je že nujna, se bo morala občina zadolžiti za 150 tisoč evrov.

Občina Cerkevjak bo letos modernizirala tudi pet odsekov na občinskih cestah v skupni dolžini okoli 1,5 kilometra. Za to bo iz proračuna namenila okoli 150 tisoč evrov.

Tomaz Kšela

Občina Lenart

Za Občino Lenart je bilo leto 2020 uspešno, 2021 pa obeta

Pismo župana namesto tradicionalnega ponovoletnega druženja

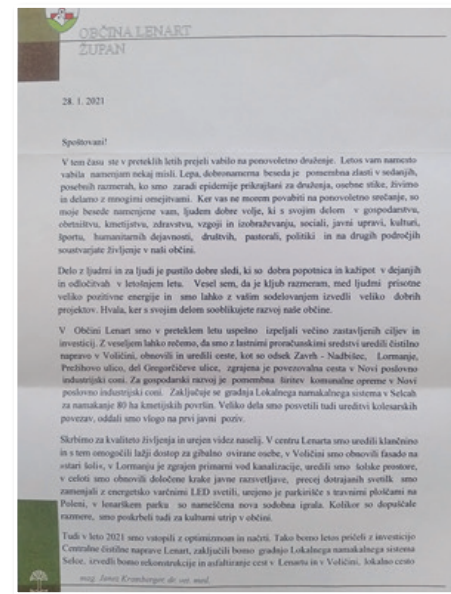
Vladni ukrepi so zaradi slabih epidemioloških razmer onemogočili tudi tradicionalno ponovoletno srečanje lenarškega župana mag. Janeza Krambergerja z zaslužnimi za splošen razvoj občine. Namesto vabila je župan vsem, sicer vabljenim, namenil pismo zahvale s povzetkom opravljenega v lanskem letu in z obeti za letošnje, ki ga povzemamo:

»Moje besede so namenjene vam, ljudem dobre volje, ki s svojim delom v gospodarstvu, obrtništvu, kmetijstvu, zdravstvu, vzgoji in izobraževanju, socialni, javni upravi, kulturi, športu, humanitarnih dejavnosti, društvih, pastoralni, politiki in na drugih področjih soustvarjate življenje v naši občini.

Delo z ljudmi in za ljudi je pustilo dobre sledi, ki so dobra popotnica in kažipot v dejanjih in odločitvah v letošnjem letu. Vesel sem, da je kljub razmeram, med ljudmi prisotne veliko pozitivne energije in smo lahko z vašim sodelovanjem izvedli veliko dobrih projektov. Hvala, ker s svojim delom sooblikujete razvoj naše občine.

V Občini Lenart smo v preteklem letu uspešno izpeljali večino zastavljenih ciljev in investicij. Z veseljem lahko rečemo, da smo z lastnimi proračunskimi sredstvi uredili čistilno napravo v Voličini, obnovili in uredili ceste, kot so odsek Zavrh-Nadbišec, Lormanje, Prežihovo ulico, del Gregorčičeve ulice, zgrajena je povezovalna cesta v Novi poslovno industrijski coni. Za gospodarski razvoj je pomembna širitev komunalne opreme v Novi poslovno industrijski coni. Zaključuje se gradnja Lokalnega namakalnega sistema v Selcah za namakanje 80 ha kmetijskih površin. Veliko dela smo posvetili tudi ureditvi kolesarskih povezav, oddali smo vlogo na prvi javni poziv.

Skrbimo za kvaliteto življenja in urejen vizez naselij. V centru Lenarta smo uredili klančino in s tem omogočili lažji dostop za gibalno ovirane osebe, v Voličini smo obnovili fasado na »stari šoli«, v Lormanju je zgrajen primarni vod kanalizacije, uredili smo šolske prostore, v celoti smo obnovili določene krake javne razsvetljave, precej dotrajanih svetilk smo zamenjali z energetsko varčnimi LED svetilnicami, urejeno je parkirišče s travnimi ploščami na Poleni, v lenarškem parku so namešče-

na nova sodobna igrala. Kolikor so dopuščale razmere, smo poskrbeli tudi za kulturni utrip v občini.

Tudi v leto 2021 smo vstopili z optimizmom in načrti. Tako bomo letos pričeli z investicijo Centralne čistilne naprave Lenart, zaključili bomo gradnjo Lokalnega namakalnega sistema Selca, izvedli bomo rekonstrukcijo in asfaltiranje cest v Lenartu in v Voličini, lokalno cesto Hrastovec-Vinička vas, Zg. Žerjavci-Gasteraj, Sp. Voličina (Pod Gradnom)-Gočova in nadaljevali z obnovo ceste Zavrh-Nadbišec. Načrtovana je tudi obnova komunalne infrastrukture v Cafovi ulici. Zgradili bomo gasilski dom v Voličini, nadaljevali bomo s projektom urejanja kolesarskih povezav oz. poti. S tako imenovanimi leader sredstvi bomo izvedli tudi več manjših projektov v Lenartu in Voličini.

Želim si, da bi tudi v prihodnje skupaj snovali načrte in si zastavili cilje, jih izpeljali in uresničili. Vsako delo, ideja in odločitev ima smisel, če služi ljudem, skupnosti in kraju, kjer živimo. Verjamem, da imamo veliko pozitivne energije za sodelovanje in soustvarjanje utripa ter razvoja naše občine za dobrobit nas vseh.◀

Delovni sestanek župana s predstavniki javnih zavodov

Vsredo, 10. februarja, so se na delovnem sestanku z lenarškim županom in občinsko upravo sestali predstavniki

obeh krajevnih skupnosti, osnovnih in glasbene šole, zdravstvenega doma, knjižnice in razvojne agencije.

Župan mag. Janez Kramberger jih je seznanil s sprejetim proračun za leto 2021 in investicijami, ki jih v občini želijo realizirati v tem letu. Projekte in načrte ter probleme pri delu javnih zavodov so predstavili tudi predstavniki omenjenih ustanov.

www.lenart.si

Mesto, ki je ponovno postalo mesto

Če smo pred 32 leti Lenartčani razmišljali, da bi glede na vlogo in pomen krajevnega in občinskega centra Lenart lahko bil mesto, smo se kasneje večkrat spraševali, ali ga res dojemamo kot mesto. Mnoge vizije in načrti, ki so botrovali takratnemu imenovanju, so namreč kasneje izpuhteli, saj o samem mestu niso več odločali Lenartčani.

Takrat je v prvi vrsti šlo za to, da se Lenart, ki je v preteklosti veljal za eno najmanj razvitih občin v Sloveniji, dvigne med razvite in prepoznavne občine in kraje. Temeljni hitrejšemu razvoju so bili postavljeni z vodooskrbo iz Maribora in novimi industrijskimi obrati, ki so jih zgradila Mariborska podjetja na osnovi pomoči manj razvitim, in to je botro-

valo tudi temu, da so tudi domača podjetja, kot so bila Agrokombinat, Klemos, Potrošnik, Centrovod, in posamezniki, kot so bili Vindiš, Kurnik, Letnik, Krajnc in drugi, iskali razvojne priložnosti in jih tudi uresničili. Franjo Muršec je bil prvi, ki je razvoj Lenarta gledal petdeset let naprej, saj so prav v času njegovega vodenja občine nastali načrti za novi center, industrijsko cono, nove stanovanjske cone, rezervat za avtocesto, sanjal pa je tudi o termalni vodi in železniški povezavi. V nekem smislu je takratno vizijo z novimi usmeritvami in širšim konceptom tudi različnih strok znala povezati Vida Šavli. Leta 1989, ko so v nekaterih sredinah že razmišljali, kako bi porušili obstoječe sisteme in državo, smo v Lenartu razmišljali, kako še hitreje iz nerazvitosti, zato smo med prvimi v državi zgradili kabelsko TV, prvi v državi uvedli ločeno zbiranje odpadkov, v izgradnji so bili Hotel Agata, blagovnica, avtobusna postaja, v odboru za varstvo naravne in kulturne dediščine pa so nastajali projekti, ki so dvigali samozavest. 28. novembra 1989 je bil Lenart razglašen za mesto na svečanosti, ki je potekala v kulturnem domu. Listino je Lenartu predal takratni predsednik Skupščine Republike Slovenije gospod, oziroma takrat tovariš, Miran Potrč. Priprave na ta dogodek so potekale več kot leto, saj so se izdelali celostna podoba, izdelal jo je Štrakl iz Sv. Trojice, zbornik in obsežen protokol prireditev in dogodkov, povezanih s tem imenovanjem. Glavni razlog za takratno imenovanje ni bilo število prebivalcev, kajti obstajajo tudi mesta z bistveno manj prebivalci, ampak je bil glavni razlog v pomenu kraja za Slovenske gorice. Lenart kot upravno, gospodarsko, kulturno in politično središče Slovenskih goric, ki prebivalcem nudi vse storitve, ki jih potrebujejo, je v celoti zadovoljil kriterijem mesta. V administrativnem smislu je Lenart

kot občinsko središče za sedem krajevnih skupnosti imel celo večji pomen kot danes. Ali je bila torej razglasitev mesta leta 1989 prezgodaj ali v nepravem času ali kaj je šlo narobe, da je bilo po treh okroglih jubilejih potrebno Lenart še enkrat razglasiti za mesto, ne vem in me v bistvu tudi ne zanima. Nekaj tistih, ki so bili pred tridesetimi leti med nosilci razvoja občine in imenovanja mesta, sprašujejo, kaj se je tri desetletja dogajalo in kaj v teh letih ni bilo narejeno. Celostna podoba, ki je bila takrat izdelana za mesto, je bila v času župana Škrleca enostavno prevzeta za Občino Lenart in je tudi ostala kljub kasnejšim delitvam občine. Mesto torej celostno podobo ima, tako da ni potrebno izumljat nove, žal pa nima več mestnega odbora oziroma sveta pa tudi KS je zgolj na papirju. Kaj smo Lenartčani z novim imenovanjem dobili, bo pokazal čas. V treh desetletjih od prvega imenovanja se je v Lenartu veliko gradilo in ne glede na to, da se je občina razdelila na šest občin in šest občinskih centrov, ostaja Lenart še vedno center Slovenskih goric. Danes lahko Lenart gradi svoj razvoj na avtocestni povezavi, na vodooskrbi iz Maribora, na elektroenergetski mreži, solidnem gospodarstvu, mladih in kmetijskem zaledju.

Ali bi lahko bil Lenart tudi energetska samooskrben, z lastnimi vodnimi viri, gospodarsko in turistično prepoznaven, urbanistično in logistično pametno zasnovan, do vseh generacij in narave prijazen, bo pokazal čas.

V času, ki je pred nami, bo vsekakor potrebno razmišljati bolj trajnostno in odgovorno do generacij, ki prihajajo za nami. Globalizacija nam ne prinaša zgolj življenjsko potrebnih dobrin v vsako vas, ampak tudi viruse. Nihče ne bo nasprotoval, da Lenart še enkrat dobi naziv mesto, in sicer MESTO prihodnosti.

Janez Erjavec

Izvajanje hitrih testov v Zdravstvenem domu Lenart

Po navodilih pristojnih državnih organov poskušajo tudi v Zdravstvenem domu Lenart s testiranjem s pomočjo hitrih antigenskih testov v čim večji meri odkriti tiste okužene osebe, ki nimajo značilnih znakov okužbe in bi zato nevede širili okužbo na druge zdrave osebe v bližini. Tako so od 1. 1. 2021 pa do 11. 2. 2021 testirali več kot 1600 oseb, od tega jih je bilo več kot 90

pozitivnih. Tako ocenjujejo, da je na našem območju prevalenca virusa nizka, saj znaša slabega 1,8 odstotka testiranih. V to število je vključeno testiranje strokovnih delavcev iz vrtcev in osnovnih šol - teh testov je bilo malo več kot 1000, a med njimi je bilo 12 pozitivnih na koronavirus. Potrebno je izpostaviti, da vsakega, ki je pozitiven na hitrem testu, obvezno pošljejo tudi na PCR test, saj je le-ta test končno merilo rezultata.

V začetku februarja so po vladnih navodilih začeli s testiranjem delavcev migrantov. Do 11. februarja so testirali s hitrim antigen-skim testom okoli 300 delavcev migrantov, med temi pa so bili štiri pozitivni. Testiranja so izvajali v COVID ambulanti in tudi v zaboju, ki je postavljen na zahodni strani zdravstvenega doma. Veliko prahu so dvignili državni hitri antigenski testi, saj da so rezultati teh testov nezanesljivi. Glavna sestra v Zdravstvenem domu Lenart Klavdija Dvoršak je izpostavila pomen hitrih testov pri obvladovanju epidemije: "Hitri testi so v veliko pomoč pri obvladovanju epidemije v obdobjih, ko s PCR testi ni več možno testirati vseh prebivalcev. Ključni so dovolj kakovostni testi, takšni, ki imajo dovolj visoko

občutljivost in specifičnost. Zavedamo se, da nezanesljivi testi vplivajo na življenja ljudi, saj lažni rezultati testov rušijo zaupanje prebivalstva v hitre teste. Nekaj takih primerov je bilo zaznati tudi pri nas, vendar smo nemudoma odreagirali in takim osebam priporočili testiranje s PCR testom."

Vodstvo ZD Lenart in zdravstveno osebje se trudi, da zagotovi čim več terminov, da se lahko vsi tisti, ki se želijo ali morajo, lahko pridejo testirati. Kar nekaj vprašanj je bilo okoli možnosti izbire glede odzema brisa, vendar so v zdravstvenem domu pojasnili, da to ni v njihovi pristojnosti, ampak da kolikor jim je znano, vlada trenutno ne predvideva nakupa testov za ugotavljanje okužbe, pri katerih se vzorec vzame z grgranjem ali z odvzemanjem slin iz ustnega žrela, saj je pri jemanju brisa iz nosno-žrelnega prostora največja nezanesljivost za točnost testa.

Ker se informacije izredno hitro prilagajajo trenutnim epidemiološkim razmeram, vljudo naprošajo, da za točne in ažurne informacije obiščete njihovo spletno stran: www.zd-lenart.si, **socialna omrežja** (Facebook in Instagram) ali pa **pokličete številko 729 18 00**.

Nina Zorman, foto: ZD Lenart

Zahvala podjetju Altea Group

Na zahodnem delu Zdravstvenega doma Lenart je podjetje Altea Group kot brezplačno posojilo postavilo dva bivalna kontejnerja. Služita za dodatne potrebne prostore za preglede, testiranja in cepljenja proti boleznim covid-19.

Hvala podjetju in njegovemu direktorju Damiru Jelenku za to plemenito dejanje.

Jože Škrlec

Umrl je bivši župan Občine Lenart

V 81. letu starosti je umrl Jože Škrlec iz Zg. Partinja, ki je bil v obdobju 1990–1994 predsednik Skupščine Občine Lenart, prvi župan tedanje občine v samostojni Sloveniji.

Jože Škrlec je bil dolga leta dejaven na številnih področjih, bil je kmet, 50 let je bil član Prostovoljnega gasilskega društva Sv. Jurij v Slovenskih goricah, 9 let tudi predsednik, za delo na področju gasilstva je prejel številna odlikovanja.

Na svoji poklicni poti je delal tudi kot tajnik krajevnih skupnosti, kasneje je opravljal tudi funkcijo predsednika Sveta KS Jurovski Dol, tako da je dobro spoznal delovanje lokalne samouprave. Aktiven je bil tudi v društvih pri Sv. Juriju, bil je predsednik čebelarstva.

Konec 80-ih let preteklega stoletja se je vključil v gibanje slovenske pomladi, saj je bil soustanovitelj občinskega odbora Slovenske kmečke zveze, ki se je kasneje preimenovala v Slovensko ljudsko stranko. Na prvih demokratičnih volitvah v Sloveniji je bil kot delegat izvoljen v Skupščino Občine Lenart. V času od 1990 do 1994 je opravljal funkcijo predsednika Skupščine Občine Lenart. Kot nekdanji tajnik krajevnih skupnosti je poznal potrebe podeželja in ljudi. Svoje delo je usmeril v razvoj podeželskih krajev. V obdobju, ko je Jože Škrlec vodil Občino Lenart, ki je takrat obsegala območje da-

našnje Upravne enote Lenart, je bilo asfaltiranih več kot 120 km cest, zgrajeni sta bili športni dvorani v Lenartu in pri Sv. Trojici, razmahnila se je gradnja javnih vodovodnih omrežij.

Jože Škrlec je delovanje občinske uprave približal ljudem, spominjali se ga bomo kot človeka, ki je s svojim delom pustil sledi na razvoju Občine Lenart. Vsem domačim in sorodnikom izrekamo iskreno sožalje.

Občina Lenart

Občina Sveta Ana

Med razvojno najbolj prodornimi občinami v Sloveniji

Občina Sveta Ana se je na »tekmovanju« za Zlati kamen, ki ga skupina strokovnjakov iz različnih področij, tudi z akademskega, vsako leto podeli razvojno najbolj prodorni občini v Sloveniji, uvrstila med osem finalistk. Ob tem uspehu smo se o razvojnih prizadevanjih Občine Sveta Ana pogovarjali z njenim županom Silvom Slačkom.

Dejstvo, da se je Občina Sveta Ana uvrstila med finalistke izbora za Zlati kamen, dokazuje, da je vaša občina na področju razvoja zadnja leta med najbolj prodornimi v Sloveniji. Čemu to pripisujete? Je prišlo do sozvočja in usklajenih prizadevanj vseh razvojnih dejavnikov v občini, od občank in občanov ter njihovih organizacij in društev preko gospodarskih subjektov do občine?

Tudi mi smo bili presenečeni nad to dobro novico. Priznam, da tega

nismo pričakovali, saj se nismo potegovali za ta naziv na nobenem razpisu. Očitno razne neodvisne institucije po določenih kriterijih spremljajo delo občin in njihov razvoj, zato smo tega priznanja še toliko bolj veseli. Domnevam, da so se posamezni dejavniki in odločitve v preteklosti morda tudi z nekaj sreče dobro pokrili, kar se je očitno dobro ujelo s

Občina Sveta Ana se je v izboru za Zlati kamen za razvojno najbolj prodorno občino v Sloveniji uvrstila med osem finalistk, med drugimi zaradi skrbi za komunalno uredjenost in čisto naravno okolje.

kriteriji ocenjevalcev. Priznati pa moram, da je vsa leta naše vodilo, da čim več proračunskih sredstev namenimo investicijam, ki pa morajo biti premišljene in upoštevati želje oziroma interese občanov.

V Občini Sveta Ana že vrsto let namenite velik del proračuna za investicije in razvoj. Kakšen delež proračuna ste za to namenili lani in predlani? Kam so bila in so prvenstveno usmerjena vaša prizadevanja?

Že vsa leta se trudimo, da čim večji delež proračunskih sredstev namenimo za investicije. Prepričan sem, da prav to občani od nas pričakujejo. Smisel obstoja manjših občin je prav v tem, da so generator razvoja, še posebej na infrastrukturnem področju, kjer je bil zaostanek podeželskih občin v primerjavi z urbanimi okolji največji. Naša občina že vrsto let uspe nameniti za investicije od 45 do 50 odstotkov vseh zbranih sredstev. Zadnja štiri leta smo glavnino teh namenjali varovanju okolja oziroma gradnji čistilnih naprav in kanalizacije. Vesel sem, da smo v glavnem s temi vlaganji zaključili, verjetno bomo sistem še nadgrajevali, vendar je glavnina vlaganj končana. V zadnjih letih smo na območju občine zgradili kar tri čistilne naprave in okoli 30 kilometrov kanalizacijskih vodov različnih dimenzij, poleg tega pa smo subvencionirali izgradnjo individualnih čistilnih naprav.

Občina zagotavlja tudi pogoje za delovanje civilne družbe ter za razvoj na mnogih področjih. Koliko sredstev namenite za delovanje organizacij in društev ter za različne razpise, s katerimi spodbujate vključevanje občanov in občanov v različne dejavnosti na območju občine, od kulture do športa?

Vedno moramo imeti v mislih, da mora biti občina z občinskimi uslužbenci predvsem kakovosten servis občanom, ki se ob obilici predpisov ne morejo znajti. Ta naša komplicirana zakonodaja predstavlja težavo tudi društvom in civilni družbi nasploh, zato je potrebna pomoč občinske uprave tudi njim. Zadovoljni smo, da smo vsem društvom v občini v preteklosti zagotovili oziroma pomagali urediti in opremiti društvene prostore in športne površine, kjer lahko res lahko kvalitativno opravljajo svoje poslanstvo. Ker vsa društva delujejo na ljubiteljski pogon, za njihovo redno dejavnost res ne namenimo velikih zneskov - za vsa na letni ravni iz občinskega proračuna namenimo do 15.000 evrov.

Pri ocenjevanju za nagrado Zlati ključ so igrali pomembno vlogo tudi ključni projekti v občini v zadnjih letih. Kateri so bili ti ključni projekti, ki jih je izvajala občina, in v kakšni fazi so danes. So njihovi učinki že vidni?

Poleg že omenjene gradnje čistilnih naprav in kanalizacije smo v občini v preteklih letih res izvajali veliko pomembnih investicij. Omenil sem že vlaganja v modernizacijo cest, vodovodov, pločnikov in javne razsvetljave. Še posebej smo lahko zadovoljni, da nam je v preteklosti uspelo urediti in dati novo podobo obema centralnima naseljem Sveti Ani in Lokavcu, kjer se izvaja tudi osnovnošolska in predšolska dejavnost. V zadnjem času dajejo rezultate tudi vlaganja v komunalno opremljanje posameznih organiziranih stanovanjskih naselij in v izgradnjo

oziroma nakup stanovanj, saj nam je končno po večletni stagnaciji in manjšem upadu števila občanov uspelo obrniti krivuljo demografskih gibanj navzgor. Upam, da nam bo to uspelo tudi v prihodnjih letih. Zavedamo se, da na to vpliva mnogo različnih dejavnikov, od privlačnosti kraja ter mirnega in varnega okolja do pestre dejavnosti društev in še mnogih drugih dejavnikov. Naša prednost je naše okolje s čudovitimi naravnimi danostmi, ki omogoča visoko kakovost bivanja in zdrav razvoj, kar zlasti v mestnih okoljih pogrešajo.

Občina je občutljiva tudi za socialne stiske in težave ljudi. Koliko nameni za socialne transfere, ki jih je mnogo?

Res se pojavljajo tudi mnoge stiske, predvsem pri starejši populaciji, seveda pa tudi pri družinah z nižjimi prihodi. Tudi na to smo v občini pozorni in občutljivi. Vse te stiske poskušamo po svojih močeh blažiti in lajšati življenje občanom z nižjimi dohodi. Posebej se želim na tem področju zahvaliti posameznim društvom (RK, DU, GD), ki prav tako pomagajo po svojih močeh. Samo v lanskem letu smo na občini po različnih programih namenili skupaj 627.681 evrov pomoči oziroma socialnih transferov in sicer: za prispevke ZZZS za obvezno zdravstveno zavarovanje 20.714 evrov; za plačilo ekonomske cene vrtca 415.398 evrov; za plačilo prevoza otrok v šolo 33.469 evrov; za enkratno pomoč ob rojstvu otroka 5.250 evrov; za pomoč na domu 40.958 evrov; za financiranje družinskih pomočnikov 28.998 evrov; za domsko varstvo 74.381 evrov; za subvencije stanarin 4.684 evrov; za sofinanciranje OZ RK 2.280 evrov; za sofinanciranje Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše 1.550 evrov itd. Naša želja je predvsem, da bi se ti socialni transferji v prihodnje zniževali in da bi ljudje v prihodnje lahko s svojim delom dobili dovolj prihodkov za normalno življenje, vendar je to predvsem odvisno od trga dela in plač, ki

jih premore gospodarstvo.

Za oceno razvojne prodornosti občine je pomembno tudi transparentno in strokovno delovanje občinske uprave. Kako ste organizirani na tem področju in koliko strokovnjakov je zaposlenih v občinski upravi, ki izvaja vse te zahtevne razvojne projekte.

V današnjem času praktično ni projekta, ki bi ga bilo enostavno kakovostno izpeljati. Še posebej zahtevni so projekti, ki so povezani s sofinanciranjem iz evropskih sredstev.

V glavnem vodimo vse občinske projekte sami v občinski upravi. To je pokazatelj, da imamo dobro občinsko upravo z veliko izkušnjami. Morda je naša prednost v tem, da imam tako sam kot moji sodelavci veliko kilometrine pri načrtovanju in vodenju vseh postopkov za uspešno izpeljavo projektov. Ugotavljam, da se še vedno veliko učimo na tem področju, saj gre vedno za nove in nove spremembe, ki jih zahtevajo posamezne razpisne zahteve.

Res pa je tudi, da si pri določenih projektih poiščemo kakšno zunanjo pomoč pri podjetjih, ki so specializirana za posamezne dejavnosti. Povedati moram, da smo tudi tukaj

imeli v preteklosti kar srečo, da smo si znali poiskati pravo pomoč.

Občina Sveta Ana je v zadnjih letih prejela kar nekaj priznanj. Jih lahko naštejete. Kaj vam vsa ta priznanja pomenijo in na kaj ste pri razvoju občine še posebej ponosni?

Občina Sveta Ana je v zadnjih letih prejela več odmevnih priznanj: Zlati kamen za leto 2013/2014 po metodologiji ISSO za standard dobrega življenja v občini; leta 2018 priznanje za 1. mesto za najlepše trško jedro v Sloveniji v projektu Turistične zveze Slovenije »Moja dežela lepa in gostoljubna«; srebrni znak »Slovenija green destination« v letu 2019, ker je turistična destinacija Sveta Ana izpolnila zahteve trajnostnega razvoja in delovanja, ki jih za destinacije opredeljuje Zelena shema slovenskega turizma - pridobljeni znak je potrdilo, da Sveta Ana deluje v pravi smeri zelenega trajnostnega razvoja in s tem omogoča razvojno priložnost občine in njene turistične ponudbe; uvrstitev v finale izbora za Zlati kamen 2021. Vsa ta priznanja predstavljajo priznanje za dosedanji razvoj občine, zato smo nanje ponosni, hkrati pa nas zavezujejo.

Tomaž Kšela

Občina Sveta Trojica v Slovenskih goricah

Soglasje k statutu zavoda za turizem

Člani Občinskega sveta Občine Sveta Trojica so dali soglasje k statutu Javnega zavoda za turizem Sveta Trojica. S tem so storili nov korak k dokončnemu oblikovanju tega zavoda, ki bo, kot piše v statutu (tega bo dokončno sprejel svet zavoda), skrbel za načrtovanje, promocijo in izvajanje politike spodbujanja razvoja turizma, kulture in športa v Občini Sveta Trojica. Zavod bo torej skrbel za vsebino tistih dejavnosti, po katerih je bila Občina Sveta Trojica že doslej prepoznavna in na katere v občini veliko stavijo tudi v bodoče.

Javni Zavod za turizem Sveta Trojica v Slovenskih goricah je občina z odlokom ustanovila že maja leta 2019 (dopolnila ga je na začetku lanskega leta) za izvajanje programov, prireditev in dejavnosti v javnem interesu na področju turističnih, kulturnih, športnih in mladinskih dejavnosti. »Namen in poslanstvo zavoda je zagotavljanje kontinuirane prisotnosti kvalitetnih vsebin s področja turizma, kulture, športa in mladine ter učinkovitejša organizacija, razvoj in spodbujanje dejavnosti na omenjenih področjih s ciljem dviga kakovosti življenja v občini in boljše prepoznavnosti Občine Sveta Trojica v Slovenskih goricah,« so zapisali v odloku.

Z odlokom so določili tudi sestavo sveta zavoda, v katerem so predstavniki ustanovitelja, torej občine, zaposlenih in predstavnikov javnosti. Ko je v skladu z odlokom župan imenoval v. d. direktorja oziroma direktorice, je zavod lahko začel delovati. Ena od prvih nalog vodstva zavoda pa je bila, da poskrbi za dokončno konstituiranje javnega zavoda, kar vključuje tudi pripravo statuta in vpis v sodni register ter v razvid zavodov, ki ga vodi pristojno ministrstvo. Prav tako je moralo vodstvo poskrbeti za prijavo zavoda pri Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence (AJPES) in za vse drugo, kar je potrebno za normalno poslovanje zavoda. Danes je Zavod za turizem v Sveti Trojici edini javni zavod v osrednjih Slovenskih goricah na področju turizma.

Ker gre za novo institucijo, marsikdo ne ve, kakšne so naloge zavoda in kaj lahko od njega pričakuje. To ni pomembno samo za občanke in občane iz Občine Sveta Trojica, temveč tudi za ponudnike turističnih storitev in vse druge, ki bodo z zavodom so-

delovali. Seznam nalog omenjenega zavoda je obsežen: skrbel bo za spodbujanje razvoja in promocijo celovitih turističnih produktov; skrbel bo za načrtovanje, oblikovanje in trženje celovite turistične ponudbe Občine Sveta Trojica; skrbel bo za informacijsko turistično dejavnost v okviru turistično informativnega centra, ki vključuje informiranje turistov in ugotavljanje mnenj obiskovalcev o kakovosti turistične ponudbe; pripravljal in izdeloval bo publikacije; načrtoval, organiziral in izvajal bo marketinške in promocijske dejavnosti (sejmi, borze, prireditve); sodeloval bo z lokalnimi dejavniki in ponudniki na področju kulture in turizma ter se prijavljal na razpise; v svoje aktivnost bo vključeval turistična, kulturna in športna društva, ki delujejo v javnem interesu; ponudnikom bo svetoval pri trženju proizvodov in storitev; organiziral bo turistične, kulturne in športne prireditve (o njih bo obveščal tudi javnost); upravljal bo z javno infrastrukturo na področju turizma, kulture in športa, ki mu jo bo v upravljanje prenesla občina; skrbel bo za promocijo; izvajal bo razstavno-galerijske dejavnosti, muzejske dejavnosti, predvajanje filmov, založniške dejavnosti, organizacijo sejemske dejavnosti in podobno; izobraževal bo lokalne ponudnike z namenom zagotavljanja kakovosti in konkurenčnosti turistične ponudbe; svetoval bo mladim pri uresničevanju njihovih zamisli in pobud in podobno.

Javni Zavod za turizem Sveta Trojica je registriran tudi za celo vrsto dejavnosti, ki jih bo sam izvajal. Poleg tega, da je registriran za številne nepridobitne, je registriran tudi za nekatere pridobitne dejavnosti, s katerimi bo na trgu ustvarjal prihodke za izvrševanje svojega poslanstva. Tako bo lahko ob različnih prireditvah in dogodkih poskrbel za izdajo promocijskega materiala, za obratovanje začasnega gostinskega obrata, za oskrbo z jed-

Občina Sveta Ana je že leta 2018 prejela prvo nagrado na najlepše urejeno trško jedro v Sloveniji.

Tako je trenutno na območju naše občine prečiščenih preko 50 odstotkov odplak, z manjšimi dograditvami pa ga lahko v kratkem povečamo na okoli 70 odstotkov. Odplake iz greznic gospodinjstev, ki jih ni mogoče priključiti na čistilne naprave, pa bomo čistili na naši največji čistilni napravi v občini. Tako bomo na območju naše občine zagotovili stodontno čiščenje fekalnih odplak.

Ob velikih vlaganjih v varstvo okolja nismo zanemarjali vseh drugih področij. Vse skozi smo vlagali tudi v ceste, vodovode, pločnike, javno razsvetljavo, prav tako pa smo komunalno opremljali soseske in vlagali v gradnjo stanovanj.

Letos je bilo pri ocenjevanju razvoja občin za nagrado Zlati kamen v ospredju sodelovanje občin tako navznoter s svojimi občankami in občani in njihovimi organizacijami kot navzven. Kako občina vključuje v sprejemanje temeljnih odločitev in nasploh v svoja prizadevanja občanke in občane ter druge dejavnike v občini? Kakšno je sodelovanje občine navzven - z drugimi občinami v regiji, na mednarodnem področju in podobno?

Menim, da je sodelovanje med vsemi deležniki tako v občini kot širše izjemno pomemben dejavnik uspeha. Veseli me, da je sodelovanje z vsemi dejavniki v občini že vrsto let res na visoki ravni. Pomembno je zaupanje, ki si ga lahko pridobiš le z delom in odločitvami, ki so premišljene in usklajene in so odraz potreb v občini. V občini se pri odločitvah, ki pomenijo naš razvoj, ne gremo politike, ampak vsi po svojih močeh prispevajo k »pravim« odločitvam. Prepričan sem, da je to ključnega pomena za razvoj. Na tak način smo se tudi v naši širši okolici pri raznih skupnih, tudi čezmejnih projektih, uveljavili kot dober in zanesljiv partner.

Trojško jezero privablja v osrednje Slovenske gorice veliko obiskovalcev, zlasti v poletnem času.

mi, za strežbo pijač in podobno.

Zavod ima direktorico in svet zavoda, ki opravlja tudi naloge strokovnega sveta. Od lanskega septembra je v. d. direktorice zavoda Tanja Arih Korošec, svet pa sestavlja pet članov - trije predstavniki ustanovitelja, en predstavnik delavcev zavoda in en predstavnik zainteresirane javnosti, ki ga imenuje ustanovitelj s področja turističnega gospodarstva. Za tiste, ki bodo poslovno sodelovali z zavodom, je koristna tudi informacija, da lahko direktorica zavoda v mejah svojih pooblastil samostojno sklepa pogodbe in podpisuje dokumente v vrednosti do 10 tisoč evrov, za sklepanje poslov nad tem zneskom pa potrebuje sklep sveta zavoda.

Doslej oziroma do ustanovitve zavoda za turizem je za mnoge dejavnosti na področju turizma, kulture in športa skrbel občina, čeprav to ni bila in ni njena naloga in poslanstvo ter za to tudi ni ustrezno organizirana, vendar pa je samo tako lahko dala turistični in kulturni dejavnosti zeleni zagon. Sedaj, ko so določene turistične prireditve že izoblikovane in uveljavljene, jih bo zavod lažje promoviral in razvijal naprej. Občina pa bo, kot pravi direktorica občinske uprave Darja Slivnjak, še naprej skrbel za razvoj turistične infrastrukture ter s tem zagotavljala pogoje za hitrejši razvoj turizma, kulture in športa. K turistični infrastrukturi dodajo poleg različnih objektov tudi urejene ceste, smerne table, komunalna oprema in podobno. V Trojici se denimo ponajša tudi z eno najlepših samostanskih kleti v tem delu Evrope, ki je v lasti mariborske škofije, v najemu pa jo ima Občina Sveta Trojica. V njej je Protokolarno-razstavni center svetega Martina, ki predstavlja eno od postaj na romarski poti svetega Martina od Szombathelya na Madžarskem do Toursa v Franciji. Poslej bo vsebino temu centru dajal javni Zavod za turizem Sveta Trojica, ki se bo pri tem naslonil na tradicijo, verjetno pa bo poskušal razviti tudi nove vsebine.

Za razvoj turizma je pomemben tudi kompleks Trojiškega jezera. Za njegovo ureditev bo še naprej skrbel občina, zavod za turizem pa bo skrbel za vsebino turistične ponudbe od jezera.

Kot pravi Slivnjakova, je župan Občine Sveta Trojica David Klobasa vnesel v razvoj turizma v občini novo vizijo. Tako je Sveta Trojica dobila nove produkte, ki so povečali prepoznavnost kraja in občine. Gre za prireditve Trojica fest, Trilogijo ob jezeru in Zimsko pravljico, po katerih je Sveta Trojica zaslovela v bližnji in daljni okolici. Samo te tri prireditve običajno letno obišče od 10 do 15 tisoč ljudi. Poleg tega Trojica z mogočno cerkvijo in frančiškanskim samostanom ter lepo urejenim trškim središčem slovi po kvaternicah

V Sveto trojico goste privablja tudi zdravilni park z energetskimi točkami.

in v poletnem času tudi po Vikendih ob jezeru. Če je vreme lepo, obišče Trojiško jezero ob nedeljah tudi več kot tisoč ljudi. Na občini ocenjujejo, da je občino leta 2019, ko še ni bilo epidemije covida, obiskalo od 30 do 35 tisoč obiskovalcev, nekateri tudi večkrat. To pa je že številka, ki je zanimiva za ponudnike turističnih, gostinskih, kulturnih in drugih storitev, ki pa jih v tem trenutku na območju občine Sveta Trojica še ni posebej veliko. Zato je ena od nalog novoustanovljenega zavoda za turizem tudi, da spodbuja razvoj podjetništva na področju turizma in ponudnikom pomaga pri razvoju turističnih produktov.

Veliko obiskovalcev v Sveto Trojico privabi tudi Zdravilni park Sveta Trojica z energetskimi točkami. Tu so še Poličeva kapela, Kapela ob jezeru, Rupnikova linija v Gočovi, Kamnolom v Oseku, turistične domačije in kmetije ter druge znamenitosti, ki privabljajo obiskovalce. Ob tem velja spomniti na besede pisatelja Toneta Partljiča, ki je ob otvoritvi spomenika Ivanu Cankarju omenil, da bi lahko Trojičani izkoristili tudi dejstvo, da je Ivan Cankar v Sveti Trojici napisal Lepo Vido.

Zavod za turizem Sveta Trojica se je »rodil« v za turizem težkih časih, ko je zaradi epidemije covida-19 turistično gospodarstvo doživelo skoraj popolno zaprtje. Zato tudi zavod doslej še ni mogel začeti z izvajanjem vseh nalog, zaradi katerih so ga ustanovili. Kljub temu pa po besedah v. d. direktorice zavoda Tanje Arih Korošec ta čas za zavod ni bil izgubljen, saj so na zavodu poskrbeli za pripravo splošnih aktov in za konstituiranje zavoda, poleg tega pa pripravljajo tudi strategijo razvoja turizma na svojem območju, ki jo bo v kratkem obravnaval občinski svet.

Sveta Trojica, ki je od nekdaj romarski kraj, lahko s svojimi znamenitostmi in dogodki, povezanimi v domiselne in dobro promovirane turistične produkte, postane močan magnet, ki bo v osrednje Slovenske gorice privabljal obiskovalce iz vse Slovenije in tudi iz tujine, zlasti ob takšnih dogodkih, kot so Trojica fest, Trilogija ob jezeru, Zimska pravljica in drugi ... Če in ko bodo v osrednjih Slovenskih goricah zaživele še terme v sosednji Občini Benedikt, lahko postanejo osrednje Slovenske gorice močna turistična destinacija.

Tomaž Kšela

mljišče v Malni, kjer zemljišče ni več v funkciji občinske ceste, saj le-ta poteka po zemljiščih zraven.

Sprejeta letna programa športa in kulture za leto 2021

Sprejet je bil tudi letni program športa, tako je izvajalcem športnih programov v jurovski občini v letošnjem letu namenjenih 10.500,00 € za izvajanje programov športa. Prav tako pa je bil za leto 2021 sprejet letni program kulture Občine Sv. Jurij v Slov. gor. Kulturnim dejavnostim bo tem letu namenjenih 8.500,00 €, in sicer za javne kulturne programe do 4.200,00 €, za javne kulturne prireditve do 2.900,00 EUR in za stroške delovanja kulturnih društev do 1.400,00 €.

Občina Sv. Jurij v Slov. gor. pred novim projektom »Čista zelena dolina – pisana kulturna dediščina«

Na 15. seji so jurovski občinski svetniki sprejeli DIP za prijavo na projekt »Čista zelena dolina – pisana kulturna dediščina«. S prijavo na ta projekt za pridobitev sredstev, ki jih razpisuje lokalna akcijska skupina LAS Ovtar

Naložbe v komunalne in druge dejavnosti v jurovski občini

V Jurovskem Dolu kmalu temeljita obnova nogometnega igrišča in ureditev namakalnega sistema

V proračunu Občine Sv. Jurij v Slov. gor. je za leto 2021 namenjenih 100.000 € tudi rekonstrukciji nogometnega igrišča v športnem parku Jurovski Dol. S temeljito prenovo 100 m x 62 m velikega naravnega nogometnega igrišča bodo pričeli že to pomlad. Občinska uprava je namreč že pričela s postopkom zbiranja ponudb in iskanjem najboljšega ponudnika.

Na igrišču bo tako najprej potrebno uničiti večletni koreninski plevel in prerezati obstoječo travnato rušo. Celotna površina igrišča bo z laserskim grederjem poravnana v strešnem nagibu 0,5-1%. Na novo bo urejena tudi drenaža igrišča in položena infrastruktura za avtomatiziran namakalni sistem. Okrog igrišča bo tako izkopen venec za namakanje in drenažo. Po nasutju 3-5 cm debele plasti pranega peska (0-4) bo ponovno potrebno poravnati površino z laserskim grederjem, potresti organsko in mineralno gnojilo in obdelati z »Rotadairon finišerjem.« Sledila bo setev s sejalnico z valji. Na drenažni kanal okrog igrišča bo položena umetna trava. Nogometno igrišče v Jurovskem Dolu bo z obnovo dobilo tudi nov avtomatski namakalni sistem s 24-imi razpršilci, kar predstavlja optimalno rešitev za to igrišče.

Javni razpis za asfaltiranje občinskih cest

Občina Sv. Jurij v Slov. gor. je 1. februarja 2021 objavila javni razpis za zbiranje ponudb za rekonstrukcijo občinskih cest JP 703 370 in JP 703 413. Predmet javnega razpisa je asfaltiranje dveh občinskih cest v novih stanovanjskih soseskah v Jurovskem Dolu. Predmet tega projekta bo tako 455 metrov dolg odsek - občinska cesta (JP 703-370) v t. i. soseski za osnovno šolo. Skupna širina te ceste, ki bo opremljena z nedvignjenim pločnikom, bo z muldo in bankino znašala 6,20 m. Rekonstruirana bo v dolžini 203 m in skupni širini 6 m

tudi cesta (JP 703-413) v t. i. Sončni soseski, prav tako v Jurovskem Dolu. Osnovna gradbeno-zemeljska dela so na obeh odsekih že končana. Prav tako so že urejeni osnovna komunalna infrastruktura (vodovod, javna razsvetljava, telefonija in optika, ter ločeno odvajanje in čiščenje meteorne in odpadne vode). Na obeh omenjenih odsekih bo tako potrebno

Slov. gor., ima občina v načrtu pleskanje fasade in sanacijo vlage na starem delu osnovne šole. Pri tem projektu pa bodo sodelovali tudi drugi partnerji, in sicer OŠ J. Hudalesa Jurovski Dol, Društvo kmečkih gospodinj Sv. Jurij v Slov. gor. in Biserka Kramberger, nosilka dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

Osnovna šola bo v okviru tega projekta uredila prostor za odlaganje odpadkov in šolski vrt. Prav tako pa bodo uredili stalno šolsko zbirko starin, ki bo razstavljena v knjižnici šole. Članice društva kmečkih gospodinj bodo za otroke izbirnih predmetov izvedle delavnice o pripravi hrane in v projekt vključile nabavo kuhinjskih potrebščin za društvo. Biserka Kramberger pa bo v sklopu projekta otrokom v okviru delavnice predstavila delo vrtnarja ter jim torej podala osnovne informacije o delu na vrtu. Za izvedbo projekta bo prispevala sadike za zasaditev šolske grede - vrta.

Najvišji možni znesek sofinanciranja omenjenega projekta je 40.000,00 EUR, pri čemer delež sofinanciranja upravičenih stroškov znaša največ 85 %.

Dejan Kramberger

narediti še fino izravnavo in po asfaltiranju cestišče opremiti še s prometno signalizacijo.

Rok za oddajo javnih naročil je potekel 16. februarja 2021, ko je potekalo tudi odpiranje ponudb. Informacijo o izbranem najugodnejšem ponudniku za izvedbo tega projekta bomo objavili v prihodnji številki Ovtarjevih novic.

V Jurovskem Dolu od rušitve do nastanka novega večstanovanjskega objekta

Občinska uprava je v tem času že pripravila in oddala projektno dokumentacijo za rušenje nefunkcionalnega stanovanjskega objekta na parceli, ki ga je občina že pred časom odkupila od Stanislava Frasa. Namen rušitve t. i. »Frasovine,« ki se nahaja med starejšim delom novega naselja in Sončno sosesko v Jurovskem Dolu, je pridobitev prostora za izgradnjo novega večstanovanjskega objekta v centru občine. Jurovska občina je namreč že v konkretnih pogovorih s potencialnim investitorjem o izgradnji večstanovanjske stavbe z 12-imi stanovanji. V kolikor bo šlo vse po načrtih, bi lahko bila ta stavba postavljena še v tem koledarskem letu, tako da je prve stanovalce pričakovati že v prihodnjem letu 2022. Z izvedbo tega projekta občina nadaljuje vzpodbujanje gradnje stanovanjskih objektov in zagotavljanje reševanja stanovanjske problematike na nivoju občine.

Lepši časi in nove ideje tudi za t. i. »Plataisovino«

V nadaljevanju tega leta je v načrtu jurovske občine rušitev še enega razpadajočega objekta v centru Jurovskega Dola - na pobudo občine v dogovoru s solastnikom rušitev t. i. »Plataisovine.« Nekdaj mogočno in pomembno stavbo sredi Jurovskega Dola je namreč dodobra načel zob časa. Namen rušitve tega objekta je zmanjšanje nevarnosti, ki jo razpadajoča stavba povzroča okolici. Prav tako pa razpadajoča zgradba sredi centra občine kazi sam izgled Jurovskega Dola. Ta prostor naj bi v prihodnje dobil povrnjeno svojo veličino in pomen, ki ga je imel v

Občina Sveti Jurij v Slovenskih goricah

15. redna seja Občinskega sveta Občine Sv. Jurij v Slov. gor.

V četrtek, 18. februarja 2021, so se občinski svetniki in svetnica Občinskega sveta Občine Sv. Jurij v Slov. gor. sestali na 15. redni seji, ki je potekala v Kulturnem domu v Jurovskem Dolu.

Občinski svetniki so po skrajšanem postopku sprejeli **Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o predkupni pravici** Občine Sv. Jurij v Slov. goricah. Občina ima namreč v skladu s 189. čl. Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/7) predkupno pravico na stavbnih zemljiščih, ureditvenih območjih naselja, na kmetijskih, gozdnih, vodnih in drugih zemljiščih. S sprejetim sklepom je občina v veljavni odlok dodala par-

celi, ki predstavljata cesto in parkirišče pri osnovni šoli.

Sprejet je bil tudi deloma spremenjen **Pravilnik o podeljevanju finančnih nagrad dijakom in študentom**, ki je doživel le manjše korekcije.

Občinski svetniki so potrdili tudi Dokument identifikacije investicijskega projekta - **Čista zelena dolina – pisana kulturna dediščina**. Dokument je izdelala in predstavila Razvojna agencija Slovenske gorice, d. o. o.

Ukinitve statusa grajenega javnega dobra v Malni

Na omenjeni seji so svetniki sprejeli tudi sklep o ukinitvi statusa javnega dobra za ze-

preteklosti, saj naj bi na tem prostoru nastala možnost razvoja različnih »mirnih« obrtnih dejavnosti, objekt oz. objekti, ki bi nastali na tem prostoru, pa bodo zaokrožali prijetno podobo Jurovskega Dola, ki jo je dobil zlasti po rekonstrukciji oz. obnovi jurovskega trga, kulturnega doma in v zadnjem letu urejene državne ceste čez središče naselja.

Cesta v solesi za osnovno šolo

»Sprejem,« obdaritev novorojenih otrok v letu 2020

Občina Sv. Jurij v Slov. gor. je ob začetku vsakega leta, po navadi že v mesecu januarju, organizirala sprejem za novorojence, ki so se rodili v preteklem letu. Sprejem za novorojence in njihove starše je običajno potekal v prostorih OŠ J. Hudalesa v Jurovskem Dolu.

Najmlajšim občanom pa so njihovi malce starejši prijatelji, ki so obiskovali vrtec v Jurovskem Dolu, pripravili tudi kratek glasbeni program. Tovrstnega sprejema novorojence letos zaradi znanih razmer ne bo. Kljub vsemu pa v občinski upravi na najmlajše občane niso pozabili. Tako bo 13 srečnih otrok, od tega 8 deklic in 5 dečkov, ki so se rodili v letu 2020, prejelo praktična darila občine na dom. Prav tako bosta darilo prejela tudi 2 fanta, ki sta se rodila decembra leta 2019.

Dejan Kramberger

Novi doktor znanosti

Sebastijan Valentan je v četrtek, 10. decembra 2021, na papeški univerzi Santa Croce v Rimu predstavil in zagovarjal doktorsko nalogo iz cerkvenega prava. Zagovor je uspešno opravil. Doktorska disertacija nosi naslov Vera in pravice vernikov v sredstvih družbenega obveščanja v Sloveniji – za-

konodaja in izzivi. V doktorski nalogi so zbrani vsi relevantni pravni viri, ki se nanašajo na navzočnost religije v množičnih medijih, vse od nastanka države Slovencev, Hrvatov in Srbov (SHS) pred sto leti pa do današnje države Slovenije. Gre za prvi tak pristop k celoviti problematiki. Doktorska naloga želi prispevati k večji odprtosti za vprašanja, povezana z vero v javnem okolju, posebej še v medijskem svetu, in pokazati, da imajo pravice vernikov v sredstvih družbenega obveščanja v Sloveniji pravno podlago tako na ustavni kot zakonodajni stopnji. Fakultetna komisija je bila mnenja, da naj se naloga objavi v celoti. Duhovniku dr. Sebastijanu Valentanu, sicer doma iz Jurovskega Dola, iskreno čestitamo.

Imenovanje podpredsednika in sodnika na Metropolitanskem cerkvenem sodišču v Mariboru

Mariborski nadškof metropolit Alojzij Cvikl, DJ, je 14. januarja 2021 dr. Sebastijana Valentana imenoval za viceoficiala (podpredsednika) Metropolitanskega cerkvenega sodišča v Mariboru in dr. Janeza Görgnerja za novega sodnika pri omenjenem sodišču. Imenovanje velja za zadeve, ki jih sodišče obravnava in je zanje pristojno

na I. stopnji ali kot prizivno sodišče II. stopnje. Službo bosta opravljala v duhu kanonskoprvnih določil ter v tesnem sodelovanju z oficialom (predsednikom) sodišča mons. dr. Stanislavom Slatinekom.

V Sloveniji imamo dve cerkveni sodišči: v Ljubljani in Mariboru. Cerkevna sodišča v glavnem razsojajo primere, ko razpade zakonska zveza med možem in ženo. Stranke se v primeru civilne ločitve lahko obrnejo tudi na cerkveno sodišče in dokazujejo ničnost zakona. V kolikor s tožbo uspejo, se lahko nato znova cerkveno poročijo. Cerkevna sodišča pa obravnavajo tudi druge spore in primere, ki so povezani s cerkvenimi službami, premoženjem in kaznivimi dejanji.

Anton Fras - naddekan

Dr. Valentan s papežem Frančiškom. Foto: L'Osservatore Romano

Delo in življenje članov Zveze društev upokojencev Slovenskih goric v času koronavirusa

Epidemija in ukrepi NIJZ so močno posegli tudi v delovanje društev upokojencev tudi v Zvezi DU Slovenskih goric. Izvajanje dobrega in bogatega programa DU in zveze za leto 2020 je začela s pripravami na občne zборе, kulturne prireditve, športna tekmovanja in druge dogodke. Tudi ZDUSG je štartala s pripravo osnutka letnega programa, finančnega načrta in pristopila k načrtovanju skupščine. Planiranje normalnega delovanja pa ni dolgo trajalo – samo do marca, ko je bila s strani državnih organov in NIJZ razglašena epidemija. Posledično so sledili vsi ukrepi proti širjenju okužb.

Upokojenci kot najbolj rizična skupina smo najbolj čutili posledice koronavirusa in vseh ukrepov. Predvsem še danes pogrešamo svobodo gibanja, druženje, športne in druge aktivnosti. Covid-19 je v DU v preteklem letu zahteval nekoliko večjo izgubo članov in marsikatera družina se je poslovila od svojih dragih z neobičajnim pogrebnim obredom.

V ZDU Slovenskih goric smo morali ustaviti izvajanje programa aktivnosti za čas do preklica omejitev. Večini društev je v marcu še uspelo realizirati »mini občne zборе« z upo-

tevanjem dovoljenega števila udeležencev. Tudi ZDUSG je namesto v marcu septembra izvedla »mini skupščino« z dovoljenim št. delegatov. S prihodom in objavo drugega vala epidemije so se pogoji za aktivnosti v DU in v zvezi še bolj zaostri. Ustavljeno je bilo meddruštveno »LIGA« tekmovanje v streljanju, ki je potekalo v skladu z navodili NIJZ.

V času epidemije DU in zveza niso imela rednih sej upravnih odborov. Nekatera DU niso imela nobene seje, ena korespondenčno in eno s pomočjo telefonov. Kljub strogim ukrepom so DU tekom leta izvajale dovoljene aktivnosti preko programa »Starejši za starejše«, saj so prostovoljci/ke pomagali pomoči potrebnim starostnikom na terenu oz. domovih.

V novo leto 2021 vsa DU in člani ZDUSG kljub še trajajoči epidemiji stopamo z optimizmom. Vodstva DU in v zvezi so v številčno ožji sestavi že pripravili osnutek programa vseh aktivnosti, finančni obračun za leto 2020 in finančni plan za leto 2021. S postopnim sproščanjem ukrepov bodo vsa DU in zveza prilagajale in izvajala dovoljene aktivnosti.

Stanko Cartl

Aktivnosti v pisarni DU Lenart

Pisarni DU Lenart je ob sredah spet začutili več aktivnosti, čeravno še ne moremo govoriti o normalnih srečanjih naših članov v tem društvenem prostoru. Ob upoštevanju ustaljenih varnostnih ukrepov je pisarna vsako sredo odprta za urejanje članarine in za članstvo potrebnih informacij. V društevih prostorih so izmenjaje prisotni vodstveni člani Društva upokojencev Lenart: predsednik Franc Belšak, tajnica Ivica Horvat ali blagajničarka Angelca Banič.

Naše aktivnosti v začetku leta so priprave na sklic rednega občnega zbora, za kar je načelno že določen datum in rezerviran ustrezen prostor, vendar je vse odvisno od epidemiološke slike v marcu, zato predvidevamo tudi izvedbo volilnega občnega zbora v dopisni obliki.

V prvem poletju želimo vsekakor aktivirati delovanje posameznih sekcij, kot so pohodništvo, kegljanje na vrhovi, kolesarjenje in druge oblike druženja v naravnem okolju.

V sklopu projekta starejši za starejše zagotavljamo prostovoljne prevoze za potrebe pomoči potrebnim do zdravstvenih storitev, tudi na cepljenje in na druge nujne opravke v krajevnem središču. Koordinator te dejavnosti je Jože Lorber (tel. 041 280 184), ki vas bo seznanil tudi z vsem potrebnim za izvedbo prevoza. Za prevoze izven območja Občine Lenart je dosegljiv zunanji ponudnik Jože Žiger, tel 041 563 137.

Jožici Žvajker sta se ob njenem jubileju zahvalila za njeno delo predsednik in podpredsednik DU Lenart. Foto: arhiv DU Lenart

Glede na to, da smo še vedno primorani živeti in se srečevati z maskami na obrazu, smo se na skromen način zahvalili za požrtvovalno izdelavo mask in njeno aktivnost kot prostovoljki v Društvu upokojencev Lenart Jožici Žvajker.

Upajmo, da se bomo v poletnih mesecih lahko družili v večjem številu, tudi na kašnem tradicionalnem izletu, in se v jesenskem obdobju množično srečali na praznovanju 70. obletnice Društva upokojencev v Lenartu.

Viktor Zemljč

Certifikat Zanesljiva organizacija

Trojiški vinogradniki in Turistično društvo Sveta Trojica že vrsto let dobro sodelujemo. Pred dnevi smo bili prijetno presenečeni, da smo prejeli certifikat Zanesljiva organizacija. Certifikat zanesljivim organizacijam podeljuje bonitetna hiša Company Wall, d. o. o., in ga prejmejo izključno organizacije, ki s svojim dolgoletnim poslovanjem dosegajo visoke kriterije in druge standarde v poslovanju. Certifikata zanesljive organizacije Društva vinogradnikov in Turističnega društva Sveta Trojica sta objavljena na spletni strani, kjer potencialni partnerji ter drugi uporabniki takoj vidijo, da smo zanesljivi partnerji. Omenjena certifikata nam prinašata zaupanje pri sodelovanju z Občino Sveta Trojica, s sosednjimi društvi in organizacijami izven občine in potrjujeta dobro delo celotnega upravnega in nadzornega organa obeh društev.

Veseli smo, da naše priznanje sovпада s sprejemom srebrnega ISSO certifikata, ki ga je prejela Občina Sveta Trojica za kakovostno raven življenja in razvoja občine. Certifikat bomo pridom uporabili pri nalogah v sklopu Zavoda za turizem Občine Sveta Trojica.

Peter Leopold

Zimske radosti

Hladni zimski dnevi so kar klicali po aktivnostih na snegu. Verjetno se strinjate, da ni nič boljšega od drsenja skozi hladen zrak na saneh. Vsak od nas si je kot otrok privoščil to radostno igrivost - sankanje! Dričanje po bližnjem hribu nudi svojevrstne užitke. Ker se na enoti Korenjaki v SVZ Hrastovec zavedamo, da telesna aktivnost bogati življenje človeka in mu pomaga ohranjati in krepiti zdravje in počutje, stanovalce vključujemo v razne aktivnosti. Tako smo izkoristili sončno vreme in pripravili dobre sanke, se toplo oblekli in velika zabava z mnogo smeha se je pričela. Športna

dejavnost na prostem namreč povzroči naval endorfinov, ki v nas zbudijo občutke olajšanja in sreče. Krepitev teh občutkov v današnjih časih pa je za stanovalce izrednega pomena.

SVZ Hrastovec

Iščemo zgodbe z zavoda na Tratah

V gradu Cmurk na Tratah, ob slovensko-avstrijski meji, od leta 2013 gradimo Muzej norosti. Umestili smo ga v nekdanjo veliko institucijo, ki se je imenovala Zavod za duševno in živčno bolne Hrastovec-Trate in jo je država leta 2004 zaprla z zagotovitvijo, da bo ljudi preselila nazaj v skupnost, kjer jim bo nudila podporo za dostojno življenje. V muzeju zbiramo gradivo, s katerim obiskovalcem pokažemo, kako je bilo videti življenje v taki ustanovi na robu države. Nekaj gradiva smo že zbrali in ga tudi predstavili na razstavi. Manjkajo nam še pričevanja ljudi, ki so v tem zavodu na Tratah živeli. Za ljudmi, ki so se leta 2004 od tu odselili, smo izgubili vse sledi. Radi bi slišali njihove zgodbe, zapisali njihove spomine in jih predstavili v muzeju kot spomin in opomin. Bralce in bralke prosimo, da nam pomagajo

Foto: Katja Bidovec

pri zbiranju zgodb o življenju v zavodu na Tratah.

Zgodbe oz. pričevanja o življenju na Tratah zbiramo v okviru projekta Iz institucij k ljudem, ki ga financira Active Citizens Fund.

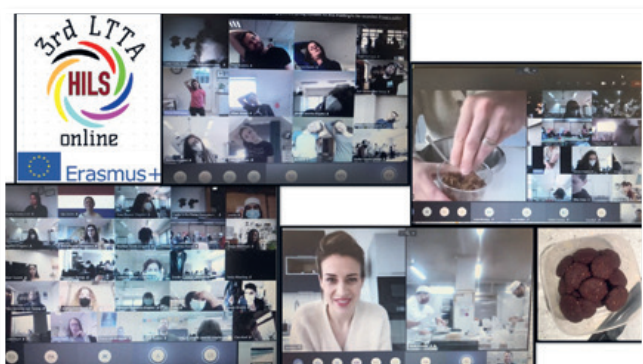
Pišite nam na: info@muzejnorosti.eu ali nas pokličete na: 070 433 219.

Muzej norosti, kontaktna oseba: Barbara Kotnik.

Erasmus+: projekt HILS, mednarodne video konference

Na OŠ Benedikt smo že več kot desetletje navajeni, da bodisi gostimo učence in učitelje iz drugih držav EU bodisi obiskujemo šole širom EU in tako spoznavamo različne kulture in različne ljudi. Korona nam jo je pošteno zagodla tudi na tem področju. Veseli smo, da smo decembra 2019 v Benediktu še uspešno izvedli prvo mednarodno izmenjavo v okviru programa Erasmus+ in projekta HILLS, nato pa je situacija preprečila vse mednarodne izmenjave.

Ampak to ne sme biti in ni ovira za vsakogar, ki si takšnih stikov želi. Stvari so daleč od tega, da bi bile enostavne. So zapletene in kompleksne. A HILLS-ovci smo se odločili, da bomo kljub omejitvam vsaj eno mednarodno srečanje izvedli. Ker mednarodno sodelovanje nikoli ni preprosto, ker je zapleteno, ker predstavlja izziv. Velik. In tako smo srečanje pripravili - v živo na daljavo. Izvedba takšnega srečanja zahteva ogromno priprav in organizacije ter dela v ozadju, ki ga malokdo opazi. Še posebej, ker se pri srečanju na daljavo srečujemo z izzivi, ki so nam vsem novi. Pa se ne damo. Tudi tokrat smo dokazali, da se s pridnim delom, željo, pripravljenostjo sodelovati, se potruditi in prispevati svoj delež lahko zgodijo čudovite stvari.

Med 3. in 5. februarjem 2021 se je tako odvijala »online mobilnost«, kot smo jo poimenovali, saj je naše 3. srečanje v sklopu projekta HILS potekalo kar preko tridnevne videokonference oziroma več video srečanj. Glavna nit je bil covid-19 in kako se v partnerskih šolah soočajo s situacijo ter kakšne omejitve imajo. Seveda smo bili osredotočeni predvsem tudi na zdrav način življenja in kako lahko karantena negativno vpliva na razne aspekte zdravega življenjskega sloga. Predvsem smo iskali rešitve, kako se soočiti s karanteno, omejitvami in kako v dani situaciji narediti kar največ za svoje zdravje, za naš dobrobit.

Dogodek se je pričel z registracijo v MS Teams in nagovorom glavnega koordinatorskega, g. Kustersa. Nato so učenci posamezne šole predstavili koronsko situacijo na svojih šolah ter v njihovih državah. Po tem so nas sezna-

nili z rezultati vprašalnika, analizo stanja in vplivom »koronskih« ukrepov na življenje učencev, v katerem je sodelovalo vseh osem držav (Nizozemska, Portugalska, Španija, Francija, Italija, Finska, Slovenija, Velika Britanija). Pozdravil nas je tudi nizozemski ravnatelj g. Dees, ki se je predstavil in motiviral naše delo z zanimivim video posnetkom.

Iz glavnega dela smo se nato preselili v sedem mednarodno mešanih ekip. Nives, Nuša F., Nuša B., Ema, Amila, Patricija in Pia so bile torej razporejene v različne ekipe. V vsaki ekipi so se posvetili različnim področjem in kako korona vpliva na: 1. dobrobit in mentalno zdravje, 2. samopodoba in družabni mediji, 3. gibanje in šport, 4. ohranjanje zdravja in okolja, 5. prehrana, 6. odnosi, 7. preprečevanje raznih odvisnosti.

V posameznih ekipah so spoznali posamezne teme, izražali svoja mnenja ter na inovativen način pristopili h »koronski« situaciji. Sklepali so kompromise ter dogovore, kako določeno temo predstaviti z vidika najstnikov. Vsa komunikacija je potekala v angleškem jeziku, kar prinese še dodatno vrednost k veščinam in znanju, ki so jih naše učence pridobile s tem spletnim dogodkom.

Poleg dela v mednarodno mešanih ekipah, ki ga je naših sedem učenk odlično opravilo, so potekale tudi razne delavnice in predstavitve strokovnjakov iz različnih področij. Med drugim smo poslušali in aktivno sodelovali v delavnici »Body image and dangers of social media«, ki jo je vodila Charlotte Gordon iz KIP Education (Velika Britanija). Pripravljale smo tudi zdrave piškote z Johanno Le Pape, svetovno prvakinja v pripravi zdravih dobrot. Fiona Hathaway, iz Enfield Councila (London) nam je pripravila zelo razgibano delavnico, kjer smo se poleg igranja še veliko gibali.

Zadnji dan smo bili deležni še »Mental Health and well-being« predstavitve predstavnice VGGM. Privoščili smo si zanimiv odmor, kjer smo morali iti vsi ven, v naravo, posneti fotografijo in jo objaviti na spletnem panoju Lino-it. Po končanih izredno izvirnih in kreativnih predstavah mednarodno mešanih ekip pa so nizozemski učenci pripravili še družabni Kahoot kviz za vse. Veliko dobre volje, hvaležnosti, idej in razmišljanja je v petek popoldne zaključilo naš online dogodek z veliko željo, da se kmalu srečamo v živo.

Darja Stražišnik, Petra Cafrik Novak.

Javni razpis za vpis predšolskih otrok za vrtec v Lenartu za šolsko leto 2021/2022

Osnovna šola Lenart – ENOTA VRTEC obvešča starše predšolskih otrok, da lahko za šolsko leto 2021/22 vpišejo svoje otroke **od 1. 3. 2021 do 31. 3. 2021, in sicer vsak dan od 8. ure do 15. ure, v sredo do 16. ure in v petek do 14. ure.**

Vpisujemo otroke od 11. meseca starosti do vstopa v šolo.

Otroke lahko vpišete v celodnevni in poldnevni program.

Vpis bo potekal v enoti vrtca (Gubčeva 3, v tajništvu). Tam dobite tudi vlogo za vpis otroka, vloga pa je tudi na spletni strani vrtca – www.vrteclenart.si.

Javni vpis novincev v Vrtec Benedikt za šolsko leto 2021/2022

Osnovna šola Benedikt, Šolska ulica 2, enota Vrtec Benedikt, vabi **K VPISU OTROK** v vrtec Benedikt za šolsko leto 2021/2022. Vpis bo potekal od **1. 3. 2021 do 19. 3. 2021.**

Obrazec **VLOGA ZA VPIS OTROKA V VRTEC** lahko dvignete pri glavnem vhodu šole Benedikt vsak dan od ponedeljka do petka od 7.00 do 8.30, v vrtcu od 7.00 do 14.00 ali si jo izpišete na spletni strani vrtca Benedikt.

Novice Izobraževalnega centra

V mesecu oktobru smo bili, skladno z uredbo vlade, že drugič v letu 2020 primorani prekiniti vse tekoče aktivnosti za naše udeležence. A to nam ni vzel ustvarjalnega elana. Aktivno smo pričeli pripravljati vloge na razpise, tako da vam bomo lahko ponudili raznolike in zanimive tečaje, delavnice in druga srečanja.

IZOBRAŽEVANJE »ON LINE« oz. NA DALJAVO

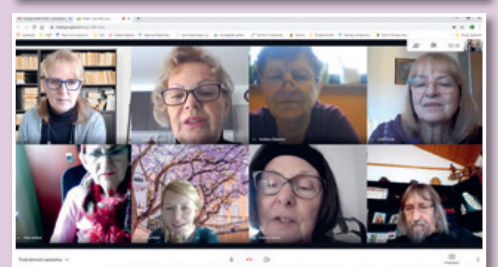
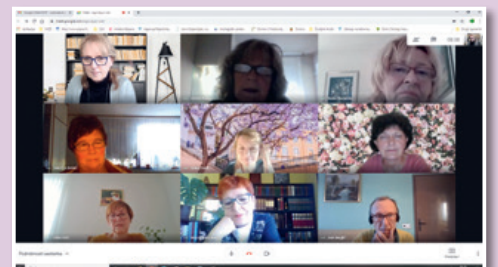
Ker v našem Izobraževalnem centru želimo povezovati ljudi in njihove sposobnosti ter znanja, smo se odločili ponuditi možnost vključevanja v različne aktivnosti učenja na daljavo. Za učenje na daljavo je nujno potrebno poznavanje sodobne tehnologije, kar mlajši generaciji ne predstavlja težav, starejši pa so s tem postavljeni v neznan, nepredvidljivo in manj prijetno situacijo. Za njih ni enostavno, a z voljo in trudom jim uspe.

Trenutno v sklopu Univerze za tretje življenjsko obdobje s tečaji na daljavo nadaljujeta obe skupini angleščine.

Na daljavo se srečujejo tudi ročnodelke in si na ta način izmenjujejo izkušnje in nasvete ter pokažejo izdelane umetnine.

Da bi na daljavo izvajali tečaje RAČUNALNIŠTVA, ANGLEŠČINE in NEMŠČINE v sklopu projekta Pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc (TPK) trenutno še ni mogoče, zato moramo z izvajanjem počakati na izboljšanje epidemiološke situacije. Kljub temu pa že zbiramo prijave, zato vljudno vabljeni k vpisu. Izobraževanje je namenjeno delovno aktivnemu prebivalstvu, prednostno starejšim od 45 let, z največ srednjo izobrazbo in je za udeležence brezplačno. Upamo, da se kmalu srečamo!

Izobraževalni center Lenart:
T: 02 720 78 88 ali 051 368 118,
E: izobrazevalnicenter.slogor@gmail.com

Novo iz Zelenega kota: 2011-2021

Saj ni res, pa je že 10 let! Spomini, urejanje dokumentov in aktualno dogajanje človeka zanesejo do izhodišča. Ko malce pozabiš datume in imena pa letnice je tu spet dobri striček google. Pa vpišemo: Oddaja Dobro jutro na RTV Maribor in Nataša Kramberger, pa se odpre galerija dejstev, spominov in zgodba se izpiše. Tako se je začelo ...

Dve osebi sta »padli« na Natašin nastop: Hanka Kastelic, režiserka filma Polne vreče zgodb (ki si ga je še prav tako vedno možno ogledati, če vpišemo naslov), ter Marta Gregorčič, vodja Urbanih brazd EPK Maribor 2012. Obe sta začutili posebno energijo podeželja in pričelo se je delo (to že v letu 2009 in 2010). 2011 smo ustanovili Zadrugo Dobrina in vrteli film, hkrati pa se je dogajanje odvijalo v stari gostilni Plateis (nekoč Krajnc), ki smo jo v projektu Oživimo vas našli kot zanimiv izživ centra vasi – stičišče medgeneracijskega dogajanja. Če bi imeli denar ... kaj bi lahko nastalo ... žlahtne štorije. Nekaj jih je shranjenih v blogu Zelena centrala iz Jurovskega Dola v svet ... (z mnogimi sopotniki in sodelavci!)

Zelena centrala se je v začetku leta 2011 pridružila ekipi Urbanih brazd, ki jo je skupina aktivistov ustvarila pri projektu EPK Maribor 2012. Naši dnevi so tekli po terenu, med kmeti, kmetovalci, predelovalci, gospodinjami in sploh domačini Jurovskega Dola, ko smo v okolju, polnem skepe in nezaupanja, izpolnjevali vprašalnike o stanju kmetij-

stva na terenu, iskali probleme, si izmišljali rešitve in se odločili, da bomo tukaj in nikjer drugje ustvarili Zadrugo za trajnostno lokalno samopreskrbo s hrano. Tako je počasi, a zanesljivo rasla Zadruga Dobrina, ki smo jo jeseni 2011 registrirali v Jurovskem Dolu. Dr. Milojka Fekonja je organizirala številna predavanja. Prva predsednica zadruga je postala sodelavka Zelene centrale, Suzana Črnčec. Nina Logar je v okviru Urbanih brazd izvajala raziskavo na terenu in v poročilu z naslovom Pisani vzorci trajnostnega razvoja med drugim zapisala: »S pomočjo predsednice zadruga Suzane Črnčec ter številnih lokalnih raziskovalcev (predvsem Nataše Kramberger in Marije Šauperl) sem se v začetku oktobra (2011) podala na kmetije Jurovskega Dola, kjer sem želela spoznati predvsem lokalno izročilo, detajle iz vsakodnevnega življenja, lokalno simboliko in motiviko, kulinarčne posebnosti, pa tudi povsem konkreten pristop k delu lokalnih gospodinj, rokodelcev in kmetov. Na podlagi njihovih vsakodnevnih navad in ustnega izročila sem izdelala unikatne umetniške izdelke: predpasnike, pogrinjke, oprijemke in večnamenske prtičke.

Za domačijo pri Antoniji Šauperl sem se odločila, ker gre za babico pisateljice Nataše Kramberger, ki je že sodelovala v nekaterih raziskavah lokalne dediščine, gosa Antonija pa je tudi zelo dobra pripovedovalka zgodb ter sijajna poznavalka nekdanjih običajev in navad. Med drugim je, recimo, Antonija Šauperl v svojih mladih letih nosila izdelke na prodaj v Maribor (vsak dan je šla peš iz Jurovskega Dola v Maribor – več kot 20 kilometrov!) – na tržnici je prodajala jajca, zelenjavo, kruh, kar je na neki način dejavnost, ki jo želi spodbujati tudi programski sklop Urbane brazde.

Pa preskočimo 10 let: še vedno deluje ta zadruga in oskrbuje urbano središče Maribora in okolico s pridelki Slovenskih goric. Nekatero zgodbo je vredno obuditi in jim zaželeli še mnogo uspešnih let.

Marija Šauperl

Vreče ...

Ptice nam kažejo stanje v naravi – smrdokavra in zlatovranka

Že vrsto let se ukvarjam z ornitologijo, torej s proučevanjem in opazovanjem prostoživečih ptic. In bi rad delil z vami moja spoznanja. Ne gre zanemariti dejstva, da sem odrasčal v bližini reke Pesnice in jezera Komarnik (naravna vrednota državnega pomena). To mi je dalo pečat in pravzaprav sem vedno bolj ponosen na to. Čeprav so mi pri srcu prav vse ptice, pa posebno pozornost posvečam dvema še posebej ogroženima vrstama ptic teh naših prelepih hribčkov in dolin: **smrdokavri** in **zlatovranki**. Marsikdo od vas bo sedaj pomislil, pa res, kje pa se zadnja leta skrivata ti dve vrsti, nekoč sta nas vendar vsak dan od maja do avgusta razveseljevali s svojo vpadljivo in čudovito podobo. Da takoj preidem na bistvo. Zlatovranka je uradno

izginula vrsta v Sloveniji. Smrdokavra (dep, mutec, upkaš) pa je zelo ogrožena vrsta.

In kakšna je zgodba smrdokavre? Nekdaj je bila vsepovsod. Pri vsaki kmetiji. Z dolgim kljunom je brskala po tleh sadovnjakov, vrtov. Teknejo ji namreč bramorji, so kar 90 odstotkov njihove prehrane. Gnezdi najraje v starih votlih deblih kakšne jablane, hruške in podobno.

V zadnjih dvajsetih letih je populacija upadla za 80 %. To so sicer podatki z Goriškega, kjer so namreč že dalj časa v teku natančne raziskave. V Slovenskih goricah je komaj še kakšen par. Zadnja strnjena populacija se nahaja le še v okolici Benedikta, tam, kjer je narava najbolj ohranjena. Veliko pa je neodkritih gnezdišč, ter vas prosim za podatke, če jih opazate v vašem okolju. Zato, čuvajte stare visokodebelne sadovnjake z duplinami, kjer bodo te ptice z veseljem gnezdile. Torej, brez ukrepanja sledi izginotje.

Zlatovranka je imela več domačih imen. Slišal sem za lastovranko in zlatovrajnjo. Da so ji v zrak metali kobilice in jih je spretno lovila. Ampak je izginila iz naši krajev. Konec prejšnjega stoletja smo jo s pretiranim uporabljanjem raznih škropiv in strupenih snovi iz-

Zlatovranka in gnezdilnica, foto Michael Tiefenbach

trebili. Pravzaprav smo ji zastrupili vir prehrane (kobilice, kuščarice). Pa vendar se tu in tam pojavi še kakšna, na selitvi, ali jeseni, ko si išče novo gnezdišče za naslednje leto. Zadnje gnezdenje zlatovranke v Slovenskih goricah pa sega v leto 2005, ob strugi potoka Velka (Žitence).

Zato smo začeli leta 2015 člani Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) nameščati gnezdilnice za ti dve vrsti ptic na območju osrednjih Slovenskih goric. Učinki bodo vidni seveda na daljši rok.

In veseli me tudi to, da ljudje še opažajo lepote narave, da še znajo živeti sonaravno. Zelo pomembno, tudi mladi so željni izvedeti čim več o naravi, vendar na pravi način, skozi lastna raziskovanja in ukrepanja, da imajo občutek, da prispevajo. Zato smo v DOPPS še posebej fokusirani na izobraževanje in vodenje mlajših generacij. Najbolj smo dejavni v občini Benedikt. Decembra 2016 smo v Benediktu člani DOPPS organizirali delavnico. Pri izdelavi ptičjih krmilnic se nam je pridružilo pet učencev. Zelo pohvalno. Ptice so dobile v uporabo enajst novih krmilnic. Vse to se je razvilo v delovanje Mladih raziskovalcev Slovenskih goric, leta 2020, ki ima svoj center v Večgeneracijskem centru v Benediktu. V začetku leta 2015 je bilo v knjižnici v Lenartu tudi predavanje na temo že izvedenih naravovarstvenih akcij na Goričkem v letu 2014. Pripravil ga je Gregor Domanjko, predsednik Pomurske sekcije DOPPS. Prisotni so bili tudi naši kolegi iz sosednje Avstrije, ki so predstavili svoje delo za ohranitev zlatovranke pri njih. Takrat so nam podarili nekaj gnezdilnic, ki so sedaj name-

ščene na območju Šetarove, Gasteraja in Benedikta. V letu 2016 smo dodatno namestili večje število gnezdilnic na celotnem območju občine Benedikt, vse to v sodelovanju s Turističnim društvom Atlantida iz Benedikta. Še več gnezdilnic pa je bilo potem nameščenih v okviru projekta Ekomuzej dolina miru Benedikt, ki je potekal v letih 2019 in 2020. Med podrobnimi raziskavami smo tako odkrili kar nekaj gnezd smrdokavre.

Zadnje gnezdenje zlatovranke je bilo leta 2014 na Goričkem, pri Sotini. Par zlatovank je gnezdil v nameščeni gnezdilnici (DOPPS), uspešno je poletelo kar pet mladičev, ki so bili tudi obročkani z namenom raziskovanja te populacije. Ponovnega gnezdenja do leta 2020 sicer več ni bilo, vendar pa obstaja upanje za v bodoče. Leta 2015 in 2016 so iste osebe opazovali v Avstriji in tudi na Goričkem, verjetno tudi pri nas, na selitvi. Prav zato tudi mi v Slovenskih goricah upamo na ponovno oživitve populacije te zlatomodre ptice. Ob tem vas tudi naprošam, da mi na tel. št. 040 212 631 (Robi) sporočite, če imate kakšne informacije o tej ptici, kar bi zelo pripomoglo pri našem ukrepanju v bodoče.

Robert Šiško

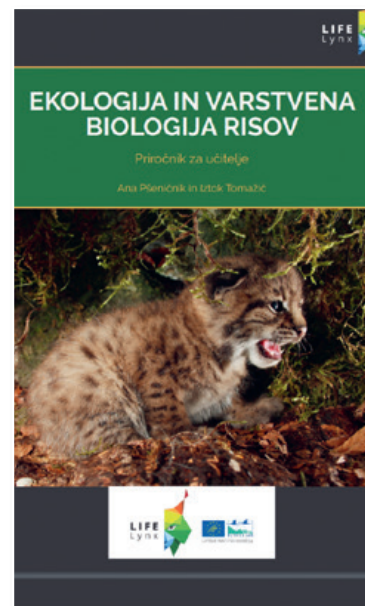

Smrdokavra v Ženjaku, foto Robert Šiško

Nova publikacija za mlade lovce in nelovce Priročnik za boljše poznavanje risov

V okviru projekta LIFE Lynx je izšel priročnik z naslovom "Ekologija in varstvena biologija risov", namenjen učiteljem višjih razredov osnovne šole. Priročnik upošteva učne načrte in omogoča podajanje snovi na primeru risa. Učenci bodo lahko s pomočjo priročnika spoznali risa in njegov življenjski prostor ter ga primerjali z drugimi velikimi zvermi, ki živijo na območju Slovenije. Preizkusijo se lahko v prepoznavanju risov na podlagi fotografij, oblikujejo prehranjevalne spletke, povežejo odnos med plenom in plenilcem, si ogledajo značilnosti lobanj različnih vrst, izračunajo delež genetskih okvar in stopnjo bioakumulacije nevarnih kovin pri volku in risu. Ob koncu je dodano še spletno gradivo, s pomočjo katerega bodo lahko tisti bolj radovedni učenci sami dodatno raziskovali to divjo mačko, ki je v Sloveniji še vedno zelo redka. Priročnik sta pripravila Ana Pšeničnik, mag. ekol. biod., ter dr. Iztok Tomažič.

M. T.

Naslovnica novega priročnika, foto: Marjan Toš

Knjiga o boleznih divjadi

Januarja je izšla že 43. knjiga Zlatorogove knjižnice z naslovom **Bolezni prostoživečih živali in varna priprava mesa divjadi**, ki jo je izdala Lovska zveza Slovenije. Gre za obsežni strokovni priročnik, ki so ga napisali veterinarski strokovnjaki – lovci in poklicni poznavalci obravnavanih veterinarskih področij – prof. dr. Gorazd Vengušt, doc. dr. Diana Žele Vengušt, mag. Darko Veternik in mag. Štefan Vesel. Omogoča vpogled v najnovejše izsledke s področja bolezni prostoživečih sesalcev in ptic ter varno pripravo mesa divjadi za uporabo v kulinariki. Avtorji jedrnatopisujejo predvsem možnosti prenosa bolezni na druge prostoživeče živali in opozarjajo na nevarnosti okužb domačih živali in človeka. Take bolezni, ki se z živali prenašajo tudi na ljudi, imenujemo zoonoze, ki jih je v zdajšnjem času največ in so velika grožnja človeštvu. Knjiga je izšla v visoki nakladi 22 tisoč izvodov in jo je prejel vsak slovenski lovec.

M. T.

Priročnik o boleznih divjadi za vse slovenske lovce, foto: Marjan Toš

Navadna zvezdica (*Stellaria media*)

Iz haja iz latinskega izraza Stella, kar pomeni zvezda. Oblika belih drobnih cvetov namreč spominja na zvezdico. V naših krajih jo imenujejo kurja črevca (zaradi oblike stebela starejše rastline), črevca, črevec, počrevec, ptičja trava (ptiči obožujejo njena semena), mišje uho (lističi imajo obliko mišjega ušesa). Najbolj poznana nam je kot trdovraten plevel, ki uspeva na bogatih humusnih tleh z dovolj vlage. Tam, kjer raste, se tako razširi, da izpodriva druge plevelce, zlasti pirnico. Je enoletnica, ki svojo rast začne v mili zimi ali na začetku pomladi, v poletni vročini se rast umiri in v jeseni spet bujno zaživi. Stebelca so okrogla, starejša elastična kot nit in zasukana kot kurje črevo. Je razvejena in ima veliko polegih stebel. Lističi so mehki in jajčaste oblike, cvetovi, drobne bele zvezdice z desetimi cvetnimi lističi, so v lepem vremenu odprti in obrnjeni navzgor, v slabem vremenu se ne odprejo in glavice se obrnejo navzdol. Ena rastlina ima med 15000 in 20000 semen, ki so kaljiva do 23 let in kalijo že nad dve stopinji Celzija in to 3 do 4-krat v eni sezoni, zato istočasno vidimo na njej cvetove in semena. Žal jo najbolj poznamo kot plevel, a pri rasti ne ovira naših gojenih rastlin, varuje zemljo pred izsušitvijo in tvori humus. Že v obdobju rimskega cesarstva je bila cenjena zelenjava, ki ima okus po mlečni koruzi, semena pa po orehih. V davnih časih je bila uporabljena v ljudski tradicionalni medicini. Znanstveno njeno delovanje ni raziskano. Nekaj raziskav je na področju njenega vpliva na kožo, kar že izkorišča kozmetična industrija. Navadna zvezdica vsebuje beljakovine, ogljikove hidrate, maščobe, oksalno kislino, saponine, eterične olja, rutin, vitamine C, A, B in rudnine baker, kalcij, kalij, magnezij, železo, silicij. Deluje antiseptično, antiревmatsko, diuretično, protivnetno, protibakterijsko ... Njene dobre učinke s pridom uporabimo pri pomladni utrujenosti, ko razstrupi naše telo in očisti kri. Je pa dobra pomoč pri obolenju dihal in dihalnih poti (kašlju, pospešuje izločanje in redči sluz, ščiti vse sluznice telesa), pri hemoroidih, pri težavah z vnetimi očmi, preprečuje rast očesnih mren, izloča vodo iz telesa, čisti sečne poti in ledvice, pomaga pri revmi in putiki, preprečuje osteoporozo, spodbuja prebavo, lajša izločanje črevesnih plinov. Že dolgo pa so znani njeni dobri vplivi na kožo, še posebej pri srbeči, rdeči, razdraženi koži, ekcemih, razširjenih porah, pri površinskih žilicah, opeklinah, luskavici, ranah, gnojnih ranah, izsušeni koži, deluje proti gubicam in kožo obnavlja. V zdravilne namene uporabljamo

mlade rastline vse leto, za sušenje pa jih naberemo od maja do julija. Čaj pripravimo kot poparek iz dveh čajnih žlic narezane mlade rastline, ki jo poparimo z 2,5 dcl vrele vode. Stoji 15 minut. Pri preganjanju pomladanske utrujenosti ga pijemo toplega, vsak dan, 6 tednov, po eno do dve skodelici dnevno. Čaj proti kašlju, čajno žličko rastline prelijemo s skodelico vrele vode, pustimo stati 6 minut, sladkamo z gozdnim medom, pijemo toplega 3-krat dnevno po eno skodelico. Čaj za odvajanje vode, 5 žlic zvezdice prelijemo z dvema litroma vrele vode. Pustimo stati 15 minut, precedimo. Pijemo ga toplega po požirkih skozi ves dan. Obkladki, v ohlajen čaj namočimo gazo, damo na obolelo mesto za 10 minut. Ponovimo 3 do 4-krat dnevno. S čajem lahko umivamo tudi oči pri vnetju in motni roženici. Obkladek lahko naredimo tudi iz sveže stolčene rastline, ki jo položimo na zaprte oči ali na kožo, kjer imamo težave. Pri podpludbah svežo ali posušeno rastlino kuhamo 5 minut, precedimo in še toplo zelišče položimo na podpludbo. Obkladek menjamo 3 do 4-krat na dan, dokler le-te ne izginejo. Tinkturo pripravimo na osnovi 50 % žganja, tako da steklen kozarec do polovice napolnimo z drobno narezano zvezdico in zalijemo do vrha z žganjem. Pustimo 3 tedne v kuhinji na toplem mestu in jo vsak dan pretresemo. Tinkturo precedimo in jo uporabljamo za masiranje pri revmi in bolečih sklepih. Za kožne težave zmešamo sveži sok zvezdice z oljem v razmerju 1:5 in namažemo na kožo, lahko pa naredimo tudi oljni namok, tako, da 250 g posušene ali 75 g sveže navadne zvezdice namočimo v sončnično olje, na vodni kopeli segrevamo 3 ure, precedimo. Uporabljamo za nanos na kožo ali izdelavo mazila (olju dodamo vosek) za srbečo, razdraženo kožo in ekceme. V kulinariki uporabljamo svežo mlado rastlino in posušena semena, ki zmleto dodajamo pri pripravi kruha, za zgoščevanje juh in začimbni posip. Svežo rastlino uporabimo za dodatek k solatam, za dodatek kašastim sokom, za juhe, rižote, pripravimo jo kot špinačo, za omlete in namaze s skuto. Rižev narastek, slan kuhan riž in oprano svežo zvezdico po plasteh nadevamo v pekač. Zgornja plast je riž. Potresemo z naribanim sirom, prelijemo z mešanico mleka in jajc, po vrhu damo kosmiče masla. Pečemo na 185 stopinj pol ure v pečici. Seveda tudi pri zvezdici velja zmernost, še posebej velja to za nosečnice. S hvaležnostjo in za zdravje uporabimo kar nam ponuja narava.

Marija Čuček

Lovska sreča – v eni noči devet zvitorepk

Dolgoletni član in gospodar Lovske družine Dobrava v Slovenskih goricah Vlado Steinfelser je med člani zelene bratovščine poznan ne samo kot vrhski strellec na glinaste golobe, pač pa tudi kot pretkan in uspešen lovec na zvitorepke. Letošnjo zimo so lisice lovcem iz Dobrave povzročale kar precej sivih las. V Spodnji Senarski so lisice v nekaj dneh »pokradle« dvajset kokoši, vaščanki iz Zgornje Senarske pa v enem tednu kar 25 kokoši. Zato so šli lovci v akcijo in cele noči presedeli na prežah ob lisičinah. A najbolj vztrajen je bil seveda Vlado, ki je v noči z 2. na 3. februar doživel neverjetno in sila redko Dianino darilo – v eni sami noči je namreč s preže v revirju Brengova uplenil

Vlado ob zvitorepkah iz Brengove. Foto: Marjan Toš

kar 9 zvitorepk in zvitorepcev. Žal mu je za deseto, ki na žalost ni obležala v ognju. Za takšen uspeh je treba res veliko vztrajnosti, potrpljenja in seveda mirne roke. Da o lovski sreči, brez katere na lovu tudi ni uspeha, ne govorimo posebej.

M. T.

Iz cerkvene kronike v Sv. Trojici v Slov. gor

Popravilo cerkve Sv. Trojice v Slov. gor. leta 1933

Že čez 40 let cerkev Sv. Trojice na zunaj ni bila temeljito prenovljena. Streha, zvoniki in posebno severna stran je bila v zelo slabem stanju in potrebna temeljitega popravila. Dasi je bila v teh letih cela vrsta župnij, upraviteljev, vendar se ni nihče podstopil tega težavnega dela. Ojunačil se je župni upravitelj p. Ernest Jenko ter je leta 1930 pisno in osebno prosil Kr. bansko upravo v Ljubljani za denarno pomoč. Nakazalo se mu je 15.000 din. Poslal je prošnjo na razne denarne zavode, posojilnice in hranilnice in na privatne osebe. Vsega skupaj je nabral 35.357 din. Cerkevni Konkurenčni odbor z načelnikom Simonom Čehom v Zg. Senarski pa je vso stvar zavračeval. Šele leta 1932 se je novozvoljeni odbor, kakor je bilo že prej omenjeno, za popravilo cerkve zavzel na pritisk sreskega načelstva v Mariboru, ki je vedno hodilo dregat župnijskega upravitelja.

Delo je prevzel pod ugodnimi pogoji inženir arh. Jelenc in inž. Šlajner, gradbeno podjetje v Mariboru (Vrazova ulica). Škripce, vrvi ter drugo potrebno orodje je posodilo brezplačno. Načelnik cerk. konkur. odbora Konrad Golob je vse potrebno uredil sporazumno z odborniki in pri faranih naprosil voznike, les in sadjevca za delavce, samostan pa je obljubil en polovnjak vina za voznike. Fr. Leopold Kopa je prevzel oskrbo za žejne voznike in delavce. Skopala se je apnenica, nabavilo in ugasilo se je 3000 kg apna, 3000 strešnih opek, 10 klaftrov kamenja za škarpe, pesek in prodec.

Z delom se je začelo 8. maja 1933. Temeljito se je popravila oziroma popolnoma obnovila škarpa na severni strani cerkve. Obenem pa se

Popravilo cerkve leta 1933. Na desni strani z očali je takratni trojiški zdravnik dr. Bruno Weiksl, levo ob njem Konrad Golob, tudi takratni gostilničar v Zg. Senarski (arhiv Slavka Štefaneca).

je začela odrati in popravljati severna stena, oba sprednja zvonika s fasado vred. Upalo se je, da bo cerkev do sv. birme popravljena, toda deževno vreme in denarna kriza, da niso mogli najeti več delavcev, je delo zavleklo. Sv. birma je bila pri Sv. Trojici v Slov. goricah 19. junija 1933. leta.

Za Sveto Trojico je znano, da so tudi v zadnjih desetletjih skrbeli za obnovo cerkve župnijski pastoralni sveti s tedanjimi župniki. Naj omenim nam najbolj znane: p. Idelfonz Landerholc, p. Matej Jože Papež, p. Lavrencij Jože Anžel (domačin), p. Bernard Goličnik.

V tem času cerkev Sv. Trojice čaka na obsežno obnovo zaradi škode od dvakratnega potresa. Tokrat je najbolj potrebno urediti statiko objekta na vzhodni strani cerkve. Kot vedno bo tudi tokrat potrebna obsežna pomoč. Kako je bilo leta 1933, smo lahko prebrali v tem prispevku, ki je prepis iz cerkvene kronike v Sv. Trojici v Sl. gor. Kopijo te vsebine mi je naredil župnik p. Matej Jože Papež. Hvala mu.

Slavko Štefanec

75-letnica smrti

Tomislav Kurbus (1868-1946)

Učitelj, sadjar, vinogradnik, čebelar in lovec

Tomislav Kurbus je bil rojen dne 21. 12. 1868 pri Benediktu v Slovenskih goricah na Kurbusovi domačiji (mama je bila Ješovnikova) na takratnem naslovu Benedikt 18, umrl pa je 17. aprila 1946 v Rogiški Slatini. Domačijo je prepustil bratu, sam pa je postal vzoren učitelj. Prelepe Slovenske gorice so mu bile tako všeč, da jih vsako leto z veseljem obiskoval.

Učiteljsko pot je začel v Šentvidu pri Grobelnem, kjer je spoznal svojo ženo Antonijo (Tončko) Žumer, uspešno nadaljeval v Šentjurju in zaključil v Slivnici pri Celju.

Leta 1901 je na Dunaju končal tečaj za čebelarstvo in nato naslednje leto je v Šentjurju na spodnjem Štajerskem organiziral prvi slovenski čebelarški tečaj, kjer je predaval tudi njegov prijatelj Ivan Jurančič (1861–1935). Bil je soustanovitelj slovenskega Čebelarkega društva za Sp. Štajersko v Narodnem domu na Ptujju dne 4. 4. 1904 in soustanovitelj in prvi predsednik Čebelarkega društva Šentjur od leta 1906. Pisal je v Slovenskega čebelarja in v pedagoške časopise. Boril se je tudi za izboljšanje položaja učiteljev in bil dolgoletni predsednik okrajnega učiteljskega društva.

Danes si težko predstavljamo delo šol na podeželju v preteklosti in tu je nekaj zanimivosti iz šolske kronike. Tomislav Kurbus je bil zaposlen na ljudski šoli na Slivnici pri Celju skoraj 30 let, od 1. aprila 1896 do 15. septembra 1925. Ukvarjal se je „s sadjerejo, vinarstvom in čebelarstvom“. Poleg drevesnice je imel tudi trsnico. Ob šoli so bili vinograd, sadovnjak in čebelnjak že pred prihodom Kurbusa in na šolskem vrtu so gojili celo sviloprejke.

Njegova žena Antonija je poučevala ženska ročna dela. Deklice so se učile ženska ročna dela, medtem ko so se dečki učili na šolskem vrtu sadjarstva, vinogradništva in čebelarstva. Telovadili so le ob lepem vremenu na šolskem dvorišču.

Šola se je v času učiteljevanja Tomislava Kurbusa iz dvorazrednice (od leta 1875) preoblikovala v trirazredno šolo leta 1898 (tretji razred z 68 učenci je poučeval Kurbus, prvi razred z 78 učenci podučitelj Rataj, drugi razred z 99 učenci pa Pertl).

To šolsko leto so praznovali 50-letnico vladanja presvetlega cesarja Franca Jožefa I. Učenci so prišli 10. septembra 1898 ob koncu polletnega tečaja k slovesni sv. maši. Po maši so učenci in vaščani v šoli poslušali slavnostni govor nadučitelja Tomislava Kurbusa in deklamacijo Cesar in domovina. Po slavnostnem delu je sledila veselica. Učenci so dobili kruha, klobas in pijačo. Posebno pridne učence so obdarili z molitveniki. Na veselici so bili tudi šef železniške postaje iz Št. Jurija ob Južni železnici, domoljub, gostilničar in trgovec Grasselli in Eichberger, oba iz Gorice pri Slivnici, ki sta veselico tudi finančno podprla. Na veselici je igrala godba šentjurske požarne brambe. V spomin na obletnico vladanja presvetlega cesarja, so postavili pri šoli jubilejno brajdo s primernim napisom.

To je samo kratek izvleček iz obsežnega gradiva, ki nam ga je posredovala Jožica Vodeb, knjižničarka in profesorica na OŠ Slivnica. Njej in Čebelarški zvezi Slovenije ter Antonu Koželju iz Čebelarstva Koželj se najlepše zahvaljujemo za posredovane informacije. Benedičane pa prosimo, če ima kdo staro fotografijo rojstne hiše Tomislava (Toma, Tomaža) Kurbusa, da nam jo posodi za objavo. Vir portreta T. Kurbusa: <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:IMG-Z83ZDD0M/e3a921a2-22d9-4792-9bb3-2dd-6114c45fa/IMAGE>

Janez Ferlinc

100 let Štefke Krajnc, roj. Fantič

Zadnje dni minulega decembra so se mimoidoči na Zavrhu spraševali, zakaj je na verandi hiše blizu stolpa izobešen svetlobni napis »100«. Majhna pozornost domačih je nadomestila častitljivo slavje, ki bi ga v drugačnih razmerah zagotovo imeli na Zavrhu, saj je najstarejša občanka Lenarta in krajanka Zavrha Štefka Krajnc praznovala svoj 100. rojstni dan.

Bil je petek, 17. decembra 1920, ko sta se v viničarski družini Valentina in Elizabete Fantič v Strmi gori rodila dvojčka, Ivan in Štefka. Bila sta drobceni bitiji, deklica sploh je bila bolj bolehnost postave, vendar trdožive narave. Družinica je živela skromno, starša sta se preživljala z delom pri okoliških kmetih in ker je mama Elizabeta pred poroko delala v Lenartu kot hišna pomočnica, so se leta 1929 preselili v Zavrh na viničarsko posestvo Janžekovičevih. Otroka sta obiskovala osnovno šolo v Voličini in pot v šolo je za takratno mladež predstavljala edino veselje, ko so se otroci med seboj spoznavali v igri in si izmenjavali drobne skrivnosti takratnega skromnega življenja. Doma je bilo treba že od najzgodnejšega otroštva poprijeti za delo in pomagati v vinogradih. Leta 1937 je umrl oče Valentin, brat Ivan pa je odšel v meščansko šolo v Lenart in kasneje na svoje. Štefka je ostala sama z mamo na viničariji in njena mladost je bila zaznamovana z delom, vojna leta pa z veliko mero strahu, ki ga je doživljala ob sobivanju s partizansko postojanko v viničariji. Kljub trpkemu življenju si je znala dneve popestriti z druženjem z dobrimi sosedi in rednim obiskovanjem pevskih vaj v cerkvenem zboru v Voličini, kjer je širila krog svojih prijateljev. Po vojni se je pridružila igralski skupini Kulturnega društva in odigrala veliko svojevrstnih vlog v vaških igrah. Obiskovala je kuharske tečaje pri šolskih sestrah v Slovenski Bistrici, kmalu pa se je aktivno vključila v delo Rdečega križa, opravila tečaje prve pomoči in dolga leta je mnogim vaščanom širše okolice nudila prvo pomoč.

V soboto, 13. maja 1950, se je poročila s svo-

jim Frančekom in skupaj z mamo sta se preselili h Krajncem v Zavrh, kjer ob skrbni negi najstarejše hčerke Marice in pomoči hčerke Zanke živi še danes. Od leta 1951 do 1957 je rodila pet hčera, med katerimi je druga, Suzana po imenu, umrla na božični dan leta 1952, stara šest mesecev. Hčerke Marica, Agica, Zanka in Fanika so bile deležne ljubeče vzgoje skrbnih staršev, ki sta jim znala privzgojiti vrednote in vrline ljubezni do družine, domačijstva, svojega kraja, kulture, krščanstva in domovine. Sama sta si znala izkazovati naklonjenost in ljubezen, njena na videz stroga vzgoja pa se je dopolnjevala s pravično očetovo ljubeznijo in naklonjenostjo do njenih hčera. Mama Štefka je poleg skrbi za dom in družino v kraju in širši okolici poprijela za posebna opravila. Bila je kuharica na mnogih gostijah in sedminah, mnogi so jo poprosili, da je ob praznovanjih zanje pekla torte, poklicali so jo na pomoč k mnogim porodnicam, poznala in nabirala je zdravilne rastline ter z njimi in z znanjem prve pomoči blažila tegobe tistim, ki si niso mogli privoščiti zdravstvene oskrbe. Njena ljubezen do lepe besede in ljudskega izročila ter pesmi jo je navdihovala za sodelovanje pri mnogih družabnih dogodkih. Še v poznih letih je sodelovala v pevskem zboru in v Kulturnem društvu Selce, njene pripovedi pa so nas vse bogatile. Skrb za boljše življenje družine in Štefkinе sanje o lepšem domu so moža Frančeka odvedle na delo v Maribor in nato v Avstrijo, kjer si je s težkim delom nakopal bolezen in leta 1984 umrl. Tako je ostala sama, najprej z družino hčerke Zanke in nato z Marico, ki zanjo skrbi še danes.

O mami Štefki bi vsaka od njenih hčera znala povedati svojo zgodbo. Posebne zgodbe bi o njej znali povedati njeni zetje Vlado, Heini in Edi. Nepozabni spomini na omo bodo vedno ostali vnučkom Suziki, Evelin, Simoni, Davorinu, Jelki in Ramoni. O njej bodo svojim otrokom pripovedovali pravnuki Sašo in Alen ter Sara, Gaja, Tjaša in Ela. Vsem skupno pa bo zavedanje, da je mama in oma Štefka imela rada življenje.

Vesetje do življenja, kakršnokoli je v različnih obdobjih njenih sto let bilo, jo je vedno držalo pokonci. Njen smisel za igro, humor in dramatičnost je velikokrat zameglil resničnost in jo popeljal v svet domišljije ter iskanje lepega in boljšega življenja. Čeprav je velikokrat govorila o težkem delu in trpljenju na zemlji, so njene pripovedi o zanimivih doživetjih na odru, na popotovanjih in romanjih, o lepih večerih pri delu s sosedi in sorodniki dale slutili, da je njeno življenje bilo polno, bogato in izpolnjeno z mnogimi uresničenimi sanjami.

Ko je človek star sto let, nima več veliko prijateljev, zato se toliko bolj razveseli obiskov sorodnikov, sosedov, prijateljice Treze, pa župana Krambergerja, župnikov, kolegov iz društva upokojencev, invalidov. Kljub teži svojih let in pešanju moči si še zapoje kitico iz neizčrpnega zaklada svojih slovenskih ljudskih pesmi, ki jih je prepevala vse življenje, in tako vsak dan potrjuje svojo močno voljo do življenja.

Dr. Fanika Krajnc-Vrečko

tve popeljala v Maribor, kjer se je zaposlila pri družini Sikušek. Pri njih je delo hišne gospodinje opravljala dosledno in spoštvano celih petdeset let ter tako na neki način postala del njihove družine, saj je bila navezana že na tretjo generacijo te družine.

Ob našem obisku nam je dejala: „Zdaj je sen življenja zadovoljno preživljam pri ne-

čakinji Marjani Goričan v Zg. Žerjavcih, ki s svojo hčerko Ireno, navkljub Marjaninim zdravstvenim tegobam, lepo skrbita za mene in sem jima za to zelo hvaležna. Prav tako se z hvaležnostjo spominjam tudi vseh, ki so krojili potek mojega srečnega življenja.“

Jožica Žvajker

Visok jubilej zakoncev Krajnc

V februarju sta praznovala 66 let zakonskega življenja Franc in Terezija Krajnc iz Gočove. Imata dva sinova, dva vnuka in tri pravnuke. Ob visokem jubileju so jima vsi domači iskreno čestitali in jima zaželeli obilo zdravja.

B. K.

Po Afriki

2. del

Proti Zimbabveju

V rezervatu za divje živali Kruger v Republiki Južni Afriki sva se mudila kar nekaj dni in šele zadnji dan nama je uspelo videti divje mačke res od blizu. Po tradiciji je okoli štirih zjutraj že dišalo po kampu od najinega žara, vratar pa je malo pred šesto komaj utegnil odskočiti, ko sva se ob sončnem vzhodu zakadila na plano. Tropi zeber in žiraf so se selili globoko v gozdove, nena doma pa kar na cesti zagledava eno družinico živali, ki sva jih prepoznala kot samičko geparda s štirimi malimi nepridipravi. Končno sem tudi v živo videl, da je tudi mačka lahko atletske postave, ne pa naši zavaljeni kosmatinci, ki jih doma nosimo po rokah. Čisto sva upočasnila in potihnula, da ji ne bi dala povoda za kak neprijazen manever, vendar se je izkazalo, da je bolj narcisoidne sorte in nama ni privoščila pogleda.

Pred izhodom iz parka sva se ustavila še pri enem jezercu, kjer sva že enkrat opazila krdelo nilskih konjev. Razlog, da so nama bili tako zanimivi, pa tiči v njihovem načinu opravljanja velike potrebe, ko ob tej nujno potrebni aktivnosti vrtijo svoj rep kot propeler. Tu sva se vsakokrat nasmejala do solz, dokler od samega veselja skoraj skočil na krokodila, ki je prav tako negibno opazoval dogajanje. Ja, bil je zadnji čas, da greva nekam med bolj prijazna bitja.

Po dolgi vožnji sva nekaj dni preživela ob kraljevini Lesoto, v pogorju Drakensberg, kjer sva si hotela ogledati slap Tugela, ki naj bi bil najvišji na svetu, čeprav se vmes nekajkrat prelomi. Najin pohod sva izpeljala zgolj na pol, ker je nekaj dni pošteno deževalo. Sva pa v tistih krajih našla eno majhno pivovarnico, ki je bila kar lično predelana iz nekega hleva in kjer si v degustacijskem

paketu dobil šest različnih polnih kozarcev, velikosti našega malega piva. Kakopak sva jim takoj dala vedeti, da nisva neka polovičarja, in sva po poskusnem ducatu piv naročila še nekaj močnih rund. Ko sva se končno hotela odpraviti, pa se je od nekod prikradel močan orkan, glavni šankovodja je hitro zapahnil glavna vrata, tako da smo še naslednji dve uri vsi morali čemeti pri svojih mizah. Neke slabe volje zaradi tega seveda ni bilo ...

V tem predelu sva srečala res ogromno otrok, ki so prodajali po cesti neke figurice in druge drobnarije. Po navadi starši pošljejo pamže, da poskušajo od turistov dobiti denar, ti otroci pa so bili res razčapani in so prosili zgolj za hrano. Midva sva si glede tega naredila kar zaloge in ker itak ne bi vsega porabila, sva doma skuhalo vse, kar sva imela, in jim peljala nazaj. Vsakemu sva zabičala, da si mo-

Mujo (v beli majici) z bratrancem in dvema eksotoma

Visok življenjski jubilej, 90 let Marije Rola - Mici iz Zg. Žerjavcev

Jožica Žvajker in predsednik DU Lenart Franc Belšak na obisku pri naši slavljenci. Foto: arhiv DU Lenart

Našo članico, gospo Marijo Rola - Mici, smo obiskali in jo presenetili s čestitko in ji zaželeli še mnogo srečnih in zdravih let.

Marija Rola se je rodila 17. 1. 1931 na Kremberku pri Sv. Ani, osnovno šolo pa med okupacijo obiskovala v Lenartu. Kot 22-letno dekle se je zaposlila pri ugledni družini dr. Breznika v Lenartu. Po treh letih se je z njihovo družino preselila v Lendavo in pri njih gospodinjala še nadaljnjih pet let. Iz Lendave jo je življenjska pot zaradi nove zapoli-

Komaj sva ujela trenutek, ko se je oblak vode razkadil.

rajo hrano deliti, in ko sva potem skrivaj opazovala situacijo, so se res poklicali med sabo in si privoščili obed, kot verjetno že dolgo ne. Čeprav ta poteza ni prav vredna nominacije za humanitarca leta, pa je vseeno lep občutek, če človek naredi nekaj dobrega. Je pa res, da na svojih potovanjih pogosto zavežem mošnjiček pred tistimi, ki so najbolj vsiljivi, saj se je že ničlikokrat izkazalo, da se tisti, ki res potrebujejo pomoč, ne želijo izpostavljati. In takemu ni težko dati cekina ali dveh.

Iz Johannesburga sva želela v eni potezi priti do Viktorijinih slapov, ker pa so bili avtobusi polni, sva šla čisto na slepo v tisti smeri in dobila prevoz do Bulawayo v Zimbabveju. Na avtobusu sva bila edina belca in kot taka tudi glavni zvezdi, da so naju čez mejo skorajda nesli na ramenih. Na tej, skoraj 1.000 kilometrov dolgi poti, smo imeli priklopljeno še prikolico, saj tu hodijo ljudje delat v Republiko Južno Afriko, za domov grede pa si nakupijo čuda stvari. Kmalu čez mejo je prikolici počila os, tako da sva z Jernejem pomagala vse stvari, med drugim tudi traktorsko gumo, pretovoriti na avtobus. Polomljeno prikolico smo z okolju prijazno skrbnostjo porinili v bližnje grmovje, kjer verjetno razpada še danes, mi pa smo malo bolj obteženi nadaljevali pot. Spoznala sva enega možaka, pristnega fičfiriča, ki je bil namenjen v isto smer kot midva, v Bulawayo pa naju je peljal na neko njivo izven naselja, kjer je bila avtobusna postaja za lokalce. Imeli smo še kakšnih šest ur vožnje pred sabo, na avtobusu pa smo bili kmetje, kup perjadi in zajcev, vreče s koruzo, skupina božjih služabnic, branjevke, najin kolega in midva. Še zdaj se spomnim Jernejevega pogleda, ko je gledal ta živ žav in sam sebi odkimaval.

Victoria Falls (Viktorijini slapovi) je kraj na meji med Zimbabvejem in Zambijo, poimenovan seveda po glavni atrakciji daleč naokrog. Naselila sva se pri eni ženski, ki je sicer oddaljala sobe, a sva se zaradi sopare in boljšega zraka naselila kar zunaj v najinem šotoru. Najin prijatelj z avtobusa, ki sva ga zaradi nemogoče izgovorjave njegovega imena klicala kar Mujo, pa je kljub temu, da se je domov vračal po dveh mesecih in da so ga doma čakali žena in otroci, raje kolovratil naokrog z nama. Poklical je še brata, nekakšnega samooklicanega gradbenega projektanta, in bratranca, potem pa smo

Prizor iz lokalnega življenja, Zimbabve

Samica geparda z družino

se vozili naokrog po vaseh. Ta brat je bil neki lokalni dobavitelj elektronike in milijona drugih drobnarij, tako da smo se ves čas ustavljali pri kolibah in dostavljali neko robo. Dolar sem in dolar tja, midva pa sva sedela poleg kot kaka botra trgovine s telefonskimi karticami.

Naslednji dan sva se z lokalnim prevozom odpravila proti slapovom, kjer pa je že sam vhod z nekaj razpadajočimi stojnicami in kolibami naredil bolj klavrn vtis. Viktorijini slapovi veljajo s skoraj dvokilometrsko vodno zaveso višine slabih 130 metrov za največje slapove na svetu, zaradi mokrega prša pa, za razliko od slapov Iguacu v Južni Ameriki, čisto zraven ni mogoče priti. Pogled na to količino vode in na samo moč narave je res veličasten, kljub pelerini pa sva bila v sekundi mokra do kože. Tropski pas, v katerem sva se nahajala, pomeni veliko vlage, nenadne nalive, soparo in veliko potenja. Na poti nazaj se je za deset minut nenadoma utrgal oblak in takoj je bilo na cestah kakšnih dvajset centimetrov vode, ki je prav tako hitro tudi izginila. Takšen naliv bi pri nas prav gotovo uničil vrt in odnesel pol ropotije, ki jo nalagamo okoli bajte.

Zimbabve je res zanimiva destinacija za dogodivščine, predvsem zaradi ljudi in pristnosti, nama pa najin načrt ni dopuščal, da bi tam ostala več časa. Naslednji dan sva bila namenjena v Bocvano, kjer sva načrtovala malo čolnarjenja po delti reke Okavango in obisk največjih slanah jezer na svetu.

Danijel Zorko

PAKET UGODNI

ZA SAMO 29 € * NA MESEC

VSE ZA VAŠ DOM

Internet do **10/2 Mbit/s**   Televizija z več kot **160 programi**   Fiksna telefonija **1 številka**

* Podrobnosti in pogoji nakupa so zapisani na www.telekom.si. Navedena cena vključuje DDV.

evitel   **Evitel d.o.o., PE Lenapark Lenart**
Ob Poleni 35, 2230 Lenart v Slov. goricah
Telefon: 051 637 600
E-mail: lenart.evitel@siol.net

Telekom Slovenije

f @

zombi.si

PRODAJA IGRALNIH KONZOL, IGER IN SERVIS

TC Mercator,
Industrijska ulica 7,
2230 Lenart v Slov. goricah

info@zombi.si
041 444 261

elgem
Elgem d.o.o.,
Industrijska ulica 7, 2230 Lenart v Slov. goricah

www.zombi.si

www.foto-tone.si

Foto Tone

FOTOGRAFIJA | UOKVIRJANJE | TRGOVINA

Foto Tone,
Trg Osvoboditve 1,
PE Lenart02/ 72 90 280

OI JSKD Lenart

Praznik kulture na Radiu Slovenske gorice

Na praznični ponedeljek, Prešernov dan, sta organizatorja JSKD Lenart in Radio Slovenske gorice v sodelovanju domačimi kulturnimi ustvarjalci pripravila „Radijsko proslavo ob kulturnem dnevu“. V oddaji so sodelovali KD Benedikt, KUD Musica Benedik, KED Vrelec, KD Cerkevjak, KD Ivan Cankar Jurovski Dol, KD MOL Lenart, KDT Selce, Medobčinsko društvo invalidov Lenart, Galerija Konrada Krajnc in Likovno društvo Lajči Pandur, KD Delavec, TD Sv. Trojica, Kulturno glasbe-

no društvo Benediktus, KD Sv. Ana. Peli in igrali so ljudski pevci, Jurovski oktet, zbor iz Sv. Ane in Cerkevjak, Slovenskogoriški glasovi, Vox Angelica in Slovenskogoriški pihalni orkester MOL. Predsednice, predsedniki in predstavniki društev so poslušalcem v živo voščili ob prazniku in poudarili pomen kulture za preteklost in prihodnost.

Organizatorja načrtujeta v prihodnje še več radijskih proslav, kajti odzivi poslušalcev so bili odlični.

Štiri domačinke na Regijskem srečanju Festivala mlade literature Urška 2021 v Sveti Trojici

Regijsko srečanje Festival mlade literature Urška za severovzhodno Slovenijo se bo odvijalo preko ZOOM aplikacije v petek, 26. 2. 2021. Sodelujoče bo najprej pozdravil David Klobasa, župan Občine Sveta Trojica v Slovenskih goricah. Na razpis se je prijavilo 18 udeležencev, od tega štiri domačinke iz UE Lenart, Agnes Kojc, Helena Zemljic in Jasmina Zorjan iz Svetega Jurija v

Slovenskih goricah ter Karin Petko iz Selc.

Sodelovali bodo avtorji in avtorice iz severovzhodne Slovenije, stari od 15 do 30 let, ki svojega literarnega dela še niso izdali v knjižni obliki niti objavili v literarnih revijah oz. na drugih literarnih natečajih. Strokovni selektor bo Nino Flisar iz Maribora, ki bo med prijavljenimi izbral najbolj obetavna dela in jih predlagal v državno selekcijo.

Brezplačna literarna delavnica Pota poezije

V Območni izpostavi JSKD Lenart smo za vas pripravili video konferenčno literarno delavnico **Pota poezije**: Od rokopisa do bralca.

Pisanje poezije je na Slovenskem, vsaj tako se zdi po številu izdanih zbirk, množičen pojav. Kako pa je z njeno branostjo, sprejemom pri bralcih in njeno družbeno odmevnostjo, kako od zapisanih pesmi priti do bralcev, kako priti do spletnih, revijalnih ali celo knjižnih objav, kako poezijo promovirati – to bodo temeljna vprašanja te delavnice. Ob njih pa se bodo odprla tudi vprašanja preverjanja kvalitete napisane poezije, pri čemer bo poseben poudarek namenjen pravi besedil, torej dodelavi pesmi s pomočjo kritika, urednika ali druge kompetentne osebe, ki naj bi poskrbela, da ne bo zadrege ali sramu ob objavi, ki si jo velika večina želi.

A objava je le možnost, da se ta poezija da brati, ob tem je treba najti pot oz. dostop do bralcev in kritiške javnosti, s čimer se posamezni pesniški glasovi pozicionirajo znotraj slovenske pesniške scene. Delavnico bo vodil Nino Flisar, ki je od leta 2009 urednik leposlovja in humanistike pri Založbi Pivec, pri kateri je uredil okrog 100 knjig. V zadnjih desetih letih je moderiral več kot 200 literarnih prireditvev. Leta 2019 je bil član strokovne komisije za Jenkovo nagrado. Od leta 2007 do danes je koordinator Pesniškega turnirja, od leta 2008 pa plakatne akcije Poezija na mestnih ulicah. Video konferenčne delavnice bodo potekale preko ZOOM aplikacije 3., 5. in 9. marca 2021 med 17.00 in 18.30. Še vedno se lahko prijavite na e-mail: breda.slavinec@jskd.si do 28. februarja 2021.

Veliko število spletnih izobraževanj mreže JSKD

Območne izpostave JSKD Lenart, Ptuj, Ormož in Slovenska Bistrica, ki tvorijo koordinacijo Ptuj, so se skupaj odločile, ker fizično zbiranje ni mogoče, da pripravijo spletna izobraževanja. Razpise so že razposlale kulturnim ustvarjalcem. Tako so se gledališčniki lahko izobraževali na gledališkem seminarju **Analiza besedil – kako se lotimo dramskega besedila**, ki ga je vodila Maj Gal Štromar. Spletni seminar Od raziskave do nove kostumske podobe v folklornih skupinah, predavateljice Katarine Šrampf Vendramin, bo potekal v marcu, a so žal prijave že zaključene.

Tako se lahko še vedno priključite h gledališkemu seminarju, ki sicer že poteka,

a ima več delov, z naslovom: **Ustvarjalni proces** pod vodstvom Mateje Kokol.

Gledališki seminar **Analiza besedil – kako se lotimo dramskega besedila**, ki ga je vodila Maj Gal Štromar, je žal že izveden. V sredini februarja je že prav tako potekala delavnica na temo Kako posnamemo kratki film. Poteka že tudi tečaj kaligrafije in likovni seminar Skrivnosti risanja za mlade in odrasle. V aprilu bo potekal lutkarski seminar Stroj za zgodbe pod vodstvom Mojce Redjko, na katerega se še vedno lahko prijavite. Vse dodatne informacije dobite na email: breda.slavinec@jskd.si.

Breda Slavinec

Nagrajeno likovno delo Danijela Ferlinca-Dannya

Na tematski likovni razstavi Moja krajina, ki je potekala oktobra lansko leto v Galeriji Konrada Krajnc v Lenartu, je bilo razstavljeno tudi nagrajeno likovno delo Danijela Ferlinca-Dannya.

Strokovna žirija v sestavi Mario Berdič, likovni kritik in kustos, Konrad Krajnc, slikar, in Nina Šulin, profesorica likovne umetnosti in magistrica scenskega oblikovanja, je nagradila štiri likovna dela. Nagrado žirije so prejeli Liljana Cafnik, Jerneja Doler, Dani Ferlinca-Danny in Romeo Štrakl. Tokrat predstavljamo še zadnjega nagrajenca – Danijela Ferlinca-Dannya.

Nagrajeno likovno delo Danijela Ferlinca-Dannya

Predstavljamo nagrajenca Danijela Ferlinca-Dannya

Kaj vam pomeni prejeta nagrada za vaše nadaljnje ustvarjanje na likovnem področju?

Če odkrito povem, mi je vsaka nagrada, tudi če je samo ustna pohvala in vem, da je iz srca in odkrita, neka dodatna motivacija in odgovornost za nadaljnje ustvarjanje. Tudi ta nagrada godi moji duši in je dodatna energija za naprej.

Ste prejeli že veliko nagrad za svoje delo?

Ne bom lagal, ampak res jih nisem štel, kar nekaj se jih je nabralo. Torej, če se ne spomnim števila, potem jih je nekaj res bilo.

Katera?

Grand-prix, pa prve nagrade in druge in tretje. Zgodile so se tudi takšne, da sem se uvrstil v ožji krog, pa potem tam obstal. Tudi to so bile neke vrste nagrade, ker so me nagradile in me spodbudile, da sem se zamislil in potem poskušal, ne nekaj spremeniti, ampak nekaj dodati. Nikoli nisem ostal na mestu in se držal samo enosmernega ustvarjanja. Nisem spreminjal samo sebe, spreminjal sem tudi tehnike in smeri slikanja. Svoje slikarstvo sem primerjal z glasbo. Glasbenik zapoje neko pesem in lahko postane hit in nato z enakim stilom nadaljuje, ljudje se enoličnosti naveličajo in potem tudi prvi hit izgubi svoj čar.

Katero delo vam je najljubše in vam največ pomeni?

Vsako nastalo delo ima zame neko posebno vrednost, mislim, da so ta dela kot staršem otroci, vsakemu staršu pač njegov otrok pomeni največ in tako mislijo in čutijo umetniki tudi o svojih delih. Res pa, da so slike, ki so nagrajene, v posebnem čustvenem predalu umetnika, pa čeprav ocenjujejo „neki“ strokovnjaki, ki pa po mojem mišljenju niso vsi dorasli svojemu poslanstvu. Tako da je meni najdražja ocena nekoga, ki iz srca ocenjuje delo in ne avtorja. Se opravičujem, če sem koga prizadel, z leti sem pač okusil razne grenke, a tudi sladke strani tega predalčkanja. Slike, ki so meni najdražje, so pri meni doma, v družinskem arhivu.

Kako dolgo že ustvarjate na likovnem področju?

Tako dolgo, da moram malo razmisliti, je pa že dolgo, to vem. Če ne štejem osnovne šole, ker pač tam moramo vsi slikati in risati, potem moji začetki segajo v srednjo oblikovno šolo, potem akademijo, ki pa je zaradi osebnih razlogov nisem uspel dokončati, bi rekel, da neprekinjeno ustvarjam osemindeset let.

Zajema to področje tudi vaše profesionalno delo?

Lahko bi, pa ne, ni nikoli, imam pa občutek, da bom v pokoju poskušal nadoknaditi nekaj od zamujenega in kot profesionalni upokojenec bom poskušal profesionalno ustvarjati, šalim se.

Kaj menite o tem, da je likovno ustvarjanje »samotna individualna dejavnost«?

Letno se udeležim tudi po dvajset in več raznih likovnih srečanj ali kolonij, ko se družimo in tudi uživamo, a ko se začne ustvar-

janje, pa tisti ta pravi ustvarjalci ustvarjamo, čeprav včasih v enem prostoru, smo nekateri najraje sami v miru, vsaj sam sem takšen. Slika in tudi druga dela so tvoj izdelek. Seveda rad tudi pokažem, če koga seveda zanima, o samih tehnikah ustvarjanja; in tudi tečajev sem že kar nekaj, pred leti, vodil.

O, ja, tudi skupinskih slik smo že kar nekaj ustvarili, ampak to je bolj poredko, tako da bi rekel, da kar se samega ustvarjanja umetniškega dela tiče, je po večini individualno delo, ker samo tako daš na izdelek sebe, in to si ti.

V katerih tehnikah najraje ustvarjate?

Ja, ta bo pa težka, slikam rad vse, v akrilu in olju na platno ali kakšno drugo podlago, z ogljem ali samo risba, najraje pa, če sem odkrit, je to akvarel, moja najdražja tehnika in z najdaljšim stažem.

Ste se že večkrat udeležili likovnih razpisov JSKD?

Lahko bi se večkrat, sem se nekajkrat, a vem, da premalo. Ne bom se opravičeval, imam pač občutek, da v teh letih ne rabim več nekega dodatnega znanja, vse sem že v življenju poskusil, veliko na tem področju dosegel in sem zadovoljen tako, kot je, le traja še naj kar nekaj časa, veliko bi še rad pokazal in ustvaril, še imam na zalogi, le zdravje naj služi. Bom odkrit, priznam, da je tudi razdalja do lokacije izobraževanja, ki potekajo po vsej Sloveniji, včasih ovira in se mi finančno ni zdelo smiselno.

Najtejte nekaj svojih vidnejših razstav?

Joj, težka bo, ker sem zadovoljen že z najmanjšo razstavo. Če pa že moram, potem bi izpostavil preko dvesto, že dolgo jih ne štejem več, samostojnih razstav doma in v tujini in morda še več skupinskih. Čeprav imajo razstave v tujini za nekatere določen status vrednosti, meni, žal, pomenijo doma, v moji domovini, več, meni so bolj čustvene in bolj bogate ter vsebinske.

Kakšno je vaše življenjsko načelo?

Ne ustvarjajte kvantitete, ampak dajte poudarek na kvaliteto, slej ko prej se vam bo obrestovalo, z delom boste prišli tudi do uspeha, če le imate voljo in vsaj malo daru!

Breda Slavinec

Kultura v koronačasu

»KULTURA je VSE! Narava, živa in neživa, življenje samo, odnosi in navade, preteklost in bodočnost, učenost in neznanje, čutenje in hotenje, religija, ateizem =VSE!«

Mnenja in vtisi o kulturi, ustvarjanju, stanju duha v času epidemije

SREČKO KOVAČIČ, dirigent Slovenskogoriškega pihalnega orkestra MOL Lenart

Najprej malo spominov (Prolog)

Naša družina je bila petčlanska: oče, mama in trije otroci (pri rojstvu takoj, od usposobljene medicinske osebe, označeni kot dečki). V tej peterici smo bili štirje muzikanti. Vsi smo bili narodno-zabavni, več ali manj časa smo bili tudi pleh-muzikanti, jaz sem si prislužil pokojnino v operno-simfoničnem orkestru, mlajši brat (z enako zaposlitvijo) jo pričakuje letos, s popularno glasbo sva bila povezana

dva, pri folklori smo špilali trije, pri amaterskem gledališču je bil oče scenograf, režiser, igralec, projektant in izdelovalec kulisa, mama je bila nosilka glavnih ženskih vlog, ročno je prepisovala besedila za vse vloge in bila pevka v cerkvenem zboru ... nam, cicibanom, pa tudi pletla jopice, nogavice in rokavice, ki so vedno poledele po vsakem kepanju. Vsak dan je skuhala hrano, ki smo jo vedno do konca po-

jedli, ker se hrana ne sme metati v pomije. Perilo je prala v veliki kadi, vodo pa prinašala od sosedovega vodnjaka (vodovod smo dobili, ko sem jaz šel v prvi razred). Pa še ... vedno je pela. Vsi smo seveda tudi delali v svojih poklicih.

Pri nas se nismo pogovarjali o kulturi. Pri nas so bili instrumenti, petje, nastopi, igre, ojačevalci, zvočniki, mikrofoni, noše, unifor-

Čas korone

Korona je eden zelo pomembnih simbolov v notni pisavi. Uporabljamo jo za ustvarjanje različnih dramaturških učinkov. S korono lahko zadržimo glasbeni tok zvoka ali tišine (pavze).

13. marca 2020 je korona ustavila kulturo v Sloveniji. To pomeni, da je kultura ustavila Slovenijo!!! Ne, Slovenija je ustavila kulturo !!!!! Nekulturni kulturni minister za kulturo je zaklal SloFilm, s kadrovskim pomorom nezamenljivih večnih direktorjev galerij in muzejev je dobesedno v prah sesul veličastne klasicistične zgradbe, ki so bile v večini zgrajene v času cesarja Franca Jožefa, nekatere pa celo v času absolutista Karadjordjeviča!

Kultura ... Kultura... KULTURA... KULTURA!!! Kultura je prva v dnevnikih, novicah, poročilih, Odmevih... Odmev... Odm... Od... Nikoli ni bilo toliko kulture! Kultura smo mi!!! in mi ne damo naše kulture!!! Kultura je upor proti vladi, ki je totalitarnost iznašala covid-19, da bi ubila Kulturo. Ko ne bo več Kulture, ne bo več Slovenije. Slovenija živi in umrje od Kulture!!! Kultura je končno postala najpomembnejša dejavnost v državi, to pa dokazujejo in se zanjo neusmiljeno in s krvjo borijo nevladni kulturnorborci, podprti z denarnimi podporami, ki jim jih nakazuje kulturno ministrstvo, proti kateremu so pripravljani uporabiti vsa sredstva, ki jih premorejo - tudi zadnje gate in prepotene modrce. Da bo ta hepening še bolj realističen, bodo za naslednji performans s pisalnimi mizami darovali vsak po pol litra svoje krvi.

Zakaj sem v začetku opisoval bivanje naše družine? Hotel sem opisati življenje običajne slovenske družine, ki ni bila obremenjena z veličastnostjo, super-pomembnostjo velike Kulture, je ni napadala in je ni bilo treba bra-

MIROSLAV MAUKO, predsednik Kulturnega društva Delavec Lenart

Za Slovence je bila kultura vedno izjemnega pomena. Odpirala je pot do znanja, ohranjala je naš jezik in samozavest. Ustvarjalni domišljiji in plemenitim idejam je omogočala, da je postala del duhovnega bogastva našega naroda. Kulturno društvo Delavec Lenart svoje poslanstvo uspešno opravlja že štirinajsto leto. S svojim delovanjem je pomembno in bo tudi v prihodnje vplivalo na razširjenost kulture in gledališča ne samo v domačem okolju, ampak tudi izven. Epidemija je nepredstavljivo zarezala v vse sfere javnega življenja, tudi

IRENA KOŠMERL LEŠ, pomočnica ravnateljice Konservatorija za glasbo in balet Maribor (vodja Glasbene šole Lenart)

Čas koronavirusa je močno zagrizel tudi v svet glasbe. Da življenje v glasbenih šolah, razvoj mladih glasbenikov, bodočih umetnikov ter poznavalcev kulture poteka nemoteno tudi v teh težkih časih, veliko truda vložijo učitelji, ki svoj pouk opravljajo ravno tako vestno kot doslej, čeprav na daljavo.

Trenutno stanje je dokaj klavrno. Koncertov vsaj še nekaj časa ne bo. Trudimo se, da razvoj mladih glasbenikov predstavljamo s koncerti

PETRA KRANVOGEL KOROŠEC, direktorica Knjižnice Lenart

Kljub oviram, ki jih je prinesla epidemija v času zaprtja šol, vrtcev ter kulturnih, športnih in družbenih organizacij, se v knjižnicah še bolj zavedamo svojega poslanstva in utiramo drugačne poti do svojih uporabnikov.

Knjižnice smo se prilagodile novim razmeram in ponujamo svoje storitve na tak ali drugačen način, z željo omogočiti dostopnost do gradiv našim uporabnikom.

Svoje storitve ponujamo digitalno, kot so video vsebine, izobraževanja, predavanja po spletu, izposoja e-knjig, povezovanja z drugimi organizacijami in lokalni skupnosti z namenom obogatitve vsebin za uporabnike. Porast uporabe digitalnih knjižničnih stori-

me, polne omare not in knjig, notnih stojal ...

Vse to je počela omenjena peterica navdušencev.

Takšnih družin je Slovenija polna. Slovenija je evropski fenomen. Ni vasi, ni mesta, kjer ne bilo zbora, godbe, dramske ali folklorne skupine, slikarjev imamo več kot Nizozemska ...

Vsi pojejo, igrajo, plešejo, slikajo ... in uživajo!

niti. Dovolj je bil Prešernov dan.

Sam pojem - kultura - je pri nas neprimeren (po moje) uporabljan. KULTURA je VSE! Narava, živa in neživa, življenje samo, odnosi in navade, preteklost in bodočnost, učenost in neznanje, čutenje in hotenje, religija, ateizem =VSE!

V vsem tem VSEM pa je tudi UMETNOST! Umetnost je sposobnost ustvarjati Lepoto. Zato pa so potrebni talent, znanje, spretnost, predanost, spodbude, okolje, primerni pogoji in še kaj. Vse te pogoje mora izpolnjevati mojster, da ustvari mojstrovino. Samo mojstrovina lahko postane umetnina, ko ji uporabniki in občudovalci dodelijo s svojo pozornostjo in priznanjem raven umetnine.

Umetnine so bolj redke rožice in jih je treba skrbno hraniti in braniti. Tudi ni vsak, ki je dobil Prešernovo nagrado, umetnik. Čas je neusmiljen sodnik in sodbe so po navadi pravične.

Za konec

Vso karierno pot sem preživel v SNG Maribor. Nikdar se nisem predstavil kot kulturnik ali celo umetnik, sem pa s ponosom povedal, v kateri ustanovi sem igral kot solist. Ob bakanalijah, ki jih znajo izvajati nevladni kulturniki, pa sem že nekajkrat pomislil, da s temi podvigmi ne napadajo samo ministra za kulturo, temveč žalijo vse zaposlene v umetniških ustanovah v Sloveniji.

Te misli so mi - malo sem, malo tam - pdale v možgane, zato je vse zmešano in pomešano. Današnji čas pa je vse bolj potreben malo ironije, potreben pa je tudi resen premislek, kakšna družba smo in kaj je sploh mogoče narediti iz nas.

v kulturni sektor. Zaradi tega je v lanskem letu odpadel velik del prireditev, ki smo jih v društvu načrtovali, a večino nam jih je ob strogem upoštevanju pripravil NIJZ tudi uspešno izvesti. A ljudje smo družabna bitja. Pogrešamo druženje. Pogrešamo ustvarjanje, igro, ples, pogovor. Kljub strogim ukrepom, ki jih je prinesel drugi val epidemije covida, pa v društvu ne počivamo in pridno delamo, trenutno pač z uporabo sodobnih spletnih tehnologij, v upanju, da se kmalu vidimo na odrih in dvoranah kulturnih domov.

preko spleta in preko različnih medijev. Škoda, ki jo bomo utrpeli vsi deležniki in s tem glasba in kultura, je zaenkrat še neizmerljiva, čeprav so posledice pri nekaterih že vidne.

Vsekakor pa je dokazano, da ima glasba močan učinek sproščanja. Neobremenjeno petje, ples, igranje na inštrument lahko v teh stresnih časih prinesejo prepotrebno pobeg iz stresnega vsakdanjika. V teh časih pa je zaenkrat še bolje, da čas z njo preživimo doma.

tev kaže na posebnost časa, v katerem živimo.

Seveda knjižnice še vedno izposojamo knjige v fizični obliki, zato se knjižničarji v času epidemije trudimo za čim večjo dostopnost do gradiva, bodisi s pošiljanjem po pošti, brezstično izposoja oz. pultnim načinom izposoje.

Knjiga v fizični ali v e-obliki pa še vedno ostaja nepogrešljivo sredstvo za krepitev duha in najpomembnejši člen v izobraževalnem procesu.

Knjižnica še vedno ostaja zaupanja vredna institucija, zavedamo se naše vloge in odgovornosti, povezovanja v lokalni skupnosti in družbi ter medsebojnega spoštovanja.

In upam, da čimprej »Vremena bodo Kranjcem se zjasnile, jim milše zvezde kakor zdaj sijale«.

BREDA SLAVINEC, vodja Območne izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Lenart

Koronačas nam je postavil ogledalo, da v njem vidimo, kako pomembno je zdravje za naš obstoj in delovanje. Na katerem koli področju. Vsa negotovost in strah, iz dneva v dan, sta nas korenito spremenila, v dobrem smislu. Ljudje smo družbena in družabna bitja. Občasno so nam knjige in glasba nudili uteho. Nekateri so v sebi odkrili veliko mero ustvarjalnosti na likovnem in literarnem področju. Ugotovili smo, kako potrebujemo kulturo, saj kultura združuje ljudi, spodbuja voljo do življenja, daje vero v optimizem, zdržljivost in pomaga pri iskanju dobrega in pozitivnega.

Program aktivnosti JSKD Lenart smo začasn timereselili na splet in optimistično čakamo, da začnemo s prireditvami v živo, ko bodo možnosti to dopuščale. Zato programe do takrat intenzivno pripravljamo, da bomo lahko ponudili udeležbo na prireditvah, ki bodo ustvarjalnega in družabnega značaja, v smislu svetovanja in ne strokovnega ocenjevanja nastopov. Za tiste, ki nimajo interneta,

KONRAD KRAJNC, slikar, predsednik Likovnega društva Lajči Pandur Lenart

Smo redek narod, ki ima državni praznik na kulturni dan. Na Prešerna smo in moramo biti ponosni ter ga cenimo v globini duše. Prešeren je slovenska zvezda severnica, po kateri se zmeraj orientiramo, z zavestjo, da smo kulturni narod, enak med vsemi narodi Evrope.

Prav je, da se vsako leto zberemo, si povečmo in pokažemo, kaj smo ustvarili na področju kulture. To ni prazna beseda. Ob božiču in veliki noči mi osebno pomeni kulturni praznik tretji največji praznik.

Tudi na kulturo v Slovenskih goricah smo lahko ponosni. V Lenartu imamo bogato knjižnico s številnimi prireditvami, glasbeno šolo, prenovljen kulturni dom pa tudi svojo likovno galerijo. Tu mnogi mladi začnajo svojo ustvarjalno likovno pot. Imamo likovno društvo, ki ga poznajo v domačem in širšem prostoru.

Še preden smo imeli svojo državo in

KARIN PETKO, Mladinska dramska skupina Kulturno turističnega društva Selce

Se še spomniš tistih vaj, ko smo se ves čas pogovarjali in skoraj nič navadili? Ali pa tistega skeča, ko smo se tako smejali, da smo ga delali enkrat dlje kot bi ga sicer? Kaj pa tistih priprav, ko smo stkali še močnejše prijateljske vezi? Kaj pa družabnih večerov? In premiere naše prve igre? Pa druge premiere? Nastopa na Lentu in drugih festivalih? Pa stoječih ovacij, plešočega občinstva in solz sreče? Se še spomniš?

Koronavirus ne ustavlja zgolj obratovanja lokalov, trgovin in šol, ne ustavlja zgolj življenja in src, ustavlja tudi kulturo. Če smo bili prej navajeni, da smo skoraj vsak vikend lahko odhiteli v domači kulturni dom ali v kakšno kulturno ustanovo v bližini, se je vse to nenadoma ustavilo. Prazni so kulturni domovi, prazni odri in prazne dvorane. Prazne

pa pripravljamo proslave in aktivnosti, ki jih lahko spremljajo preko radia. Vsak ima radio doma. To je sedaj zelo pomembna oblika obveščanja ljudi.

Ljudje pa smo pač nagnjeni k analiziranju, ampak sedaj ni čas za kritiziranje in ocenjevanje, ampak za povezovanje. Sedaj še bolj ugotovljamo, kako smo potrebni drug drugemu, kako se resnično potrebujemo. Ja, potreba po preživetju in potreba po pripadnosti sta v ospredju.

Na naših prireditvah izpostavljamo pomembnost stika med ljudmi, sodelovanje, izmenjavo znanja, izkušenj in človeškosti. To je sedaj v ozadju.

Kaj nam bo pomagalo vse to, kar smo si pridobili tekom življenja, predvsem vse materialne dobrine, če ne bomo zdravi. Takrat, ko zbolimo, ko nam ni dobro, potrebujemo toplo besedo in podporo bližnjih. To je vredno, to imejmo pred seboj.

Vse, česar sedaj nimamo, bomo že nadoknadili, ko bo čas za to.

politiko, je Prešeren slovensko kulturo, slovenski jezik postavil ramo ob rami z drugimi evropskimi narodi, že pred dvesto leti.

Človeštvo je bilo že od pradavnine na preizkušnji. Vedno je zmagal človek. Tudi iz sedanje koronakrize bomo izšli bogatejši, ker bomo znali ceniti življenjske vrednote. Umetniki smo pri ustvarjanju bolj samotarji, saj ustvarjamo iz svoje notranje nuje. Veselimo se časa, ko vam bomo lahko pokazali naše stvaritve.

Tudi naša likovna šola se veseli časa, ko bomo šli vihtet čopiče v 15. jubilejno delavnico na morje, slikat barke, galebe in vročo, žarečo kamnito obalo, obdano z modrino morja; nato pa bomo dela razstavili: v Galeriji Županje in v Galeriji Krajnc v Lenartu.

»Nazadnje še prijatli, kozarce zase dvigni-mo, ki smo zato se zbratli, ker dobro v srcu mislimo!«

so naše duše, ki za svoj razvoj in uresničevanje potrebujejo tudi kulturo. Namesto druženja in življenja v živo imamo sedaj svet računalnika in tehnologije. In vsaj tu, na srečo, najdemo tudi kulturo. Ali pa vsaj drobec le-te. Tisti drobec, ki vzdržuje naše duše pri življenju. Številne predstave, razstave, recitali, koncerti ... so se preselili na splet in tako preko sodobne tehnologije vstopajo k nam in v naše domove. Nergamo. Ne maramo tehnologije. Tehnologija uničuje naše otroke, naše oči, naša življenja. Neprestano buljimo v telefone in računalnike. A v tem času je to vse, kar nam je ostalo. Tehnologija tokrat ne uničuje. Tehnologija ohranja. Tudi kulturo. In kulturnike.

D. O.

Radio Maribor
www.radiomaribor.si

NAJVEČ LOKALNIH RADIJSKIH NOVIC

93,1 MHz, 90,4 MHz, 87,7 MHz, 93,8 MHz

Pogovor s pisateljem Igorjem Plohlom

»Še vedno sem prepričan, da biti dober osrečuje.«

Igor Plohl, mladinski pisatelj, učitelj, človek izjemne energije, ki se posveča ozaveščanju o invalidnosti in drugačnosti. Leta 2008 je padec z lestve usodno zaznamoval njegovo življenje, postal je paraplegik. Po poklicu je profesor geografije in sociologije, pridobil je naziv magister znanosti. Igor je zaposlen kot profesor v bolnišnični šoli OŠ Bojana Iliča na Kliniki za pediatrijo Univerzitetnega kliničnega centra Maribor, živi v Lenartu.

V avtobiografskem romanu *Ne domišljaj si!* nam odstira svoje bolečine, strahove, tesnobo in spoznanja, ki jih je doživljal po tragični nesreči. V seriji slikanic o Levu Rogiju, namenjenim otrokom, nam v pristnih, osebno doživetih, navdihujočih zgodbicah, ki jih krasijo čudovite ilustracije, odslkava barvite plati življenja, optimizem in vero v življenje.

Igor, ste ustvarjalni človek, saj vas že od otroštva in mladosti navdušujejo različne stvari, poleg učiteljskega dela, pisanja, potovanja in zanimivih predstavitev vaših knjig. Kaj vam pomeni ustvarjalnost, ne le kot pisatelju, ampak v življenju nasploh?

Ustvarjalnost razumem kot proces ustvarjanja nečesa novega, lepega in zanimivega. Ustvarjalnost je ena izmed osrednjih biti človekovega obstoja in verjetno najlepši del njegovega poslanstva. Mislim, da je lahko vsak ustvarjalni, ker imamo vsi v sebi potenciala, ki čakajo na uresničitev. Potrebno jih je le odkriti, jih razvijati in negovati. Včasih se človek svojih potencialov niti dobro ne zaveda, potem pa pride neki trenutek, ki v njem prebudi vrelc kreativnosti. Pri meni je bila to na področju literarnega ustvarjanja omejenjena nesreča. Padec z lestve me je prelomil, a na neki nepričakovani način tudi znova postavil. Moje življenje je dobilo nov smisel, speči potenciali pa so počasi zaživeli.

Kakšen je bil vaš prvi stik s knjigo, katere se spomnite, kaj vam je kot otroku dala in ponudila?

S knjigo sem se prvič srečal v domači hiši. Na žalost nismo imeli bogate knjižnice, vseeno pa se je doma našla marsikatera knjiga, ki me je pritegnila. Še danes se živo spominjam Levstikovega Martina Krpana. Nenehno sem se vračal k prebiranju te odlične pripovedke, privlačile pa so me tudi ilustracije. V osnovni šoli sem redno obiskoval šolsko knjižnico in si izposojal najrazličnejše knjige. Najraje sem bral mladinske pustolovske zgodbe. Dobro se spomnim porumenelih kartic, na katere je knjižničarka vpisovala izposojene in vrnjene knjige. Njena služba se mi je zdela ena najlepših na svetu. Kasneje sem se loteval zahtevnejše literature. Spomnim se, da me je v gimnaziji močno zaznamovala ena izmed najboljših knjig vseh časov; Hemingwayev *Starec in morje*. Ta zgodba me je čustveno močno pritegnila oz. zaznamovala. Še leta sem razmišljal o njej.

V osnovni šoli so vas navdihovale knjige iz zbirke *Pet prijateljev angleške pisateljice Enid Blyton*, ki so burile vašo domišljijo. S knjigo *Pustolovščine v Prlekiji ste si izpolnili otroške želje, v napetih dogodivščinah, lepem jeziku, ste bralcem odkrili nove podobe in neznane zgodbe te pokrajine. Namenjene so mladim, kako jih motivirati za branje, kaj jim polagate na srce in dušo?*

Branje je zahteven proces, ki zahteva veliko pozornosti. Največ je po mojem mnenju mogoče narediti pri najmlajših. Če uspemo za knjige navdušiti otroke, najboljše že v vrtcu, smo uspeli pozitivno zaznamovati posameznika za vse življenje. Prepričan sem, da bo tudi kasneje, kot odrasel, iskal odgovore na eksistencialna vprašanja, navdih za nove poti

in občutek užitka v odličnih knjigah. Mislim tudi, da so bralci popolnejši ljudje. Njihova obzorja so širša, premorejo več empatije in mogoče so celo srečnejši.

Slikanice o levu Rogiju, ki po nesreči pristane na invalidskem vozičku, Lev Rogi - sreča v nesreči, Lev Rogi najde srečo in Lev Rogi v Afriki temeljijo na vaših osebnih izkušnjah, zapisane so v pravljici obliki, srčen in odločen lev Rogi nagovarja najmlajše bralce z zanimivimi doživetji, jih izobražuje in jim širi obzorja. Katere so vrednote, sporočilo, ki jih te knjige posredujejo otrokom, pa tudi odraslim?

V zbirki o levu Rogiju je še slikanica Rogi in Edi na paraolimpijskih igrah, ki edina nima povsem avtobiografskega ozadja. Njen namen je ozaveščanje otrok in njihovih staršev o paraolimpijskih igrah in športu invalidov. Vse slikanice so namenjene ozaveščanju o invalidnosti in drugačnosti.

Z njimi želim med mladimi bralci krepiti vrednote, ki so nujne za srečno in uspešno življenje v kateri koli skupnosti; strpnost, empatija, solidarnost, skrb za zdravje, ljubezen in medsebojno spoštovanje. Namen oz. poslanstvo leva Rogija prepoznavajo tudi učitelji in literarni strokovnjaki. Med njimi je npr. dr. Gaja Kos v Sodobnosti (november, 2020) zapisala, da lev Rogi nedvomno opravlja pomembno poslanstvo.

V vrtcih in šolah po vsej Sloveniji ste imeli mnogo predstavitev vaših knjig, s tem opravljate pomembno poslanstvo ozaveščanja o sprejemanju drugačnosti in življenja invalidov. Kako vi doživljate ta srečanja, kašni so odzivi otrok?

Predstavitve po šolah opravljam z velikim veseljem in sem tako izjemno hvaležen vsem kolegom, ki me povabijo na obisk. Nemalokrat so takšna srečanja ganljiva, navdušujoča, zanimiva in včasih tudi naporna. S temi srečaji želim razbijati predsodke o invalidih. Marsikdo še vedno misli, da smo invalidi družbi zgolj v breme, da ne moremo živeti samostojno in neodvisno, da želimo pomilovanje in da smo vsi po vrsti nesrečni. Na šolskih predstavitev preko mojih knjig otrokom približam življenje paraplegika, obenem pa jih predvsem s pomočjo poučnih in zanimivih videoposnetkov nemalokrat navdušim. Moji nastopi so še posebej namenjeni tistim učencem, ki se soočajo s težkimi življenjskimi okoliščinami.

Mislim predvsem na otroke, ki ne preživljajo brezskrbnega otroštva, ampak se soočajo s eksistencialnimi krizami, depresijo, pasivnostjo, slabo samopodobo in temu primernimi mislimi. Na žalost je med njimi veliko takih, ki izhajajo iz neugodnega družinskega okolja. Mogoče koga izmed teh otrok s svojim obiskom na šoli vsaj malo motiviram, da se sooči z lastnimi demoni in jih nekoč z vztrajnostjo in optimizmom premaga.

V okviru projekta PiT - Poslušam in tipam je slikanica *Lev Rogi najde srečo leta 2019* izšla tudi kot tipanka in je namenjena slepim in slabovidnim mladim. Kako je prišlo do tega sodelovanja oziroma uresničitve projekta?

Avtorji projekta so se obrnili name, saj se jim je zdelo, da bi bila slikanica *Lev Rogi najde srečo* primerna za nadgradnjo v tipanko in zvočno knjigo. Gre za projekt, ki je potekal pod vodstvom dr. Alenke Valh Lopert in pedagoških mentoric dr. Tatjane Welzer Družovec, dr. Aksinije Kermauner in dr. Jerneje Herzog. Na podlagi omenjene slikanice so študentke in študenti različnih študijskih programov (Filozofske fakultete, Pedagoške fakultete in Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru) izdelali unikatne tipanke v slo-

venskem, nemškem in angleškem jeziku ter ustrezne zvočne posnetke kot priloge. Ker so tipne slikanice za slepe in slabovidne otroke pri nas redke, sem izjemno hvaležen, da so me povabili k sodelovanju.

Živimo v času medijske tehnologije, digitalne komunikacije in omrežij, kratkih, pogosto lažnih novic in sporočil. Twitter, instagram, facebook in druga omrežja so postala sredstvo sporočanja, »branje v instant obliki«. Knjiga in branje imata v razvoju družbe pomembno vlogo, sta temelj znanja, kulture. Kaj vam pomenijo branje in knjige?

Moram reči, da sem v zadnjih letih knjigi kot mediju vedno bolj naklonjen. Ne mislim zaradi tega, ker sem amaterski pisatelj, ampak veliko bolj zaradi zasičenosti naših življenj s sodobnimi mediji. Moderen človek bi moral biti ves čas dosegljiv in na preži za aktualnim dogajanjem doma in po svetu. Nenehno smo bombardirani z oglasi, lažnimi novicami, brez premora nas nekdo ali nekaj prepričuje in novači. Knjiga je lahko v tem primeru sredstvo za odmik od ponorelega sveta. Seveda pa so knjige veliko več, so zakladnice znanja, vir čustvenih presežkov, možganski trening in to, kar nam v sodobnosti pogosto kronično primanjkuje, orožje proti teorijam zarote in lažnim novicam, ki nas mentalno zastrupljajo in ločujejo.

Vaše knjige so izšle pri mariborski Založbi Pivec, slikanici *Lev Rogi najde srečo in Rogi in Edi na paraolimpijskih igrah sta v prirejeni obliki izšli tudi pri newyorški založbi Holiday House. To je velik uspeh, saj gotovo ni lahko najti poti do ameriških založb.*

Na žalost je epidemija novega koronavirusa posegla tudi v načrte na tem področju. Slikanici *Lucas Makes a Comeback* in *Lucas and the Paralympics* bosta pri ameriški založbi *Holiday House* izšli letos. Prva v aprilu, druga pa v času paraolimpijskih iger na Japonskem. Teh izidov se še posebej veselim, saj bo slikanici mogoče kupiti na vseh angleško govorečih trgih. Za relativno majhno založbo iz majhne Slovenije se mi zdi to kar velik dosežek. Američani so leva Rogija spoznali na knjižnem sejmu v Bologni v Italiji. Za njegov prodor na ameriški trg ni krivo nobeno poznanstvo ali neformalno lobiranje. Mislim, da so jih prepričale njegove zgodbe, iskričnost, estetsko dovršena podoba, ki je zasluga ilustratorke Urške Stropnik Šonc, in seveda njegovo poslanstvo.

Pišete zanimive zgodbe, živite polno in kreativno, kakšni so vaši načrti na literarnem področju in v življenju?

V letošnjem letu bo izšla še ena slikanica, ki nastaja na pobudo Državnega sveta RS. Lani so me povabili k sodelovanju, da bi skupaj izdali slikanico, ki bi otroke ozaveščala o pomenu argumentiranega ugovora. S tem namenom je nastala zgodba z naslovom *Brezzobi tiger*, ki na poučen in zanimiv način otrokom približuje delovanje državnih institucij. Državni svet velja pri nas za brezzobega tigra, ki nima veliko politične moči, lahko pa vseeno izglasuje veto in zakonodajalca prisili k ponovnemu premisleku

o sprejetem zakonu. Slikanico ravno v tem času ilustrira Nataša Vertelj. V letu 2022 bi radi izdali še eno slikanico o levu Rogiju, ki bi otroke osveščala o arhitektonskih in drugih ovirah, s katerimi se srečujemo gibalno ovirani invalidi. Sicer pa me je življenje naučilo, da si nima smisla delati velikih načrtov. Bolj smiselno se je prepustiti življenjskemu toku in zgrabiti morebitne dobre priložnosti, ki pridejo naproti.

V avtobiografski knjigi *Ne domišljaj si!* ste zapisali, da je v življenju zares pomembno le eno - biti dober človek. Ker biti dober osrečuje. Preberemo lahko tudi: »Bogastvo, ki ga bomo ob koncu odnesli na drugo stran, je skrito v naših srcih. Tja ne gre niti zrno zlata. Tam so naši spomini. Ljubezen, ki so nam jo dali starši. Ljubezen, ki smo jo podarili bližnjim. Pomoč, ki smo jo prejeli ali dali. Bolečine, ki smo jih utrpeli v telesni lupini. Tam je bistvo, zaradi katerega smo živeli in prehodili usojeno življenjsko pot.« Je to vaše življenjsko vodilo?

Ja. Še vedno sem prepričan, da biti dober osrečuje. Ves čas nikomur ne uspeva, se mi pa zdi, da smo veliko naredili že, če se tega zavedamo in se po svojih najboljših močeh trudimo. Za to ni treba biti posebno izven ali nadarjen. Dovolj je že, če smo prijazni, strpni, pripravljeni pomagati in prisluhniti sočloveku v veselju ali žalosti.

Živimo v koronačasu, ki ga vsak drugače doživlja, za marsikoga je to res težko obdobje, mediji nam slikajo predvsem temne plati življenja, krizo in negotovo prihodnost. Vi ste v življenju doživeli težke in tragične preizkušnje, sedaj živite samostojno, hodite v službo, vozite avto, potujete, bili ste v Afriki, se ukvarjate s športom, dokazujete, da je moč v nas samih. Za konec še nasvet, misel, spodbuda, ki jo sporočate ljudem v času epidemije.

Vse mine in tudi to bo. Ko se človeku zgodi tako huda nesreča, kot se je meni, se z vsoto ostrino boleče realnosti zave, kako pomembna vrednota je zdravje. Za to nas opozarja tudi epidemija. Mogoče je sedanji čas več kot primeren za evalvacijo individualnih vrednot in premislek o stvareh, ki so v življenju zares pomembne. Vsem iz srca želim, da bi v težkih življenjskih preizkušnjah zmogli najti tudi kaj dobrega, spodbudnega in lepega.

D. O.

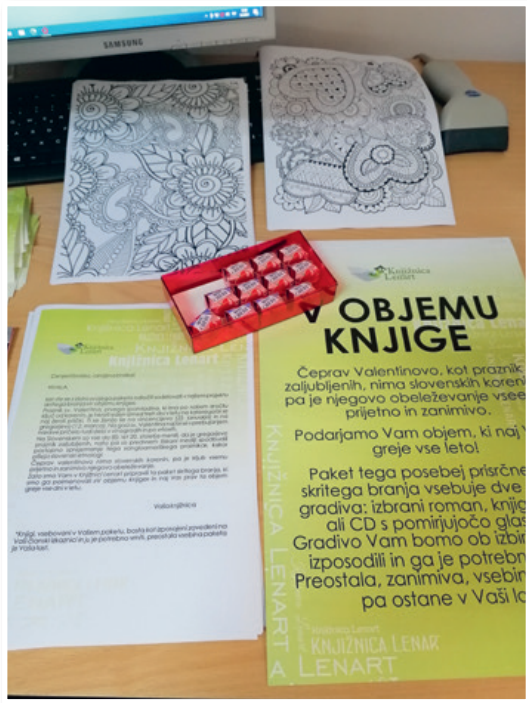

Naš utrip v mesecu kulture

Z velikim veseljem smo v Knjižnici Lenart dočakali februar, sredi katerega smo lahko naše uporabnike ponovno povabili med naše police k samostojni izbiri gradiva. Obenem pa mlajše bralce razveselili s skritim branjem »Beremo s Prešernom«, odrasle pa z bralnimi paketi »V objemu knjige«. Ob kulturnem prazniku smo pripravili tudi virtualno razstavo o izjemnem znanstveniku Andreju Perlahu, ki je o ukrepih v času epidemije pisal že v 16. stoletju in v sodelovanju z mladinsko gledališko skupino KTD Selce pripravili prav poseben video dogodek. V želji, da gradivo doseže bralce in se pravočasno vrača na naše police, pa bomo 1. marca pričeli z izdajo opominov, zato pozivamo uporabnike, da gradivo pred tem podaljšajo ali ga vrnejo ter se tako izognejo nepotrebnim stroškom. In ne pozabite – knjiga in nasmeh sta najlepše darilo.

Knjižnica Lenart

Prijatelji

Nova knjižica Toneta Štefaneca

Trojiški rojak Tone Štefanec, ki svoja visoka, a ustvarjalna leta preživlja v domu starejših v Beltincih, je ob letošnjem kulturnem prazniku svojo novo lično knjižico *Prijatelji* s podnaslovom *Zgodbe, ki so se mi vtisnile v spomin* namenil prijateljskim sopotnikom, s katerimi je zaradi sorodnosti misli in hotenj stkal najtesnejše vezi. Opisanih je 16 prijateljev z javnosti zelo ali malo znanimi ljudmi, ki so Tonetu vsako na svoj način obogatili njegovo življenjsko pot.

Ksenija Raščan Beuermann je v spremni besedi med drugim zapisala, da se v zapisih o prijateljih ... »skriva nekaj več: njihova sporočila hkrati zrcalijo tudi podobo avtorja, njegove osebnosti, njegovega življenja in njegovih prepričanj. Namreč ljudje, ki jih srečujemo, še posebej tisti, ki so postali naši prijatelji, zaznamujejo tudi nas same. Rečemo lahko, da jih nismo srečali in se z njimi spoprijateljili zgolj po naključju.«

Štefanec v knjižici piše o prijateljski sopoti z Jožetom Križničem, Gancem Moorom, Srbom Milošem, Vladimirjem Kavčičem, Franjem Muršecem, Dolfetom Penom, Francem Kodilo, Alešem Arihom, Janezom J.

Švajncermem, Milanom Nekrepom, Francem Kovačičem, kmetom Južekom, Petrom Kovačem, Brankom Žuncem, Dolfetom Juterškom in Rajkom Stuparjem.

E. P.

Alenka Sovinc Brglez Dragi Alenki v spomin

Vse odhaja kakor tiha reka.
Le spomini spremljajo človeka.

Alenka Sovinc Brglez

Alenka Sovinc Brglez, rojena Božič, nazadnje stanujoča v Kraigherjevi ulici 7 v Lenartu, se je rodila v Ljubljani 23. februarja 1953. S soprogom Rajkom sta pred več kot desetletjem prišla v Lenart, iz povsem različnih okolij, in se kaj hitro zelo dobro prepletla z novim okoljem. V Lenartu in okolici sta nešteto krat nastopila na samostojnih in skupinskih literarnih večerih. Literarno je začela ustvarjati že na Poljanski gimnaziji v Ljubljani. Njene pesmi so bile objavljene v več literarnih glasilih in časopisih.

Spomladi 2019 sta skupaj z možem Rajkom izdala skupno pesniško zbirko z naslovom Najine pesmi. Zbirka se bere iz dveh različnih smeri, Alenkine pesmi z naslovom Utrinki na eni strani in pa Rajkove pesmi z naslovom Bel plašč na drugi strani. Na sredini knjige se njune pesmi združijo.

V spremni besedi sem takrat zapisala: »Alenko določa radoživost, iskrivost in dobra volja vsak dan. Vedno je dobrodošla na prireditvah in uvodnih branjih raznih dogodkov, ko so njene pesmi vedno dobro sprejete. Njena pesniška zbirka skriva in odpira veliko zgodb. Pravljič o življenju. Alenka odkriva povezave med lepoto in pestrostjo narave na eni strani in življenjem na drugi, ko ga skozi pesmi pregleda na novo in ugotavlja, kako je potekalo. Koliko možnosti je bilo danih in koliko izživetih. Zadovoljstvo preveva njene misli, da je bilo lepo. Veliko je bilo Popolnih trenutkov, je povedala. Sestavlja vtise kot bi zbirala cvetove trobentic, vijolic in žafranov in jih splela v pomladni venček. Včasih se ironično pošali - na kak način ljudje pridobivamo izkušnje in kako so nekateri hitro zadovoljni z vsem doseženim. Resnica ima po njenem mnenju veliko pomenov in razlag in svet stoji na vljudnostnih lažeh.«

Istega leta je izdala knjižno delo *Moje leto: Dr. R in jaz*. Knjiga pripoveduje o obdobju njene vključenosti v socialno metodo delovanja dr. Janeza Ruglja, ko je bila kot mlada raziskovalka na magistrskem študiju preko Inštituta za varovanje zdravja poslana, da strokovno ovrednoti njegovo delo. To zgodbo je dolga leta nosila v sebi in jo po tridesetih letih končno izdala v knjižni obliki. Doktor Janez Rugelj je bil slovenski psihiater, ki je bil znan po svojih nenavadnih metodah zdravljenja alkoholizma. Prav zaradi nenavadnih metod dela dr. Ruglja je bila njena poldrugo leto trajajoča raziskava opravljena na začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja, za mlado Alenko zelo zahtevno obdobje preizkusa tudi njene vzdržljivosti. Kajti priletel doktor je bil znan po svoji človeški nenavadnosti in hladni nedostopnosti, kar je njeno delo zgotovo oteževalo.

Z Alenkine poroke

Nekoč je povedala: »Če misliš, da se človek ne more spremeniti, to pomeni, da ne verjameš v človeško dostojanstvo«. Zelo rada je potovala, v letu 2019 je nazadnje obiskala še Afriko, pred tem je z možem Rajkom obiskala Indijo, Ciper, Turčijo, Portugalsko, Sicilijo, Izrael, Rim, Lurd in v okviru teh potovanj tudi vsa evropska svetišča. Ljubila je rože vseh vrst in bila aktivna članica Mojstrovalk, krožka za ročna dela pri Izobraževalnem centru Slovenske gorice. Umrla je dober mesec pred svojim osem-inšestdesetim rojstnim dnevom. Pokopana je na ljubljanskih Žalah. Za njo žalujejo soproga Rajko, hči Vesna z družino, sin Peter, brat Samo in nečakinja Nina. Globoko so žalje, svojcem.

Breda Slavinec

Izdajo časopisa v letu 2021 sofinancira
Ministrstvo za kulturo RS.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

FOTO ASKARI

DAMIJAN ŽUPEC S.P.
FOTO IN VIDEO STORITVE

FOTOGRAFIRANJE ZA DOKUMENTE

Fotografije in E-potrtilo v 15. minutah

NAROČITE SE NA TELEFON:
040 784 960

e-Fotograf

Ref. številka: 098865

Ime: FOTOGRAFIRANJE DAMIJAN ŽUPEC S.P.
Ime: DAMIJAN ŽUPEC

Ostale informacije: Datum fotografiranja: 13.01.2021, Vredn.: 13.01.2021

Opomba: Fotografije v posebni spletni aplikaciji. Če nimate spletni aplikacije, lahko fotografije prejmete po elektronski pošti ali po pošti. Fotografije so namenjene za dokumentiranje in ne smejo biti objavljene v tiskanih medijih.

ŠOLANJE PSOV V LENARTU na POLENI

PRIČETEK
OD 8.3.2021

info: 041 439 993

PAPIR

Odpadni papir in karton ter odpadna embalaža iz papirja in kartona.

Pomembno je, da papir in papirna embalaža nista onesnažena, mokra ter da v embalaži ni ostankov njene vsebine!

DA

časopisi, revije, katalogi, prospekti.../odpadna embalaža iz papirja in kartona ali lepenke / kartonske škatle / karton / pisarniški in pisemski papir / knjige, zvezki / ovojni papir / papirne vrečke

NE

tetrapak in večslojna sestavljena embalaža (za npr. za mleko, sokove) (→ mešana embalaža) / s hrano in živili umazana ali mokra papirna in kartonska embalaža (→ mešani komunalni odpadki) / povoščen in plastificiran papir, tapete, celofan (→ mešani komunalni odpadki) / škatlice cigaret (→ mešana embalaža) / papirnate brisače, prtiki, robčki... (→ biološko razgradljivi odpadki ali mešani komunalni odpadki) / vreče za cement, krmila... (→ mešani komunalni odpadki)

Saubermacher
Slovenija
za življenja vredno okolje

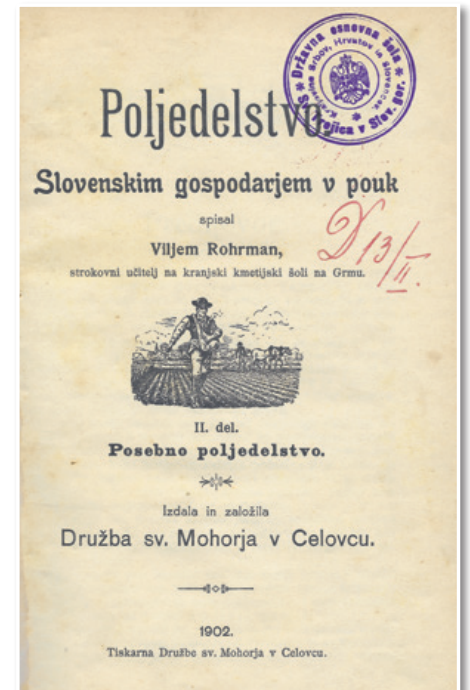
KNjigoLandiJa

Če bo kdo pogledal v januarско številko Ovtarjevih novic, bo še kako pritrdil staremu reku: Samo da smo zdravi in da ni vojne! Vse drugo se da popraviti. Številni ste me klicali, kje je zdaj kakšen žig šole in naslovnica knjige. Ja, ni je bilo. Zagodel škrt. Objavili smo zadnjo stran razglednice, ki se nanaša na cerkvenjaško nalogo, novo nalogo pa danes ponovimo in objavimo pravo fotografijo. Nič narobe. Še bolj bo sovpadalo s starim novim začetkom šolskega leta in znanjem, ki ga sicer veliko pridobimo tudi iz knjig, med drugim pa tudi z izročilom na osnovi izkušenj tistih, ki so določene stvari počeli »iz roda v rod«. Dobrim navadam je treba slediti.

S tem mislimo, recimo, na pouk kmetijstva in podobnih veščin; mislimo tudi na to, da se z nekega žiga da sklepati tudi o zgodovini šolstva, o programih izobraževanja in ne nazadnje tudi o družbenem in političnem sistemu ter položaju šol v njem.

Čestitam vsem doslednim sledilcem Ovtarjevih novic, ki ste opazili, da nekaj ni v redu z odgovori in zastavljenim vprašanjem – samo fotografija nove naloge je umanjala.

Zdaj pa ponovimo izziv iz prejšnje številke. Ker smo že iz predhodne zgodbe ugotovili, da so v začetku 20. stoletja skoraj v vsakem kraju ustanovljali bralna društva in je bilo tudi izobraževanje v takratnih šolah močno povezano z raznimi priročniki. Nova zgodba kaže naslovnico in žig šole. Zanima nas, ali

morda kdo pozna učni program kmetijstva v tem obdobju, na katerega se nanaša žig v knjigi. Kako je potekal pouk v naših šolah (npr. v Sveti Trojici), t. i. državni šoli SHS?

Marija Šaupert

FUTSAL

Državno prvenstvo za ženske - Slovenske gorice v Pivki z zmago zaključile redni del državnega prvenstva v futsalu

Igralke KMN Slovenske gorice so se v nedeljo, 21. 2. 2021, v 12. krogu državnega prvenstva v futsalu za ženske v Pivki pomerile s ŠD Košana. Zadnjo tekmo v rednem delu prven-

stva so trikratne državne prvakinje sklenile z visoko zmago. Domačo Košano so ugnale z 9:2. Terensko pobudo je v 8. minuti kronala s kazenskim strelom vratarka Valentina Tuš.

SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM RADENCI

Mladinska ulica 5, 9252 Radenci

VABI K VPISU V IZOBRAŽEVALNE PROGRAME ZA PRIDOBITEV POKLICEV:

GASTRONOM HOTELIR, GASTRONOMSKO-TURISTIČNI TEHNIK, GASTRONOMSKI TEHNIK

Na SŠGT Radenci že več kot petdeset let vzgajamo in učimo mlade za to, da bodo izkazovali ljubezen do dela v gostinstvu in turizmu, s tem pa sebi in drugim dokazali, da so ti poklici vredni zaupanja in spoštovanja. Mladim ponujamo največ, kar je danes mogoče ponuditi na področju gostinstva in turizma. Ne le strokovno znanje in usposobljenost za poklic, ampak različne aktivnosti v številnih projektih so popotnice, ki jih dajemo našim dijakom, da so uspešni pri svojem delu.

SSI: SREDNJE STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE 4-letni program: GASTRONOMIJA IN TURIZEM

Naziv strokovne izobrazbe: GASTRONOMSKO-TURISTIČNI TEHNIK

- POKLICNA MATURA in ZAPOSILITEV ali
- NADALJEVANJE IZOBRAŽEVANJA - ŠTUDIJ :
  - v programih višjega in visokega strokovnega izobraževanja
  - v univerzitetnih programih (ob dodatno petem predmetu ali maturitetnem tečaju)

SPI: SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

3-letni program: GASTRONOMSKE IN HOTELSKE STORITVE

Naziv poklicne izobrazbe: GASTRONOM HOTELIR

- ZAKLJUČNI IZPIT in ZAPOSILITEV ali
- NADALJEVANJE v programu GASTRONOMIJA (2 leti) in poklicna matura ter nadaljevanje izobraževanja - ŠTUDIJ

3-letni program GASTRONOMSKE IN HOTELSKE STORITVE se izvaja tudi v VAJENIŠKI OBLIKI.

V vajeniški obliki izobraževanja se praktični pouk izvaja samo pri delodajalcu. Vajenec je dijak, ki sklene vajeniško pogodbo ter se usposablja samo pri delodajalcu. Čaka ga vajeniška nagrada in zaposlitev ali pa nadaljevanje izobraževanja na SŠGT Radenci v programu GASTRONOMIJA.

ŠOLA

DIJAŠKI DOM

PTI: POKLICNO-TEHNIŠKO IZOBRAŽEVANJE

2-letni nadaljevalni program po končanem 3-letnem izobraževanju: GASTRONOMIJA

Naziv strokovne izobrazbe: GASTRONOMSKI TEHNIK

- POKLICNA MATURA in ZAPOSILITEV ali nadaljevanje izobraževanja - ŠTUDIJ

DIJAŠKI DOM SŠGT RADENCI

Sestavni del SŠGT Radenci je tudi dijaški dom, v katerem lahko dijaki bivajo v času šolanja.

Dijaški dom SŠGT Radenci spada med manjše domove v Sloveniji, kar ima svoje prednosti v pristni komunikaciji in dobrem počutju.

Dijaški dom SŠGT Radenci nudi:

Novo in lepo opremljene prostore, enoposteljne sobe, zdravo prehrano, učenje in učno pomoč, sodobno računalniško opremo, rekreacijo, varno učno okolje, ugodno lego ob avtobusni postaji v Radencih ...

ŠOLA TRADICIJE, IZKUŠENJ IN NOVIH IDEJ - SŠGT RADENCI

- učenje za poklic in študij
- šolska, državna in mednarodna tekmovanja
- športna tekmovanja
- aktivnosti v mednarodnih projektih (erasmus+) in delavnicah
- aktivnosti v mreži ekošol, zdravih šol in unesco šol
- raziskovalna dejavnost
- strokovne ekscurzije
- doživetja s pomembnimi gosti
- pridobivanje delovnih izkušenj doma in tujini
- spoznavanje domače in svetovne kulinarike ...

Objemi svet in pridi na
SŠGT Radenci ter se pozanimaj na
www.ssgtr.si ali pokliči 041 605 161

V naslednjih štirih minutah je z dvema zadetkoma vodstvo na 3:0 povišala Aneja Lorbek. V drugem polčasu so igralke Slovenskih goric številne priložnosti šestkrat realizirale. Najprej je dobro strelsko formo s tremi zaporednimi zadetki potrdila Živa Hanžič, nato pa je tri zaporedne zadetke dodala še letos najboljša strelka Slovenskih goric Ines Krajnc, ki s 13-timi zadetki zaseda drugo mesto na lestvici strelk. Poraz gostiteljic je z dvema zadetkoma ublažila Anja Žvokelj. Slovenske gorice so s sedmo zmago v sezoni potrdile 2. mesto na lestvici in po minimalnem porazu (0:1) v 11. krogu proti vodilni ekipi Celja potrdile dobro pripravljenost pred samo končnico, ki se prične že ta konec tedna. Igralke Slovenskih goric

Slovenske gorice iz Pivke z visoko zmago

2. SFL - S treningi pričeli tudi člani KMN Benedikt

Sproščanje ukrepov je po štirimesečni pavzi omogočilo treninge tudi članski futsal zasedbi KMN Benedikt. Tekmovanje v 2. SFL naj bi se nadaljevalo sredi oktobra. Ekipa Benedikta, ki po petih odigranih krogih zaseda 3.

se bodo v ŠD Duplek v soboto, 27. 2. 2021, pomerile s KMN Sevnica. Tekma se bo pričela ob 17.00. Žal pa bodo tribune še naprej ostale prazne. V drugem polfinalnem paru se bosta pomerili ekipi Celja in Košane. V finale napreduje ekipa, ki najprej doseže 2 zmagi.

mesto, se bo najprej v gosteh pomerila z drugouvrščenin ŠD Extrem, ki ima podobno kot Benedikt 9 osvojenih točk.

Dejan Kramberger

Lenarške mažoretke v dresu Mažoretne in Twirling skupine Pesnica v vrhu svetovnega spletnega tekmovanja

V tem času, ko je večina športnih disciplin, ki so omejena na športne dvorane, ostala brez športnih tekmovanj in treningov, je svetovna mažoretna in twirling zveza (WAMT) organizirala božično spletno tekmovanje. Spletnega tekmovanja so se udeležile tekmovalke iz 63 različnih klubov iz 17 držav. In sicer so se tekmovanja poleg slovenskih tekmovalk udeležile še predstavnice iz Bosne in Hercegovine, Kanade, Hrvaške, Cipra, Češke, Bolgarije, Italije, Kazahstana, Kirgizije, Filipinov, Mehike, Poljske, Romunije, Južne Afrike, Španije, ZDA in Slovenije. Nastope tekmovalk

je ocenjevalo 11 sodnikov iz Italije, Hrvaške, Kanade, ZDA, Poljske in Cipra. Lenarška dekleta, ki tekmujejo za Mažoretne in twirling klub iz Pesnice, so osvojile štiri 1. mesta. Kaja Rajter je bila najboljša v kategoriji Senior open solo. V božičnem izzivu »Christmas open baton challenge« so prva mesta osvojila Zala Verbošt v kategoriji kadetinj, Nika Vezovnik med mladinkami in Lana Žabčič v kategoriji članic. Lana Žabčič je prejela posebno nagrado za najboljše ocenjen solo tekmovanja.

Dejan Kramberger

CENIK oglasnega prostora v Ovtarjevih novicah		
1/16 strani	124 x 40 mm	80,00 €
1/8 strani	124 x 84 mm	100,00 €
1/4 strani	124 x 173 mm	180,00 €
1/2 strani	253 x 173 mm	280,00 €
Cela stran	253 x 350 mm	480,00 €
K navedenim cenam se prišteva DDV.		

Program SIP TV se v sistemu KKS LENART nahaja na kanalu 152, - frekvenca 626.000 MHz, v programski shemi SIOL TV na kanalu 143, T2 TV na programu 94.

Programski termini za občino Lenart:

petek ob 18.00
sobota ob 10.00 in ob 12.00
nedelja ob 18.30

Informacije na spletni strani:
www.siptv.si
Kontakt: info@siptv.si

HUMORESKA

Piše: Tomaž Kšela

Informiranje

»Ne razumem in ne razumem,« je pred dnevi pri malici dejal rezkar Peter. »Vladni govorec je lepo povedal, da moramo nositi maske, da si moramo redno umivati roke in da moramo držati socialno distanco, da bi se izognili okužbi z novim koronavirusom in zaustavili epidemijo covid-19. Ne razumem, zakaj se skoraj nihče ne ravna po njegovim navodilih.«

»Morda vladni govorec v svojih izvajanjih ni bil dovolj jasen in ga ljudje niso razumeli,« je ugibal mizar Tone. »Včasih naši politiki govorijo tako, da sploh ne veš, kaj hočejo povedati.«

»Draga moja, informacije vladnih govorcev je vedno treba razumeti v širšem kontekstu. Ni vse samo v besedah,« je dejala Marica in se s kazalcem potrkala po glavi.

»Kako to misliš,« je vprašal Peter.

»Ljudje se hitro učimo in iz informacij razberemo tisto, kar nam resnično sporočajo,« je pomoderovala Marica.

»Naj me vrag vzame, če te kaj razumem,« je vzklilnik Tone.

»Ljudje pri sprejemanju informacij izhajajo iz izkušenj. Že v stari Jugi se je bencin podražil vedno, kadar je vladni govorec po televiziji obljubil, da se ne bo. Zato so po vsaki objavi informacije, da se bencin ne bo podražil, pred bencinskimi črpalkami nastale kilometrske kolone,« je začela pojasnjevati Marica. »Tudi zadnje čase ni nič boljše. Pred privatizacijo so nam vladni govorniki obljubljali,

li, da bo privatizacija potekala pošteno, kako se je končalo, pa vidimo danes. Obljubljali so nam tudi, da bo vsakdo za pošteno delo dobil pošteno plačilo. Pa je res tako? Razlagali so nam tudi, da se socialne razlike ne bodo povečale, da bomo druga Švica, da gospodarstva ne bomo razprodali tujcem itd.«

»Hm, hm, že razumem,« je dejal Peter. »Tudi mene žena večkrat sili, naj si grem kupiti novo srjaco ali kravato, na koncu pa vedno kupiva novo obleko zanjo.«

»Tudi moj šef ima podobne finte,« je dodal Tone. »Kadar se hvali, da mi je prejšnji mesec dal nagrado, vem, da mi bo znižal plačo.«

»No, vidim, da že razumeta, kako pri nas teče informiranje,« je zmagoslavno dejala Marica. »Zato bi moral vladni govorec reči, da novi koronavirus sploh ni nevaren in da z nošenjem mask povzročamo samo nepotrebne stroške državi in delodajalcem. Potem bi vsi nosili maske, češ na meni pa že ne bodo varčevali in povečevali svojih profitov.«

»Tako je,« je vzklilnik Peter. »Da bi preprečili gnečo v trgovinah, pa bi nas vladni govorec moral pozvati, naj si v času epidemije naredimo enomesečno zalogo. Potem ne bi šel nihče v trgovino, češ da hočejo trgovci izkoristiti »gužvo« in se rešiti vsega škarta in starih zalog.«

»Če bi nas pozval, naj se čim več družimo, pa bi nas veliko ostalo doma, češ da mi že ne bomo plesali po diktatu politikov,« je pribila Marica.

Smeh je pol zdravja

Pripravljala T. K.

Pameten otrok

»Jaz sem bil tako pameten otrok, da sem pri desetih mesecih že hodil,« se je sošolec pohvalil Pepčku. »Jaz pa sem bi tako pameten, da so me do četrtega leta nosili kot grofa, ker se nisem naučil hoditi,« je odvrnil Pepček.

Dedek in vnuk

»Starost prinese človeku poleg lepih tudi tri slabe stvari,« je dedek dejal vnuku. »Katere so slabe?« »Prva je ta, da postaneš pozabljiv. Drugih dveh pa se ta trenutek ne morem spomniti.«

Starost

»Ne vem, zakaj me boli leva noga,« je upokojenec potožil zdravniku. »To je zaradi starosti,« je odvrnil zdravnik. »Nemogoče. Desna je enako stara, pa me nikoli ne boli.«

Pozabljivec

»Dragi, se spomniš serije Sex v mesu?« je žena vprašala moža. »Seveda,« je odvrnil. »Takšnih packarij ne pozabiš, na najino obletnico poroke pa si pozabil,« je vzklilnik žena. »Sedaj se ne moreš izgovarjati na demenco.«

Boks

Mož in žena sta po televiziji gledala boks. Že prvo minuto je en boksar premagal drugega. »Zelo sem razočaran. Na to borbo sem čakal cel mesec, sedaj pa se je končala prej kot v eni minuti,« je dejal mož. »No, sedaj vidiš, kako je meni,« je dodala žena.

Ljubezen

»Draga žena, ljubim te vsak dan bolj,« je mož zašepetal ženi. »Strašno: danes me torej ljubiš manj, kot me boš jutri,« je planila v jok žena.

Rojstni dnevi

»Rojstni dnevi so zelo koristni,« je Pepček dejal sošolcu. »Zakaj?« »Več kot jih imaš, dalj časa živiš.«

Domača naloga

»Kakšna je podobnost med slabim možem in slabim učencem?« »Ne vem.« »Obema domače naloge delajo drugi.«

Milijonar

»Kako je naš sosed postal milijonar?« »Žena ga je naredila za milijonarja.« »Res. Neverjetno.« »Ja, res. Predno jo je spoznal, je bil milijarder.«

Bogataša

Dva bogataša sta se eden drugemu hvalila, kdo je bolj bogat. »Jaz imam toliko denarja, da bi lahko kupil ves svet,« je dejal prvi. »To ti nič ne pomaga, ker ti ga jaz ne bom prodal.«

Nasvet

»Mama, imam problem. Ne morem živeti brez njega,« je hčerka zaupala mami. »Dobro, potem pa se poroči z njim, pa ga boš hitro imela dovolj.«

Zrak

»Dandanes je zrak v mestih že tako onesnažen, da bi ga človek lahko rezal.« »To je res. Vendar pa ima to tudi eno prednost – vsak vidi, kaj vdihne.«

OVTARJEVE NOVICE

Mesečnik Ovtarjeve novice, časopis osrednjih Slovenskih goric, izdaja Razvojna agencija Slovenske gorice. Direktorica: dr. Milojka Domajnko ISSN: C506-614X

Odgovorni urednik: Edvard Pukšič

Uredniški odbor: Edvard Pukšič, Tomaž Kšela, Dejan Kramberger, Suzana Rejak Breznik in dr. Milojka Domajnko

Naslov uredništva: Ovtarjeve novice, Trg osvoboditve 9, 2230 Lenart, ovtarjeve.novice@rasg.si

Fotografije: Foto Tone, avtorji prispevkov ter nekateri zunanji sodelavci, arhiv občin in RASG Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo!

Grafična priprava in tisk: Evrografis, d. o. o., Puhova ulica 18, 2000 Maribor, 26. februar 2021

Časopis je vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 1501

Naklada: 6.070 izvodov

Ovtarjeve novice lahko prelistate tudi na spletu: www.rasg.si

Vsebinske opredelitve v prispevkih so v pristojnosti avtorjev; uredništvo zanje ne odgovarja.

LAS OVTAR
SLOVENSКИH GORIC

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

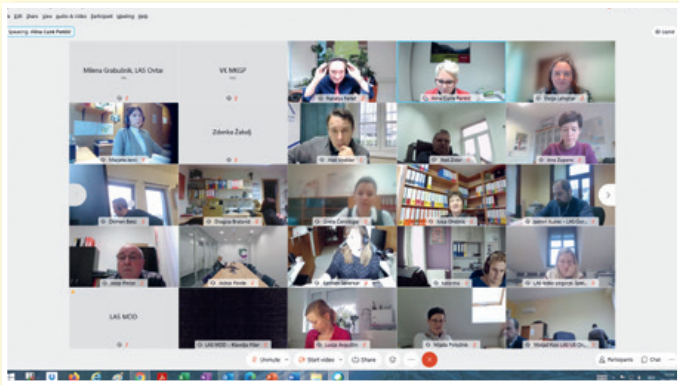
EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Spletno srečanje LAS: CLLD po 2020

V petek, 29. 1. 2021, je preko spleta potekalo prvo letošnje srečanje Medresorske delovne skupine CLLD 2021-2027 (v nadaljevanju: MDS CLLD 2021-2027) s predstavniki vseh slovenskih lokalnih akcijskih skupin (v nadaljevanju: LAS). Namen tega in vseh nadaljnjih srečanj je skupna priprava ustreznih podlag za zagotovitev čimprejšnjega začetka in učinkovitega izvajanja CLLD v novem programskem obdobju.

Srečanja smo se udeležili predstavniki vseh 37 LAS-ov, saj sta bili ključni temi srečanja pripravljala podpora (Ukrep 19.1) in pogoji za oblikovanje LAS v programskem obdobju 2021-2027. Vodja MDS CLLD 2021-2027 je podala informacijo, da bo pripravljala podpora predvidoma za vse LAS-e, na osnovi Uredbe 2020/2220/EU, ki podaljšuje programsko obdobje EKSRP za 2 leti, izplačana iz EKSRP sredstev. Predstavljena sta bila način izračuna višine ter način deljenega plačila pripravljala podpore.

Zaslonska slika s spletnega srečanja, foto: LAS Ovtar

V nadaljevanju se je razprava dotaknila spremenjenih pogojev območja LAS: dvig minimalnega števila prebivalcev z 10.000 na 15.000 ter minimalni obseg 3 sosednjih občin. V primeru upoštevanja kot samostojnih pogojev, bi prvi vplival na en obstoječi LAS, medtem ko drugi na dva obstoječa LAS-a. Izpostavilo se je tudi vprašanje načina razmejitev LAS med Vzhodno in Zahodno kohezijsko regijo, saj se območje 3 LAS-ov ne sklada s to razmejitvijo.

Skupaj z Društvom za razvoj slovenske-

ga podeželja za stopamo stališče, da je potrebno zagotoviti kontinuiran prehod v novo obdobje brez dodatnih pravnih zahtev za tiste LAS, ki se ne bodo spreminjali. Prav tako je bil podan predlog, da se pripravljala podpora za pripravo Strategiji lokalnega razvoja po višini prilagoditve velikosti LAS in delno izplača ob začetku priprave SLR.

Zbrane je nagovoril dr. Jože Podgoršek, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. V svojem nagovoru je izpostavil ključno vlogo LAS-ov pri celostnem razvoju Slovenije, še posebej pri razvoju podeželja, ohranjanju kmetijstva ter povezovanju vseh deležnikov na določenem območju LAS. Omenil je primere dobrih praks povezovanja v sedanjem programskem obdobju ter pozval LAS-e k nadaljevanju identificiranja mikro območij, v okviru katerih bi s pomočjo različnih virov financiranja pripomogli k nadaljnjemu razvoju. Opredelil se je tudi do povečanja sredstev za pristop LEADER iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (več kot obveznih 5 %), predvsem za izvedbo regijskih pristopov razvoja preko LAS-ov.

V prvi polovici leta 2021 sta predvideni še vsaj dve srečanja MDS CLLD 2021-2027 z vsemi LAS-i. Srečanje v marcu bo osredotočeno na možne poenostavljene oblike stroškov pri izvajanju pristopa CLLD (poenostavljen oblike stroškov pri izvajanju projektov ter poenostavljen oblike stroškov za vodenje in animacijo). Na tretjem srečanju, ki je predvideno v aprilu, bo govor o poenostavitvah strategije lokalnega razvoja za programsko obdobje 2021-2027.

Tako LAS-i kot ostali deležniki, vključeni v lokalni razvoj, smo vabljeni k predložitvi predlogov poenostavitve, ki jih lahko posredujete na elektronski naslov cldp2020.mkgp@gov.si.

Po sporočilu za javnost povzela Milena Grabušnik

Obvestilo za izvajalce projektov ESKRP

Iz Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so nas obvestili, da je v šestem paketu ukrepov za omilitve posledic epidemije (6PKP) dodana možnost vložitve dodatnih dveh (2) zahtevkov za spremembo obveznosti, če so razlogi povezani s posledicami covid-19. Posamezen zahtevek se lahko vloži pred potekom roka za vložitev zadnjega zahtevka za izplačilo sredstev, določenega v odločbi o pravici do sredstev oz. najkasneje do 31. decembra 2021.

Javni poziv LAS Ovtar Slovenskih goric – sklad ESRR

Razvojna agencija Slovenske gorice, d. o. o., vodilni partner pogodbenega partnerstva LAS Ovtar Slovenskih goric, vas obvešča, da je v teku javni poziv za izbor operacij za ureničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja na območjih občin: Benedikt, Cerkevjak, Duplek, Lenart, Pesnica, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Sveti Jurij v Slovenskih goricah in Šentilj, ki so povezane v lokalno akcijsko skupino – LAS Ovtar Slovenskih goric, v letih 2020 in 2021, sofinanciranih iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR).

Za 3. javni poziv LAS Ovtar Slovenskih goric - sklad ESRR, ki je bil objavljen 29. maja 2020, je bil prvi rok za oddajo vlog 15. 7. 2020, drugi rok za oddajo se je iztekel 7. 10. 2020, tretji (zadnji) rok pa se izteče 17. marca 2021.

Prijavitelji morajo svoje vloge oddati kot priporočene pošiljke do datuma, ko se izteče rok za oddajo vlog, do 24. ure, prevzem osebno dostavljenih vlog je možen na sedežu LAS do istega dne do 15. ure. Informacije o javnem pozivu so na voljo na sedežu LAS in po telefonu: 059 128 773, 051 660 865. Za osebno konzultacijo na sedežu LAS je obvezna predhodna najava in uskladitev termina. Vprašanja lahko naslovite tudi po elektronski pošti: info@lasovtar.si. Celotno besedilo javnega poziva in razpisna dokumentacija sta objavljeni na spletni strani www.lasovtar.si.

Uspešno zaključene operacije

Razvojna agencija Slovenske gorice, d. o. o., vodilni partner pogodbenega partnerstva LAS Ovtar Slovenskih goric, je v mesecu decembru 2020 oddala pet zahtevkov za izplačilo, dva za 1. fazo izvedbe, tri pa za naslednje zaključene operacije:

Pridemo in uredimo – podpora ranljivim skupinam pri urejanju okolja

V operaciji, katere prijavitelj je Kreativna zadruga, z. o. o., so sodelovali še trije projektni partnerji: Občina Pesnica, Kulturno-umetniško društvo Marice Kerencič Pesnica in Zavod Zmoremo, Šentilj v Slovenskih goricah. Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru podukrepa »Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost.

Učinki operacije:

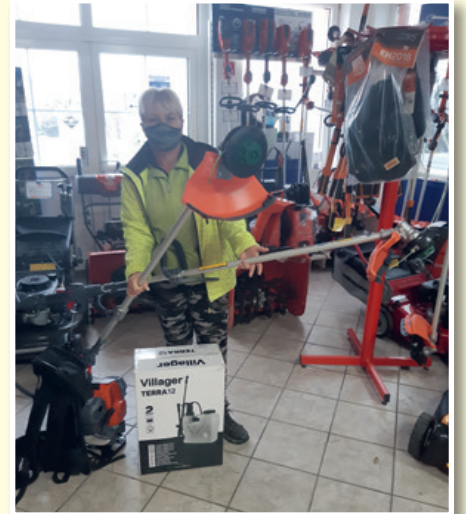
- nabavljena različna oprema in delovni pripomočki za urejanje okolja,
- izvedeno delovno usposabljanje in izobraževanje zaposlenih invalidov,
- izvedba (spletnega) posveta na temo Vloga občin pri delu z ranljivimi skupinami,

Avto taxi – servis za starejše in invalidne osebe

Prijavitelj operacije je Kreativna zadruga, z. o. o., so sodelovali so še štirje projektni partnerji: Občina Pesnica, Občina Šentilj, Društvo upokojencev Šentilj in Zavod Zmoremo, Šentilj v Slovenskih goricah. Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) v okviru podukrepa »Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost.

Cilj in učinki operacije:

- nakup avtomobila za opravljanje storitev,
- pridobitev potrebnih licenc,
- izdelana mreža za izvajanje storitve,
- promocija storitve (letaki),
- nova zaposlitev strokovnega sodelavca, ki opravlja prevoze,
- razvita mreža storitve avto taxi – sodelovanje društev upokojencev s projektnimi partnerji,
- razvoj in utrjevanje socialne mreže v

- promocijski letaki.

Operacija prispeva k razvoju in utrjevanju socialne mreže v lokalni skupnosti in širše, omogoča medgeneracijsko povezovanje in bolje informirano lokalno skupnost, ki se nauči nuditi potrebno pomoč vsem potrebnim za ureditev bivalnega okolja na območju LAS.

lokalni skupnosti in širše, medgeneracijsko povezovanje in bolje informirana lokalna skupnost, ki se nauči nuditi potrebno pomoč vsem potrebnim prevoza na območju LAS.

Aktivno po občini (Akronim: Aktivni Šentilj)

V operaciji, katere prijavitelj je Občina Šentilj, sta sodelovala še dva partnerja: Perkostan, upravljanje z nepremičninami, d. o. o., in Turistično društvo Klopotec – Zgornja Velka. Operacija je sofinancirana iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

Učinki naložbe so:

- postavljeni dve kolesarnici: pri Regionalnem turističnem središču v Šentilju in pri Brodu na Muri v Sladkem Vrhu,
- nabavljenih 10 električnih koles,
- izvedeni 2 pilotni turi,
- promocijski letaki,
- izdelan turistični produkt Aktivno po občini,

Nova kolesarnica, foto: arhiv občine

- promocija produkta in operacije v občinskem glasilu.

M. G. in T. K.

play.google.com/klopotec

Android

iOS

**SPOZNAJTE LOKALNE
PONUDNIKE V SLOVENSКИH
GORICAH IN PRLEKIJ!**

Prenesite si mobilno aplikacijo KLOPOTEC BREZPLAČNO!